

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 40 (2899) 2005 OCTOBER-SPALIS 4 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS - LITHUANIAN WEEKLY • tevzib@pathcom.com • Nr. kaina - \$1

Santykių klausimu

Geri santykiai – didelė vertybė. Ir ypatingai brangi, nes ne visų, ne visuomet ir ne visur lengvai įgyjama.

SANTYKIAI draugų, tėvų, vaikų, organizacijų ir pagaliau tarpvalstybiniai – juk jeigu jie geri – tai tikri spindulėliai, kurie ir šildo, ir šviečia. Ir atvirkščiai – blogi santykiai aptemdo gyvenimą, stabdo veiklą, eikvoja brangų laiką, klampina ir geriausius užmojus, daug ką paverčia niekais. Tai daugelio nelaimių ir nesėkmių priežastis. Geriems santykiams kurti ir juos palaikyti dažnai naudojama vadina moji diplomatija. Tai tarsi koks netikras pinigų, už kurį betgi gali pirkti brangių dalykų, nors kartais laikinai, neužtikrin tai, bet laimėti nors dalelę apsimoka, nes viską iš karto paminti retai kam pasiseka. Tačiau ne kiekvienas žmogus sugeba būti tokiu “diplomatu”. Ne kiekvienas įstengia susivaldyti pokalbiuose ir ne kiekvienas atvirumas gerina santykius. Siauresnėj aplinkoj kaip kas išmano, taip ir santykiauja su savo šeimos nariais, su draugais, organizacijų nariais ar kitais kokiais. Čia santykių poveikis ribotas. Tačiau tarpvalstybiniai santykiai – dalykas jau visai kitas, nes gali liesti milijonus žmonių. Užtat į tuos santykius reikėtų ir atitinkamai žiūrėti. Šitokioje platumoje diplomatija jau be kabučių – santykių sudarymą ir jų palaikymą vykdo rinkti ar nerinkti valdžios pareigūnai. Žinotina, kad ne visi jie gabūs, ne visi geri diplomatai, patyrę politikai, ne visi gerai įsigilinę į valstybės gyventojų poreikius ar nuotaikas. Todėl ir ne visada tas netikras pinigų tampa perkamąja galia, ypač tuos geruosius santykius kuriant bei palaikant su didesniais kaimynais, kuriems sunku nesusigundyti ką nors slapta rezgus savanaudiškiems tikslams prisidėngiant reklamuojama draugyste, taika ir ramybe.

TUOS geruosius tarpvalstybinius santykius paprastai rodo valstybių vadovų susitikimai, vienių kelionės pas kitus. Santykių lygis beveik matuojamas jų dažnesniais ar retesniais susitikimais, oficialiaisiais vizitais. Net ir po rinkimų visi tuoj stebi, į kurią valstybę išrinktasis važiuos. Oficialaus vizito atsisakymas ar tyčinis delsimas jau yra pakankamas ženklas, rodantis tuometinę santykių būklę. Štai Lietuvos vadovai laukė (dar ir dabar tebelaukia) Rusijos prezidento V. Putino vizito. Ir nesulaukė. Kažkas rusams nepatiko. Pasipylė svarstymų, įvairių nuomonių ir komentarų, net rimtų abejonių, ar tas didysis kaimynas nesugalvos vėl Lietuvą pagąsdinti dujų tiekimo sustabdymu?... Pasigirdo balsų, kad Putino neatvykimas į Vilnių buvo akivaizdus parodymas, kad jis nepritaria Lietuvos įstojimui į Europos sąjungą. Galbūt, kad čia esama tiesos. Spaudimų dar ne tokių susilauksime. Na, o Lenkijos vadovų lankymaisi Vilniuje kartais gerokai išpučiami kaip labai reikšmingi įvykiai, o nuotraukose – tikra bičiulystė. O kad Suvalkų krašte uždarinėjamos lietuvių mokyklos, kad lenkinimas vyksta kaip vykęs, atrodo, kad tai kažkokia vietinė problemėlė, kurią turėtų spręsti valsčių seniūnai. Tam tikra prasme – taip, bet eilinis lietuvis klausia, ką gi tada reiškia tie bičiuliški abiejų valstybių vadovų santykiai? Kaip besvarstytum, vis dėlto atrodo, kad viršūnių draugystė turėtų turėti kokios nors įtakos visoms valstybinėms žinyboms, iš tų gerų santykių turėtų ką nors laimėti ir apačia.. Gal tos bičiulystės – tai pamatai ateičiai? Tačiau vis tiek prisiminti reikėtų, kad didesnieji labiau linkę į savanaudiškumą, nors dažnai taip neatrodo. Č.S.

Lietuvos kankinių šventėje Mississaugos Anapilyje buvo prisimintos ir Anapilio steigėjo kun. Petro Ažubalio 25-sios mirties metinės prie jo paminklo Šv. Jono lietuvių kapinėse 2005.IX.25. Viršuje iš dešinės: vysk. P. Baltakis, OFM, prel. J. Staškevičius, prel. E. Putrimas, kun. A Brazauskas, OFM, kun. V. Staškevičius; dešinėje “Gintarėlių” choristai, atlikę meninę programą Anapilio salėje
Ntr. K. Baliūnaitės

“Atvykome jo pagarbinti”

Lietuvių jaunimas Pasaulio jaunimo dienos Vokietijoje

RŪTA SAMONYTĖ

“Atvykome jo pagarbinti” - tai XX-ųjų Pasaulio jaunimo dienų šūkis. Jaunimas iš įvairių pasaulio kraštų susirinko Kėlno mieste, Vokietijoje, pagarbinti Kristaus, patirti katalikybės platybę pasaulyje ir sutikti naująjį popiežių Benediktą XVI.

Kanados lietuviams ši ypatinga kelionė prasidėjo rugpjūčio 9-tą dieną Pearson oro uoste su mūsų palydovu prelatu Edžiu Putrimu. Kopytėlėje po trumpų pamaldų pradėjome ilgą kelionę Vokietijos link.

Po devynių valandų skridimo atsiradome Miuncheno oro uoste. Deja, mes savo lagaminų nesulaukėm. Papietavome oro uoste. Prie mūsų grupės prisijungė 20 jaunų lietuviukų iš JAV. Autobusu nuvažiavome į viešbutį *Domicil*. Per vakarienę mus vaišino įvairiais baviškais patiekalais. Po vakarienės visi apsidžiaugėm pamatę, kad lagaminai mūsų laukė viešbučio salėje. Taip praėjo mūsų pirmą dieną Vokietijoje.

Kitą dieną anksti kėlėmės susitikti su mūsų vadove, vardu Gigi. Ji mus supažindino su Miunchenu ir priemiesčiu Nymfenburg. Mums teko įžengti į tuos rūmus, kur gimė didysis Vokietijos karalius Liudvikas II. Miuncheno mieste teko išgirsti vėrpus “Glockenspiel” rotušės bokšte ir apvaikščioti jo gatveles. Pavakaryje nuvažiavome į Miuncheno sporto stadioną, įrengtą 1972-ųjų metų vasaros olimpiadai.

Liks neužmirštama ta diena, kai nuvažiavome į Alpes. Vaizdai buvo neapsakomai gražūs. Kalnai kaip dangoraižiai, kartais jų viršūnių nesimatė, nes buvo paslėptos debesyse. Žygiavome pusantro kilometro stačiu keliu, kol pasiekėme nuostabią Neuschwanstein pilį kalnuose. Apėjome pilies gražiai įrengtus kambarius, sales ir pro langus žvelgėme į Vokietijos ypatingą grožį. Kai nužengėme nuo kalno, keli mūsų grupės drausoliai įbrido į ledinį Alpių ežerą. Taip pat nuvažiavome į Oberammergau, kur kas dešimt metų vaidinama Kristaus kančia, ir į Salzbergo druskos kasyklą, kur apsirengėme kaip kasyklos darbininkai ir mažu traukinuku nuvažiavome giliai po žeme ieškodami druskos.

Kitą savaitę apsistojome Vasario 16 gimnazijoje, kur mus maloniai priėmė direktorius Andrius Šmitas ir jo šeima. Gimnazijos patalpose vyko susipažinimo bei susikaupimo vakarai ir buvo atnašaujamos Mišios. Susipažinome su Vilniaus Bernardinų parapijos jaunuoliais, kurie irgi tenai buvo apgyvendinti. Aplankėme Heidelbergo miestą.

Kai priartėjo Pasaulio jaunimo dienų šventė, apsistojome mokykloje Bonoje. Atsiėmėme savo kuprines ir pasus. Buvo proga dėvėti mūsų numylėtus marškinėlius, ant kurių didelėmis raidėmis buvo užrašyta “KISS ME I’M LITHUANIAN” (Esame labai dėkingi Kanados lietuvių fondui ir Prisikėlimo kredito kooperatyvui, kurie užmokėjo už marškinėlių gamybą).

Nukelta į 3-čią psl.

Dalis lietuvių jaunimo, dalyvavusio Pasaulio jaunimo dienos Vokietijoje, prie varpų bokšto Miunchene

Šiame numeryje

“Atvykome jo pagarbinti” - 1,3 psl.

Lietuvos prezidento viešnagė Čikagoje - 2 psl.

Atstatyti suirusį paminklą? - 3,4 psl.

Lietuvių kalba - 5 psl.

“Aukštinė” JTO sukaktis - 6 psl.

Literatūrinė vasara - 8 psl.

Tyliai, tyliai verkė lietuvaičiai... - 8 psl.

“Pauliaus kursas” - evangelinis renginys - 9 psl.

Ateitininkų apklausos atgarsiai - 10 psl.

Dvasininkas ir valstybininkas - 11 psl.

Klaidingai pateikiama nuotrauka - 14 psl.

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, ON L5C 1T3 Canada.

Tel. 905 275-4672 • FAX 905 290-9802

E-mail: tevzib@pathcom.com • www.tzib.com

Agreement No. 40012376 PAP Registration No. 09408. CPM 1001760. LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai". REDAGUOJA: vyr. red. prel. dr. Pr. Gaida, R. Sakalaite-Jonaitienė, Č. Senkevičius, techninė red. V. Tumosienė. Metinė prenumerata - \$50, mėnė - \$60, garbės - \$70. Oro paštu už jūrius - \$170, paprastu paštu - \$60. Amerikoje - JAV dol.

Keičiant adresą kreiptis į "TŽ" administraciją. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland) is published weekly by the Lithuanian Canadian R.C. Cultural Society "Žiburiai", Inc.

Subscriptions: regular - \$50, patron - \$60, sponsor - \$70 per year. Airmail overseas - \$170, regular mail overseas - \$60. US subscriptions are payable in US funds. Printed in Canada. ISSN 0040-4063.

Return undeliverable Canadian addresses to Circulation Dept.

at mailing address given above.

We acknowledge the financial assistance of the Government of Canada, through the Publications Assistance Program (PAP), toward our mailing costs.

RELIGINIAME GYVENIME

Vatikanio valstybės sekretorius kardinolas Angelo Sodano kalbėjo rugsėjo 14-16 įvykusiame Jungtinių Tautų (JT) viršūnių susitikime Niujorke.

Jo teigimu, eiliniai žmonės nusivylę neišsėtais pažadais ir neįvykdytomis rezoliucijomis, tikisi, kad pasaulio vadovai sudarys JT šiuolaikišką instituciją, kuri priims rezoliucijas ir jas įgyvendins. Susitikime dalyvavo 170 valstybių vadovų, pritarusių 35 puslapių pareiškimui, kuriame kalbėta apie terorizmą, taiką, žmogaus teises, aplinkosaugą, tarptautinę sveikatos būklę ir tautų vystymosi klausimus. Kardinolas pabrėžė, jog daug buvo pasiekta nuo JT įsteigimo 1945 m., tačiau šią instituciją būtina atnaujinti. Dalyviai priėmė siūlymą sudaryti Taikos puoselėjimo komisiją, kuri parengtų ir įgyvendintų strategiją etninių konfliktų panaikinimui ir išvengimui. Jis taip pat skatino tęsimą diskusijų apie kolektyvinę tarptautinę apsaugojimo atsakomybę apginti pasaulio tautas nuo genocido, karo nusikaltimų, etninio "apvalymo", ir nusikaltimų žmonijai, kada pačios valstybės nenori arba nepajėgia pačios apsaugoti savo gyventojų, atsiradus vidinėms arba išorinėms grėsmėms. Kardinolas taip pat ragino vyriausybes siekti ir pralengti 2000 m. užsibrėžtus tūkstantmečio siekius valstybių vystymosi srityje ("Millennium Development Goals") kurie reikalauja kovoti prieš skurdą, teikti paramą besivystančioms ir išsilavinusioms tautoms. Tokios yra prielaidos taikai ir terorizmo grėsmės ir tarptautinių nusikaltimų panaikinimui arba bent sumažinimui. Valstybės sekretorius pareiškė Vatikaną pritarimą susitikimo patvirtintiems siekiams. (The Catholic Register 2005.X.02)

Popietė "Po gerumo ženklų", skirta šviesaus atminimo Kardinolo Vincento Sladkevičiaus 85-osioms gimimo metinėms, įvyko rugpjūčio 19 d. jo memorialinio

buto svetainėje. Dalyvavo arkivyskupas Sigitas Tamkevičius, vysk. Juozas Preikšas, kardinolo giminės. Pasidalinta atsiminimais, aptarti jo dvasinio gyvenimo pėdsakai. Arkivyskupas kalbėjo apie kardinolo gerumą, ypač dirbant Kunigų seminarijoje, aiškino kardinolo pasirinkto šūkio "Padarų mane gerumo ženklų" prasmę. Dalyviai giedojo kardinolo mėgstamas giesmes.

Anykščių 565-osios metinės ir Šv. Onos atlaidai buvo švenčiami liepos pabaigoje. Šventė prasidėjo Mišiomis už gyvus ir mirusius anykštėnus. Šiais metais taip pat minimos 170-osios poeto ir vyskupo Antano Baranausko gimimo metinės, ir daugelis renginių buvo skirti vyskupo atminimui. Švento Mato šventovėje vyko koncertas Šv. Kristoforo orkestro, vadovaujamo Donato Katkaus, ir choro "Aidija", vad. Romo Gražinio. A. Baranausko poeziją skaitė trys aktoriai. Atlaiduose dalyvavo Anykščiuose lankęs gimnaziją, Išeivijos lietuvių vyskupas Antanas Paulius Baltakis. Mišias aukojo prelatas Juozas Šiurys iš Telšių.

Vilniuje naujųjų mokslo metų proga kardinolas Audrys Juozas Bačkis arkikatedroje aukojo Mišias, kuriose dalyvavo Vilniaus Aukštųjų mokyklų rektoriai, dėstytojai, studentai, darbuotojai. Per pamokslą kardinolas kvietė jaunimą nesitenkinti trumpalaikėmis žiniomis, susimąstyti apie gyvenimo tikslą, priminė popiežiaus Benedikto XVI žodžius apie įvairių formų ir turinio dykumas – nepriteklių, meilės stygiaus, nežinios, tikėjimo išbandymų. Vilniaus universiteto Religijos studijų tyrimo centro mokslo metų atidarymo iškilmės vyko prieš Mišias. Šiemet magistratūros studijas centre pasirinko penki studentai.

Lietuvos prezidento viešnagė Čikagoje

Valdas Adamkus čia bendravo su lietuviais ir amerikiečiais

EDVARDAS ŠULAITIS

Prezidentas Valdas Adamkus Čikagą laiko savo antraisiais namais, nes čia praleido apie pusę savo gyvenimo. Todėl jau į šį "vėjuotą miestą" visada yra malonu sugrįžti, nors paskutiniaisiais metais vis rečiau tokių galimybių atsiranda.

Kai jis rengėsi oficialiam vizitui Niujorke dalyvauti Jungtinių Tautų 60-ame gener. visuomenos posėdyje ir susitikti su įvairiais pareigūnais tame mieste, į kelionės maršrutą įrašė ir Čikagą. Čia jis atvyko rugsėjo 16 d. ir išbuvo iki rugsėjo 19 d. vėlyvo vakaro.

Čikagą prezidentas buvo numatęs labiau neoficialiems susitikimams, susitikimui su draugais bei pažįstamais. Tačiau ir čia neišvengė oficialaus pobūdžio renginių. Vienas iš tokių buvo Lietuvos vadovo paskaita Hiltono viešbutyje, Čikagos miesto centre, kurią surengė čia gerai žinoma draugija – "Chicago Council of Foreign Relations".

Taip pat pirmadienį garbusis svečias turėjo pasimatymą su šio didmiesčio meru – Richard Daley bei miesto aplinkos apsaugos viršininku p. Johnson. Kiek sužinojome, šie pokalbiai vyko draugiškoje ir darbingoje aplinkoje, kadangi prez. V. Adamkus merą gerai prisimena iš ankstesnių laikų, kuomet jam yra tekę dirbti Čikagoje.

Renginyje Hiltono viešbutyje

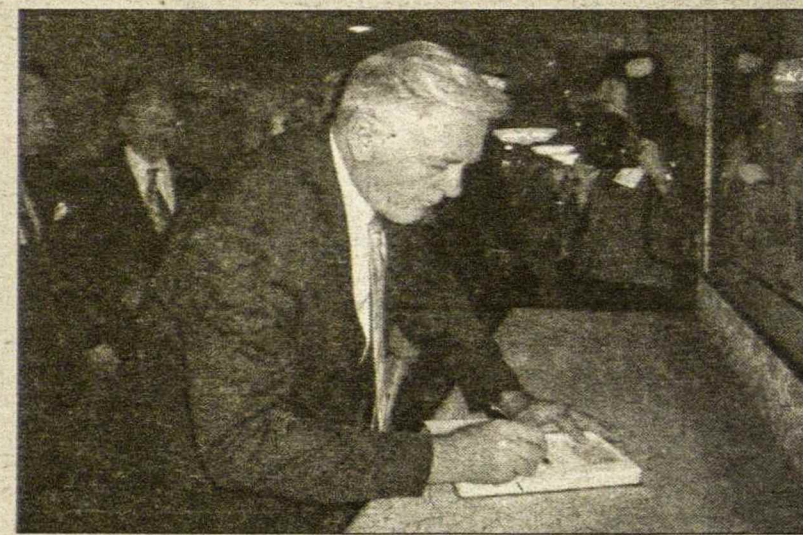
Visą pirmadienio vakarą prieš grįždamas į Lietuvą prez. V. Adamkus praleido Hiltono viešbutyje, kur buvo pagrindiniu kalbėtoju forume "Čikaga ir pasaulis". Dar prieš 6 val. vakaro čia rinkosi būriai žmonių, kurie norėjo išgirsti prezidento pranešimą. 6.30 val. prasidėjo pats renginys, kuriame dalyvavo apie 100 žmonių – arti pusės buvo lietuviai. V. Adamkui čia pristatė "Chicago Council of Foreign Relations" pirm. Marshall M. Bouton, kuris kalbėjo trumpai, bet drūtai, labiausiai sveikindamas tolimą svečią.

Po to buvo vakarienė, po kurios prabilo anksčiau minėtos grupės vicepirm. John M. Ryan. Jis taip pat klausytojus supažindino su pagrindiniu kalbėtoju V. Adamkumi. Štai, jo žodžiai: "Prez. Valdas Adamkus, gimęs Lietuvoje, į JAV su šeima imigravo 1949 m. Visi apsistojo Čikagoje, kur jis 1960 m. baigė Illinois Technologijos institutą inžinieriaus laipsniu. Tada jis pradėjo tarnybą JAV Gamtos apsaugos agentūroje. Vėliau buvo paskirtas administratoriumi ir toje pozicijoje ištarnavo iki 1997-ųjų. Gyvendamas Čikagoje jis buvo veikėjas Lietuvių-amerikiečių bendruomenėje. Sugrįžęs Lietuvon jis pirmą kartą buvo išrinktas Lietuvos respublikos prezidentu 1998 m. sausio 4 d. 2004-aisiais Adamkus buvo perrinktas prezidento pareigoms".

Kalbėtojas taip pat iškėlė faktą, kad Lietuvos ekonominis augimas 2005 m. sudaro 7%, tuo tarpu JAV – tik 3%.

"Čikaga – mano gyvenimo dalis"

Tokiais žodžiais pradėjo apie pusvalandį užtrukusią savo kalbą prezidentas V. Adamkus.

Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus po paskaitos amerikiečiams ir lietuviams Hiltono viešbutyje, Čikagoje

Jis padėkojo už progą vėl sugrįžti į Čikagą ir čia pasirodyti.

Kalbėtojas pažymėjo, jog čia daug kas pasikeitė, ypač po atmintinos rugsėjo 11-sios datos. Tačiau jis paminėjo, kad yra dalykų, kurie nepasikeitė – pvz. ryžtas išlaikyti pastovumą Rytų Europoje.

Todėl ir Lietuvos vadovas pažvelgė į pastangas išplėsti laisvę ir demokratizaciją tame rajone. Jis čia nurodė Lietuvos pavyzdį – jon 1990-aisiais papūtė laisvėjimo vėjai. "Kiek iš Jūsų pagalvojote, kad Lietuva išsilaisvins iš Sov. Sąjungos, retoriškai klausė kalbėtojas. Jis pateikė nemažai asmeninės patirties minčių, esą ir kitos valstybės, ypač Juodosios jūros srityje, galėtų pasukti demokratijos kryptimi. Priminė ir Ukrainos "oranžinę revoliuciją", kuri buvo geras žingsnis ta kryptimi.

Po paskaitos kai kurie klausytojai įsijungė į diskusijas. Su klausimais prisistatė ir lietuviai: adv. Algimantas Kėželis, Donatas Tījūnėlis bei kiti. Prezidentas jiems davė išsamius atsakymus.

Gaila, kad Prezidento spaudos tarnyba, kurios vadovė Rita Grumadaitė, lydėjusi prezidentą ir buvusi salėje, nepasirūpino paskaitos kopijų paruošimu, ir spaudos atstovai negalėjo gauti teksto į rankas, kaip paprastai yra priimta.

Po paskaitos – į orauostį

Kadangi prez. V. Adamkus atgal Lietuvon turėjo išskristi tą patį pirmadienio vakarą, tai jis neturėjo laiko Hiltono viešbutyje ilgėliau užtrukti. Nieko nelaukdamas jis su palydovais turėjo skubėti į O'Hare oro uostą, kad nepavėluotų į "Scandinavian" linijos lėktuvą, kuris turėjo parskraidinti Lietuvos prezidentą per Atlantą.

Savo viešnagės Čikagoje metu V. Adamkus, kaip paprastai, buvo apsistojęs pas savo gerus draugus Biručius. Čia ilgėliau viešėjo Alma Adamkienė, atvykusi prieš 3 savaites, bet ji turėjo išskristi tą patį pirmadienį kiek anksčiau.

Dabar prezidentas Čikagoje turėtų trumpai viešėti šią žiemą, prieš važiuodamas tradicinių atostogų Meksikon sausio mėnesio antroje pusėje. Tokias išvykas su savo draugais jis tęsia jau daugelį metų.

Ted Price, nusipelnęs lietuvių bičiulis, (pirmoj eilėj pirmas iš dešinės) š.m. liepos 6 d. Prezidento dekretu buvo apdovanotas Už nuopelnus Lietuvai ordino medaliu. Šalia jo vyriausiasis Lietuvos policijos vadas V. Grigaravičius ir KLB krašto valdybos pirm. Rūta Žilinskienė priėmė prezidentą

Lietuvių jaunimas iš Lietuvos ir išeivijos, dalyvavęs Pasaulio jaunimo dienos Vokietijoje

“Atvykome jo pagarbinti”

Atkelta iš 1-mo psl.

Rytus praleidome Bonoje, kur vyko katechezė. Šv. Mišias atnašavo vysk. R. Norvila ir kardinolas A.J. Bačkis. Vakarų praleidome Kėlne, kur teko pabendrauti su pasaulio jaunimu ir aplankyti Kėlnų katedrą, kur laikomos Trijų išminčių relikvijos. Taip pat dalyvavome popiežiaus susitikime, kai nusileido jo lėktuvas.

Šeštadienį, rugpjūčio 20 iškeliavome į Marienfeld, kur milijonas jaunuolių susirinko susitikti su popiežiumi Benediktu XVI. Vigilijos metu popiežius palygino jaunimo kelionę į Kėlną su išminčių kelione į Betliejį sutikti Jėzų Kristų. Jaunimas iš įvairiausių pasaulio kraštų susirinko į vieną vietą vienam tikslui – pagarbinti visų tautų Mesiją.

Sekmadienį popiežius Benediktas XVI atnašavo baigmines Mišias. Jis kvietė jaunimą nenuoliti nuo Bažnyčios, priimti Kristų į savo kasdieninį gyvenimą.

Baigdamas popiežius skatino ambicingą jaunimą kurti bendruomenę iš meilės bei geru-

mo ir sekti Jėzaus pavyzdžiu. Kitą dieną atsisveikinome su Vokietija ir keliavome namo.

Taip ir baigėsi mūsų nuostabi kelionė į Kėlną. Parsivežėme daug malonių išpūdžių. Prisiminsime nuotykius Hanso autobuse, kai laižėme druskos kasyklos sienas, kai požeminiuose koridoriuose dainavome su italais, kai užsikibę už viens kito kuprinių garsiai dainavome “Tas mažasis traukinukas...”, kai vienas iš mūsų grupės drašulis pasimetė Miuncheno požeminyje, kai pro mus praplaukė popiežius laivu ir daug kitokių įdomybių.

Esame daug kam dėkingi už tuos brangius prisiminimus: Kanados lietuvių fondui ir Priskelimo bankeliui už finansinę paramą, Raimundui Valadkai už parūpinimą lėktuvo bilietų, Dainai ir Romui Puteriams už nuotraukas.

Mūsų tėvams, globėjams – p. Kasputienei, p. Bublionei, kun. Repšiui už jų rūpestį ir kantybę, ypatingai mūsų kapelionui prelatui Edžiui, kuris visą kelionę sutvarkė.

Atstatyti suirusį paminklą?

Ar reikia Varėnoje statyti paminklą Lenkijos okupacinei kariuomenei?

Spalio mėnesį sukaks 85-eri metai, kai Lenkijos kariuomenė, sulaužiusi Suvalkų sutartį, klastingai užgrobė ilgaamžę istorinę mūsų sostinę Vilnių ir rytinę Lietuvos dalį, nužudė, apiplėšė, kankino daug Tėvynei Lietuvai lojalių žmonių. Prie kelio iš Varėnos į Alytų yra kuklus paminklas: “Čia 1920.X.3 ir 4 d. 1, 2, 3, ir 6 p. (pės-tininkų) pulkai kovė su lenkais. Atmink, kelei-vi, kad mes čia žuvom dėl Tėvynės”.

Lenkijos kariuomenės nusikaltimai iš dalies aprašyti M. Biržiškos knygoje *Vilniaus goltoga*, P. Cesnulio *Nužmogintieji*. Petras Cesnulis gimė tuometinio Varėnos valsčiaus Lavysos kaime, už lietuvių iki 1939 m. kankintas Lenkijos kalėjimuose su Petru Čepuliu (Paūliai), Juliumi Kalanta (Milioniške, Marcinkonių vlsč.), Vincu ir Domu Sukackais, Taraila iš Varėnos valsčiaus ir 1500 kitų lietuvių politinių kalinių. Dalies Lenkijos kareivių, partizanų ir žandarų 1919-1939 m. nužudytų Varėnos krašto gyventojų pavardės žinomos: 1) Arlauskas iš Kašėtų k., nužudytas 1923 m.; 2) Juozas Bakanauskas, g. Molų k. (Matuizų sen.), sušaudytas 1932.X. 14; 3) J. Bakšys, Merkinės mokyklos kapelionas, nušautas 1924.XII.17; 4) Julė Biekšaitė iš Biekšių k. (buv. Valkininkų vlsč., dab. Jakėnų sen.), kareivio nužudyta už nesutikimą šnipinėti Lenkijai 1933 m.; 5) Juozas Budnikas-Nedzieckas (Praudos k., Kaniavos vlsč., 1922 m.); 6) Klimas Gaidys (Marcinkonys), nukankintas 1923 m.; 7) E. Gaidys (Marcinkonys), nukankintas 1923 m.; 8) Stepas Gražėnas (Kaibūčių k., Merkinės vlsč.), 1929 m.; 9) Simas Jakučionis (Kalvių k., Dubičių vlsč.); 10) Juozas Juodka (Antakalnio k., Varėnos vlsč.), 1934 m.; 11) Vladas Jurkuvėnas, sušaudytas 1937 m.; 12) Augustinas Miliauskas (Šarkiškės k., Matuizų vlsč.), 1920 m.; 13) V. Miškinis (Marcinkonys), 1920 m. spalio mėn. nužudytas Lenkijos kareivių; 14) Apolinaras Molis (Barčių k., Vydenių vlsč.), 1919 m.; 15) Pranciškus Raštutis, Marcinkonių parapijos klebonas, 1920 m. spalio mėn. Lenkijos karių kan-

kinamas mirė; 16) P. Petrušis (Druskininkai), 1928 m.; 17) Sakalauskas (Marcinkonys), 1937 m.; 18) Tomas Ščesnulevičius (Marcinkonys), 1922 m.; 19) Vincas Ščesnulevičius-Blaškus (Kašėtos, 1922 m.); 20) Juozas Ulbinas-Navikas (Ulbinų k., Vydenių sen.), 1919 m. sausio 20 d. nužudytas lenkų “partizanų” su žmona ir sūnumi; 21) J. Ulbinienė-Navikienė (Ulbinų k.), 1919 m. sausio 20 d.; 22) Antanas Ulbinas-Navikas (Ulbinų k.), 1919 m. sausio 20 d.

Iš viso Lenkijos okupacinis režimas Lietuvoje ir etninėse lietuvių žemėse tada nužudė mažiausiai 100 civilių ir 500 karių, sumušė ir sužalojo apie 2000 kalinių ir 600 gyventojų. Nukentėjo ir 50 kunigų, 73 mokytojai. 1921 m. Lydos kalėjime pusmetį varginti visi Žiūrų ir Trakiškių kaimų vyrai, Valkininkų šventoriuje suimta 30 moterų, o Dargužių kaime suimti ir sumušti 55 vyrai. Jie tardyti ir kankinti Lukiškių kalėjime. 1927 m. uždarytos 42 lietuvių švietimo draugijos “Rytas” mokyklos.

Per du dešimtmečius Lenkija nuskurdino, nautautino etnines lietuvių žemes, dalį jų dovanavo geriausiai prieš Lietuvą kovojusiems karininkams. Pagal sutartį teisėtai atgavome tik trečdaliį Vilniaus krašto, bet okupacijos padarinius jaučiame iki šiol. Lenkija atsisako pripažinti rytinės Lietuvos dalies okupacijos padarinius, krikščioniškai strateginio partnerio dėl jų atsi-prašyti, daug skiria zlotų buvusių rytinių “kresų” polonizacijai, dėl to negalima visiškai pagerinti valstybių santykių.

Rugpjūčio 19 d. Lenkijos užsienio reikalų ministerija įteikė Lietuvai notą (antrąją po 1938 metų), kad prie okupacinės kariuomenės karių kapų Varėnos miesto kapinėse pastatytų paminklą, nes buvęs šventoriuje suiro ir buvo nuvalytas. Rusija ir Vokietija savo kariuomenėms paminklų “atstatyti” nereikalauja.

Nukelta į 4-tą psl.

SAVAITĖ LIETUVOJE

Mišri seimo grupė

ELTA-DELFI praneša, kad tris parlamentarų vieni-jančios mišrios seimo narių grupės seniūnu tapo Henrikas Žukauskas, birželio 28 d. įtrauktas į seimo seniūnų suei-gos sudėtį. Jis bus seniūnu iki rudens sesijos pabaigos, vė-liau rotacijos būdu jį pakeis kitas parlamentaras. Šių metų toje grupėje yra Petras Gra-žulis, Henrikas Žukauskas ir Rimantas Smetona. Jie ne-priklauso jokioms frakcijoms.

Dviejų tautų forumas

LGTIC žiniomis, rugsėjo 22 d., minint Baltiečių vieny-bės dieną, Kauno Vytauto Di-džiojo universitete Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus kartu su Latvijos prezidente Vaira Vyke-Freiberga daly-

pareikšta viltis, kad bus atnau-jintos Moldovos ir nepripažin-tos Padnestrės respublikos de-rybos. (Ši respublika buvo Stalino prijungta prie Moldo-vos, joje 60% gyventojų suda-ro rusai ir ukrainiečiai. Ji tapo nepriklausoma 1991 m.)

Prezidentai po susitikimo pasirašė bendrą pareiškimą, taip pat buvo pasirašytas abie-jų valstybių teisingumo minis-terijų bendradarbiavimo susi-tarimas bei sutartis dėl bend-radarbiavimo kovojant su iš neteisėtos veiklos gautų paja-mų legalizavimu. Svečias taip pat susitiko su seimo pirmi-ninku Artūru Paulausku ir už-sienio reikalų ministru An-tanu Valioniu prieš išvykda-mas į Taliną.

Skrydžio pasekmės

Rugsėjo 23 d. Lietuvos ir Rusijos užsienio reikalų mi-nisteriai Antanas Valionis bei Sergejus Lavrovas sutarė, kad karo lėktuvo nukritimas Lie-tuvos teritorijoje turi būti kuo greičiau ištirtas ir išsiaiškintos visos aplinkybės, surengtas Tarpvyriausybinių komisijos posėdis. Po avarijos Lietuvos krašto apsaugos ministerio Gedimino Kirkilo įsakymu at-leistas karinių oro pajėgų va-das pulkininkas Jonas Mar-cinkus, remiantis specialiųjų tarnybų, tarp jų ir Valstybės saugumo departamento su-teikta informacija. Laikina jo pareigas eiti paskirtas pulki-ninkas leitenantas Artūras Leita.

Vis dėlto G. Kirkilas pa-reiškė, kad reikėtų atmesti versiją, jog Rusijos naikintu-vas Lietuvos oro erdvę pažei-dė tyčia. Rusijos karinių oro pajėgų vadas pavadino rug-sėjo 15-ąją vykusio skrydžio iš Sankt Peterburgo į Karaliau-čių organizavimą “gėdingu”. Lakūnas Valerijus Trojanovas sulaikytas Lietuvoje, kol bus baigtas tyrimas, jam skirtas namų areštas.

Nauji ambasadoriai

Lietuvos prezidentas Val-das Adamkus rugsėjo 26 d. priėmė naujojo Čekijos am-basadoriaus Alois Buchta ir pirmojo Vilniuje gyvenančio Airijos ambasadoriaus Donal Denham skiriamuosius raš-tus. V. Adamkus pažymėjo, kad Višegrado ketveto ir Bal-tijos valstybių bendradarbiavi-mas turi visas galimybes tapti naujų europinių iniciatyvų va-rikliu. O Airijos ambasados atidarymas Vilniuje suteiks didesnę paskatinimą dviša-liams santykiams.

Taip pat buvo priimti Ka-nados ambasadorės Claire A. Poulin skiriamieji raštai. Pre-zidentas pakvietė Kanadą kartu siekti įtvirtinti demok-ratiją Rytų Europoje, Balka-nuose ir Pietų Kaukaze. Jis pažymėjo, kad Lietuva, anks-čiau buvusi paramos iš Kana-dos gavėja, dabar kartu su ja teikia pagalbą šalims, žen-giančioms demokratinį re-formų keliu – Ukrainai ir Gruzijai. RSJ

vavo Lietuvos ir Latvijos fo-rumo steigiamajame suvažia-vime. Forumo tikslas – sustip-rinti abiejų valstybių bendra-darbiavimą. Susitikime prezi-dentai aptarė tarptautines problemas, strateginį, dvišalį ir regioninį bendradarbiavimą. Latvijos prezidentė lankėsi istorinėje Kauno Prezidentū-roje, M.K. Čiurlionio muzie-juje, kurioje šia proga su-rengta paroda, savo rodiniais liudijanti glaudžius prieškario Lietuvos ir Latvijos santykius.

Premjeras Estijoje

Lietuvos ministeris pir-mininkas Algirdas Brazauskas rugsėjo 27 d. dalyvavo Estijoje vykusiame Baltijos ministerių tarybos susitikime. Posėdžio pagrindinės temos buvo iš-jungimas į Šengeno erdvę, transporto ir energetikos žinybų klausimai.

Dalyviai sutarė, kad visos trys Baltijos valstybės į Šenge-no erdvę turi būti priimtos vienu metu, todėl reikia su-stiprinti bendradarbiavimą. A. Brazauskas pabrėžė, kad į procesą turi būti įtraukta ir Lenkija. Taip pat buvo aptar-tas Vokietijos ir Rusijos sprendimas tiesti dujotiekį Baltijos jūra. Pasiūlyta gamto-sauginius šio sprendimo po-žiūrius apsvaistyti BMT Ap-linkos bei Energetikos komi-tetuose. Ministeriai pirminin-kai sutiko, kad Rusijos lėktu-vo sudužimas Lietuvoje pa-tvirtino ŠAS (NATO) misijos aktualumą ir reikalingumą bei oro erdvės apsaugos būtinu-mą. Aptartos galimybės inves-tuoti į oro apsaugos priemonių pagerinimą.

Lankėsi Moldovos prezidentas

Dviejų dienų oficialiu vi-zitu Lietuvoje rugsėjo 27-28 d.d. lankėsi Moldovos prezi-dentas Vladimiras Voroninas. Svečias su delegacija atvyko iš Rygos. Susitikime su Lietuvos prezidentu Valdu Adamkumi,

Atkelta iš 3-čio psl.

Varėnos rajono laikraštis *Merkio kraštas* rugsėjo 2 d. pranešė, kad "Varėnoje nugriautos paminklinės kolonos pasigedo net Briuselis Lenkijai pareiškus griežtas pretenzijas dėl Šv. Arkangelo Mykolo bažnyčios šventoriuje prieš pustrėčios savaitės nugriauto pavojeingai suėžėjusio ir jokios meninės vertės neturinčio obelisko, pastatyto lenkų okupacijos metais žuvusiems lenkų kariams atminti".

Straipsnio autorė Anelė Rudėnaitė *Merkio krašte* (2005.IX.2) toliau rašo, kad "viskas prasidėjo šių metų liepos 19 dieną, kai Varėnos klebonas ir Alytaus apskrities viršininko administracijos Teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros departamentu Varėnos rajono vyr. inspektorius gavo UAB "Varėnos statyba" generalinio direktoriaus pranešimą, kad šventoriuje stovintis senas paminklas yra avarinės būklės ir "griūdamas gali atnešti nelaime".

"Varėnos statybos" darbininkai nuo birželio 1-osios atlieka šventovės fasado apdailos darbus. Būtent jie pirmieji ir pastebėjo, kad 4 metrų aukščio sena betoninė kolona yra keturiose vietose giliai įtrūkusi, nuo jos krenta betono luitai, metalinė maždaug 2 milimetrų storio sutvirtinimo viela surūdijusi ir toks statinis realiai kelia grėsmę žmonių gyvybei.

Rugpjūčio 1 dieną klebonas apie gautą perspėjimą dėl griūvančios kolonos raštiškai informavo rajono architektūros ir kraštotvarkos skyriaus specialistus, prašydamas "apsvarstyti ir priimti atitinkamą sprendimą". 1994 metais prie Valkininkų šventovės sutrūkęs betoninis paminklinis kryžius virsdamas užmušė 3 metukų mergytę. Klebonas neslėpė nuogastaujantis, kad Varėnos šventoriuje, kur netruksta nei kunigo kapų lankančių tikinčiųjų, nei po katechezės užsiėmimų bėgiojančių vaikų, neįvyktų dar viena tragedija. Rajono architektūros ir kraštotvarkos skyriaus vedėjo pavaduotojos pasirašytas atsakymas buvo trumpas ir aiškus – minėtasis paminklas "nėra kultūros

paveldo objektas ir neturi nei meninės, nei istorinės vertės", o kadangi jo būklė avarinė "ji būtina nugriauti". Po savaitės pavojeingą koloną, kurios pagrindą sudarė 4 vienas ant kito uždėti betoniniai šulinio rentiniai, buvo nugriauta.

Jau tą patį vakarą Varėnoje apsilankė lenkų žurnalistai, o rytojaus Lenkijos dienraštis *Rzeczpospolita* pasipiktinęs pranešė, kad vietos savivaldybei leidus, Varėnoje nugriautas paminklas lietuvių – lenkų kovose 1919-1923 metais žuvusiems lenkų kariams atminti.

Tuo pažeista nežinoma Lietuvos bei Lenkijos sutartis, ir Lenkija griežtai reaguos į paminklo nugriovimą.

Kitą dieną Lenkijos ambasada Vilniuje Lietuvos užsienio reikalų ministerijai įteikė notą, kurioje pareikalauta atstatyti Varėnoje nugriautą paminklą. Rajono meras Vidas Mikalauskas per Lietuvos radiją viešai pripažino rajono architektūros ir kraštotvarkos skyriaus specialistų nekompetentingumą ir pažadėjo, kad nugriautas paminklas bus atstatytas iš rajono biudžeto lėšų. Lenkų žurnalistai Varėnoje pradėjo lankytis kone kasdien.

Lenkijos ambasados atstovai, kaip ir kasmet, praėjusių metų lapkričio 1-ąją atvykę prie paminklinės kolonos šventoriuje padėti gėlių ir uždegti žvakutėlių, kažkodėl niekaip nesureagavo į perspėjimą dėl obelisko avarinės būklės. Svečiai net nežinojo, kad 1995 metais 18 lenkų karių ir 1 lietuvių palaikai su Lenkijos ambasados žinia ir lenkams dalyvaujant, buvo iškilmingai perlaidoti senosiose Varėnos kapinėse.

Rajono meras V. Mikalauskas patvirtino, kad yra dokumentai apie buvusio rajono mero Kazimiero Velžio ir lenkų susitarimą, jog paminklas turi būti perkeltas ten, kur ilsisi lenkų karių palaikai. Prieš dešimtį metų K. Velžys raštu yra atsakęs, kad į žemę įkastas betoninės iš kelių dalių sudėtos tuščiaavidurės kolonos perkelti nėra techninių galimybių. Rajono meras V. Mikalauskas neatsis-

kė anksčiau viešai pareiškė savo pozicijos, kad dėl paminklo "yra necivilizuotai ir kvailai pasielgta". Jo įsitikinimu, būtinai derėjo pasikviesti Lenkijos ambasados atstovus ir tik drauge su jais spręsti paminklinės kolonos likimą. Mero nuomone, lietuviams kolona galbūt neturi nei meninės, nei istorinės vertės, tačiau lenkams ji yra svarbus istorinis atminimas ir didelė vertybė. Anot rajono vadovo, "žuvę – visi lygūs", o kadangi yra "tam tikras civilizuotas išipareigojimas", vadinasi, paminklas turi būti atstatytas.

V. Mikalauskas neslėpė, kad Lietuvos užsienio reikalų ministerija kone kiekvieną dieną jam skambina telefonu ir reikalauja sprendimų. Jo žiniomis, Lenkijai pareiškus notą Lietuvai, jau būta atvejų, kai atšaukiami mūsų šalies vadovų vizitai užsienyje arba jiems atvirai priekaištaujama. Neigiamą nuomonę apie Lietuvą pasiekė net Europos sąjungos sostinė Briuselis. Meras sakė ketinąs siūlyti rajono tarybai priimti politinį sprendimą dėl paminklo atstatymo. Kitas sprendimas būtų – dėl lėšų skyrimo. V. Mikalauskas taip pat neatmetė galimybes, kad rajono taryba artimiausiam posėdyje pateiktų klausimu apskritai gali nubalsuoti prieš.

Seimo narys istorikas Algis Kašėta, prieš dešimtį metų dirbęs Alytaus apskrities kultūros paveldo inspektoriumi ir dalyvavęs perkeldami lenkų karių palaikus iš šventoriaus į miesto kapines, *Merkio kraštui* patvirtino, kad jam taip pat neteko matyti tarpvalstybinės sutarties ar dalyvauti ją pasirašant. Tačiau A. Kašėta teigė skeptiškai vertinąs ketinimus atstatyti nugriautą paminklą. Pirmiausia, jo nuomone, autentiško paminklo atstatyti neįmanoma, nes nėra išlikusio detalaus piešinio. Kam reikalinga nevykusi kopija? O jei jau yra išipareigojimas, anot istoriko, tai verčiau atminimui kapinėse pastatyti ne buvusį "griozdą", o paprastą kryžių su užrašu.

Seimo narys neslėpė ma-

nas, kad Lenkijos notą Lietuvai lėmė artėjantys Lenkijos seimo rinkimai, vykstantys šį rudenį. Matyt, pasak jo, kai kurie lenkų politikai nusprendė susikrauti sau politinį kapitalą, pasinaudodami bet kuria palankia galimybe.

A. Kašėta pripažino galįs pasididžiuoti lietuvių – varėniškių – tolerantiškumu, kurie tik beveik po šimtmečio ryžosi nugriauti buvusią okupacinę valdžią menanti paminklą ir tik tuomet, kai šis ištis tapo visiems pavojeinga "griuvėna". "Vilnijos" draugija, Lietuvių švietimo draugija "Rytas" ir kitos visuomeninės organizacijos, tęsiančios tarpukario lietuvių organizacijų darbą ir atstovaujančios nuo Lenkijos okupacijos nukentėjusiems piliečiams, stebisi Lietuvos užsienio reikalų ministerijos, Varėnos rajono mero pozicija ir primena, kad reikia laikytis Lietuvos konstitucijos, įstatymų, tarptautinių aktų, Lietuvos ir Lenkijos draugiškų santykių ir gero kaimyninio bendradarbiavimo sutarties, kurioje numatytas skirtingas istorijos vertinimas. Lenkijos kovų atminties tarybos sekretorius Andrejus Pševožnikas Lietuvoje yra statęs ir restauravęs nemažai paminklų Lenkijos okupacinei kariuomenei ir Armijai krajojai. Jeigu Varėnos obeliskas Lenkijai buvo svarbus, kodėl jie laukė, kad paminklas griūdamas ką nors užmuštų? Jeigu į tą vietą reikėjo kviesti Lenkijos ambasados atstovus, kodėl jie neatsiklausė Lietuvos ambasados ir Lenkijos lietuvių, ar jų neižais Seinuose pastatytas paminklas etninių lietuvių žemių "išvadavimui" nuo lietuvių?

Ar tinka už Lietuvos mokesčių mokėtojų pinigų statyti paminklą prieš juos kovojusią kariuomenę (nebent su užrašu "Čia – Lenkijos kariai, 1920 m. įsiveržę į Lietuvą")? O gal palaikys atiduoti Lenkijai, jeigu ji tuo rūpinasi? Ar statyti paminklus savo kariams nepaprąšys ir Vokietija, Rusija? Ultimatumų laikai praėjo, reikėtų atsakyti ir nedraugiškos užkulisinės veiklos.

O kas sutvarkys Lietuvos karių kapus prie Varėnos, kas pastatys paminklą Varėnos rajono Valkininkų kapinėse, kur palaidoti 1944 m. birželio 10 d. Armijos krajojų žiauriai nužudyti Mykolas Biekša, Feliksas Michelbertas (Krūminių k., Matuizų vlsč.), Konstantinas Kukė, Vincas Molis (Giniūnų k.)? Kas pastatys paminklus Marcinkonių, Vydenių kankiniams? Kada Lenkija atlygins

okupacinės kariuomenės ir Armijos krajojų aukų giminėms? (Aukų sąrašą žr. "Armija krajoja Lietuvoje", V. – K., 1995 m., psl. 104-122).

Lietuvos vyriausybės patvirtinta komisija Armijos krajojų veiklai Lietuvoje įvertinti nustatė, kad "Lenkija 1920-1922 m. okupuodama ir aneksuodama Lietuvos sostinę Vilnių su Rytų Lietuva, vykdydama prievartinio lenkinimo politiką, ilgam aptemdė lietuvių ir lenkų tautų santykius. (...) Dabartinėje lenkų istoriografijoje Armija krajoja vadinama Lenkijos pagrindinės valstybės ginkluotomis pajėgomis (...) Armijos krajojų partizanai Rytų Lietuvoje taip pat padarė nusikaltimų žmoniškumui, įvairiais motyvais yra terorizavę ir žudę niekuo nekaltus civilius gyventojus, daugiausia lietuvius".

Kaip pareiškė Lietuvos centro sąjunga, pagarbos ženklų atstatymas okupaciniam karui reikštų ne tik pagarbą okupantams, bet ir pripažintų teisėtis jų tikslus. Sprendžiant iš natos, Lenkija tai pripažino ir dėl to organizavo nedraugišką spaudimą Lietuvai.

Obeliską reikėjo nugriauti net dėl keturių priežasčių. Pirmia, jis buvo avarinės būklės ir nebebuvo galima laukti, kada jis pats nugrius. Antra, jo išsaugoti ir perkelti nebebuvo įmanoma. Trečia, jis kompromitavo Lenkiją, liudydamas jos barbariškumą laidojant svetimą plėšikus ir žmogžudžius šventoriuje ir statant jiems 4 metrų koloną. Ketvirta, paminklo užrašas buvo neteisingas: jis turėjo būti ne "Kovotojams už tėvynę atminti", bet "Lenkijos okupantams atminti". Varėnos kraštas niekada nebuvo nei etninės lenkų žemės, nei teisėta Lenkijos valstybės dalis. Ir ką svarbiau Tėvynėje pagerbti – kankinius ar jų žudikus?

Lenkijos URM savo nepagrįstą notą turėtų atsiimti. Okupacinio laikotarpio problemas (tarp jų ir svetimų paminklų tvarkymą) turėtų reguliuoti valstybių sutartis, kurią Lenkija 1993 m. atsisakė pasirašyti.

Okupacijos paminklai ir jų garbinimas įžeidžia Lietuvos piliečius. Lenkija pirmiausia privalo atsiprašyti už okupacijos padarinius ir leisti statyti paminklus žuvusiems Lietuvos kariams Augustave, Suvalkuose, Seinuose, nutraukti nedraugiškus veiksmus reikalaujant keisti lietuvių abėcėlę ir uždarinėjant lietuvių mokyklas Lenkijoje bei statant lenkiškas mokyklas Lietuvoje.

Hum.m.dr. Kazimieras Garšva, "Vilnijos" draugijos valdybos pirmininkas, kgarsva@takas.lt
Lietuvių švietimo draugijos "Rytas" valdyba

Savanoriai kovose dėl Lietuvos nepriklausomybės 1919-1920 m. Ntr. iš *Lietuva - mano tėvų žemė*

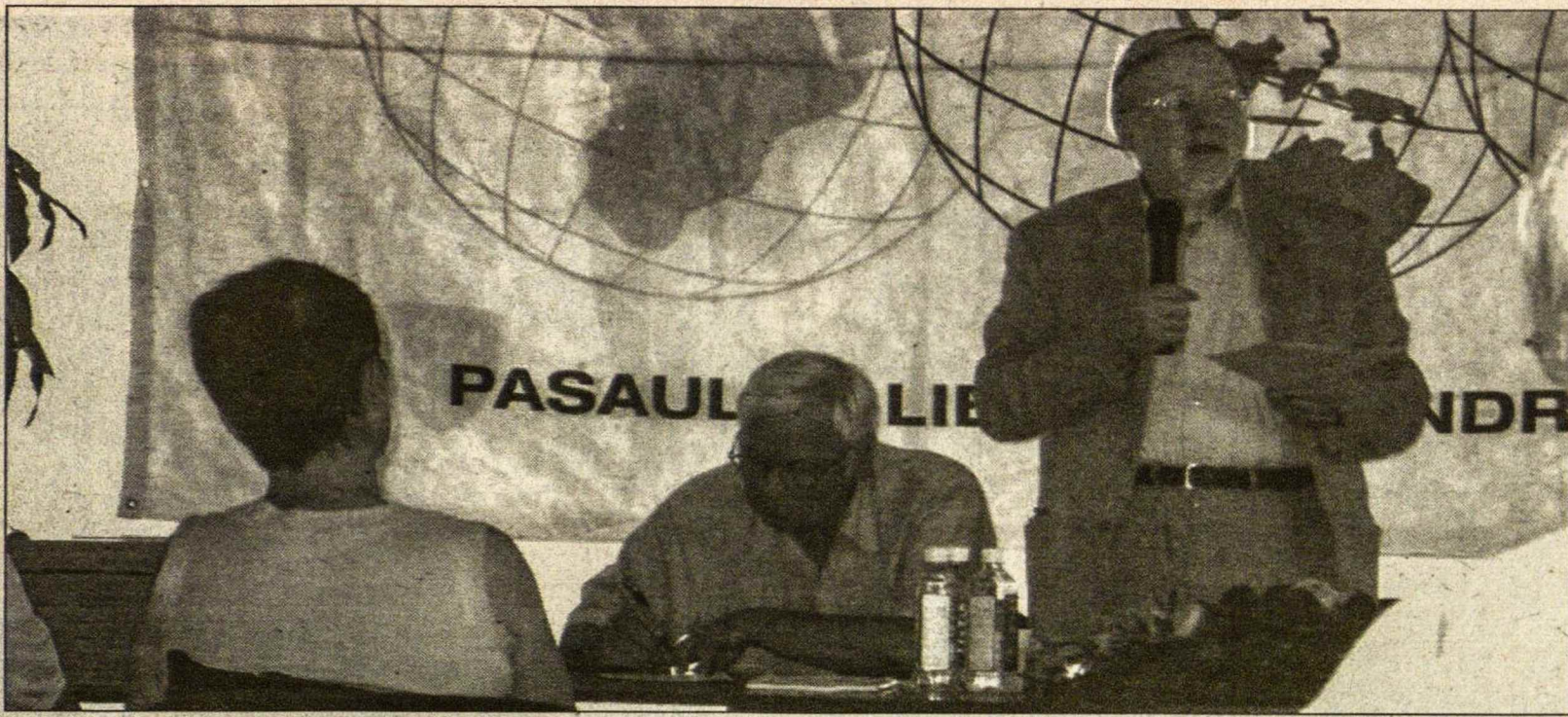
TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

Kviečiame bendradarbiauti - laukiame ir spausdiname įvairius straipsnius:

- tautinės-krikščioniškos minties straipsnius...
- išeivijos gyvenimą liečiančius rašinius, pranešimus, pasisakymus, veiklos kronikas, atsiminimus, laiškus, nuotraukas, poeziją...

- apsakymus, knygu, filmų recenzijas, koncertų, baliaus aprašymus, juokus, anekdotus...
- naujienas iš Lietuvos, Kanados ir kitų kraštų...

PLB/PLJS kraštų pirmininkų suvažiavime Trakuose š.m. liepos 8 d. kalba prof. Vytautas Landsbergis, Europos sąjungos parlamento narys

Lietuvių kalba

Apie ją rašo "The New York Times" dienraštis. Vertimas iš anglų kalbos

THEODORE S. THURSTON

Lietuvių kalba, kokia sena ji bebūtų, pasižymi nuostabia struktūra, tobulesnė už sanskritą ir graikų kalbą, žodingesnė, negu lotynų kalba ir nepalyginamai įmantresnė, negu bet kuri iš paminėtų trijų. Ir vis dėlto lietuvių kalba turi su visomis trimis kalbomis didesnę giminingumą, negu kad gamta būtų galėjusi sukurti, ne tik veiksmažodžių šaknyse, bet taip pat ir gramatinės struktūros formose bei žodžių morfologinėje konstrukcijoje. Toks aiškus yra tas giminingumas, kad bet koks filologas gali matyti labai aiškiai, kad sanskritas, graikų ir lotynų kalbos turėjo išsivystyti iš bendo šaltinio – lietuvių kalbos.

Dėl panašios priežasties galima daryti prielaidą, kad heruliai, rugiai, gotai, senprūsiai, latviai ir jų kalbos buvo tos pačios kilmės, nes jie buvo senovės lietuviai.

Mokslininkai yra pripažinę lietuvių primityvios arijų kultūros ir civilizacijos atstovais. Įžymūs filologai sutinka, kad lietuvių kalba yra ne tik seniausia kalba pasaulyje šiandien, bet ir arijų pripažinta kaip jų kalbų šaltinis prieš pastebint sanskritą evoliuciją. Lietuvių kalbos senumas ir jos gramatinė struktūra priskiria ją tam pačiam laikotarpiui kaip ir seniausias sanskritas – 2000 m. pr. m. e. arba dar anksčiau.

Lietuvių kalba yra arijų prokalbė ir žymiesiems kalbininkams buvo žinoma, kad ji buvo šnekamoji-nerašytinė kalba, vartojama Europoje daugelį šimtmečių. Tačiau naujausi lingvistiniai tyrimai aiškiai įrodo, kad lietuvių kalba buvo rašoma netgi prieš krikščionybės erą, nors kaip seniai prieš krikščionybės erą yra sunku bent kiek tiksliau nustatyti. Bet remiantis lingvistiniais įrodymais ir senovinėmis raštais Indijoje ir Persijoje, galima manyti, kad lietuvių kalba buvo rašoma net 1000 metų prieš Kristaus gimimą.

Turtingiausias lietuvių kultūros paveldas yra jų kalba, kuri yra vienas iš didžiausių žmonijos pasiekimų. Ji pralenkia visas kitas Europos kalbas savo antiikiškumu, garsų grynumu ir savo nuostabia gramatine struktūra. Galima aiškiai matyti iš aukščiausiai išvystytos gramatikos ir iš natūralių ir gražių jų kalbos garsų, kad lietuviai iš tiesų turėjo kūrybingumo genijų labai ankstyvoje mūsų civilizacijos eroje. Lietuvių kalbos balsių sistema yra labiausiai antikinė savo stiliumi. Ji yra senesnė, negu sanskritas, latvių, graikų ir lotynų kalbos čia išdėstyta tvarka.

Lingvistinės paleontologijos duomenimis yra tiesa, kad iš visų kalbų tik lietuvių kalba išlaikė primityviosios arijų šnekamosios kalbos grynumą nuo to tolimo antikinio laikotarpio iki šių dienų. Daugelis antikinių kalbų seniai išnyko iš žmonijos istorijos, tačiau lietuvių kalba yra kaip antikinis balto marmuro paminklas, kuris tebestovi neapneštas laiko dulkėmis po daugelio šimtmečių ilgaamžės žmonijos istorijos.

Lietuvių kalbos morfologija aiškiai mums atskleidžia daug neišaiškintų senovinės civilizacijos istorinių paslapčių, žymiai išplečia lingvistikos mokslo horizontus ir praplečia žmonijos žinias apie jos dar neatskleistą praeitį. Atradimas lietuvių kalbos stebėtino panašumo su avesta (senąja persų kalba) ir sanskritu akivaizdžiai atvėrė naujus horizontus lingvistikos mokslo srityje, remiantis lyginamosios morfologijos išvadomis. Dar daugiau, lietuvių kalbos morfologija įtikinamai įrodo, kad valdančioji klasė arba senovės hititų (Hittite-Gititis) valdovai turėjo pavardes, panašias į lietuvių. Žymus anglų mokslininkas Robert G. Latham buvo absoliučiai tei-

sus, kai jis pareiškė: "Pačioje kalboje glūdi daugiau, negu bet kuriuose jos kūriniuose..."

Šiandien pasaulis būtų daug turtingesnis kultūros atžvilgiu, jeigu Lietuva būtų nepriklausoma, kadangi lietuvių tauta atstovauja ne tik arijų prokalbės civilizacijai ir kultūrai, bet taip pat turi didžiausią brangenybę pasaulyje – savo senovinę gražią kalbą.

Lietuvių kalba išaukštinta dėl jos antiikiškumo bei grožio ir dėl jos didelės reikšmės lyginamosios filologijos mokslui ne tik žinomų kalbininkų, bet ir didžiausio iš visų filosofų – Immanuelio Kanto. Sekančios fragmentinės citatos iš garsių kalbotyros mokslininkų darbų parodys lietuvių kalbos vertingumą ir svarbą pasaulio kultūrai. Benjamin W. Dwight savo knygoje *Modernioji filologija (Modern Philology)* labai stipriai pabrėžia didžiulę lietuvių kalbos reikšmę kalbotyros mokslui. Jis taip sako apie lietuvių kalbą:

"Iš visų Europos kalbų lietuvių kalba turi didžiausią skaičių maloninių ir mažiųjų žodžių, daugiau, negu ispanų ar italų kalbos, netgi daugiau, negu rusų, ir jie gali būti dauginami beveik be galo, pridodant juos prie veiksmažodžių ir prieveiksmių, lygiai kaip prie būdvardžių ir daiktavardžių. Jeigu tautos vertė, imant visą žmoniją, būtų matuojama jos kalbos grožiu, tai lietuvių tauta turėtų užimti pirmą vietą Europos tautų tarpe".

Įžymus anglų lingvistas Isaac Taylor savo knygoje *Arijų kilmė (The Origins of the Aryans)* pareiškia labai įdomų ir svarbų komentarą apie lietuvių kalbą. Jis teigia, kad arijų civilizacija turėjo būti lietuvių gyvenamose vietose. Jis komentuoja taip: "Galima spėti, kad, jeigu turėtume lietuvių literatūros iš to paties laikotarpio, kaip seniausia indų literatūra, galėtume su didesniu tikrumu teigti, kad arijų kalbos lopšys turėjo būti lietuvių apgyventoje teritorijoje".

Anot žinomo anglų mokslininko Robert G. Latham, lietuvių kalba turi daugiau giminingumo su sanskritu kalba, negu bet kokia kita, gyva ar mirusia, kalba pasaulyje. Savo knygoje *Aprašomoji etnologija (Descriptive Ethnology)* jis taip išsireiškia apie lietuvių kalbą: "Be abejonės sanskrito giminingumas su lietuvių kalba yra didesnis, negu su bet kokia kita kalba šioje Žemėje".

Lietuvių kalbos svarbumą taip pat pripažino naujųjų laikų didžiausias filosofas Immanuel Kant (1724-1804), kuris buvo gimęs Rytprūsijoje (Prussian Lithuania) ir gerai mokėjo lietuvių kalbą. Savo *Lietuvių-vokiečių kalbų žodyno (Lithuanian and German Dictionary)* pratarmėje jis rašė, kad lietuvių kalba nusipelnė būti valstybės apsaugoma. Jo komentaras apie lietuvių kalbą turi didelę istorinę reikšmę, nes jis yra autoritetingas ir patikimas. Jis buvo ne tik filosofas, bet ir kalbininkas. Jis taip komentuoja apie lietuvių kalbą: "Iš tikrųjų, jokia kita pasaulio kalba nėra gavusi tiek aukštų pagyrimų kaip lietuvių kalba. Lietuvių tautai buvo priskirta didelė garbė už sukūrimą, detalų išdailinimą ir vartojimą aukščiausiai išvystytos žmogiškos kalbos su savita gražia ir aiškia fonologija. Be to, pagal lyginamąją kalbotyrą, lietuvių kalba yra labiausiai kvalifikuota atstovauti pirmykstei arijų civilizacijai ir kultūrai.

Iš anglų kalbos vertė:

Genovaitė Bijūnienė, Ph.D. ir Vilija Bijūnaitė (Dienraščio laidos data TŽ redakcijai nėra žinoma)

KANADOS ĮVYKIAI

Karalienės atstovė

27-toji Kanados generalinė gubernatorė Michaelle Jean perėmė Kanados karalienės atstovės pareigas rugsėjo 27 d. Kanados senato rūmuose. Naujoji gubernatorė yra gimusi Haiti valstybėje, iš kurios 1968 m., būdama 11 metų, kartu su tėvais dėl persekiojimo pabėgo į Kanadą. Tėvui palikus šeimą, ją ir jos seserį užaugino jos motina, kuri dirbo siuvykloje ir dar kitus darbus vakarais. Montrealyje Michaelle Jean studijavo literatūrą ir kalbas. Laisvai kalba penkiomis kalbomis, vertėsi žurnalistika ir profesoriavo universitete. 1995 m. buvo CBC prancūziškojo tinklo žinių vedėja. Išteikė 1992 m. už Prancūzijoje gimusio filmų gamintojo Jean-Daniel Lafond ir priėmė Prancūzijos pilietybę. 1999 m. įdukrino skurdo nualintą mergaitę iš savo senelės gyvenvietės Haiti valstybėje. Propaguodama vienybę Kanadoje ji atsisakė antrosios pilietybės, kuri rugsėjo 23 dieną Prancūzijos vyriausybės dekretu buvo atšaukta. Savo inauguracinėje kalboje ji priminė, kad didžiausias Kanados turtas yra jos kraštas ir žmonės. Visi turi siekti vieningos Kanados ir tuo prisidėti prie geresnio pasaulio kūrimo.

Prieš perduodama pareigas, buvusioji generalinė gubernatorė Addrienne Clarkson įsteigė savo versijos "Stanley Cup". Jos vardo metinė pereinamoji taurė "Clarkson Cup" bus įteikiama geriausiai moterų ledo ritulio komandai. Taurė jau užsakyta šiaurės Kanados Nunavut kolegijos menininkų instruktorių Beth Biggs, Iqaluit mieste.

Kanados vyriausybė paskyrė naują ambasadorę Lietuvai Clair A. Poulin, kuri rugsėjo 26 d. pristatė prezidentui Valdui Adamkui skiriamuosius raštus. Prezidentas priminė ambasadorei, kad Lietuva yra dėkinga Kanadai už draugiškumą bei paramą praeityje ir tikisi plėsti bendravimą bei rinkos plėtimą. Ambasadorės būstinė liks Rygoje.

Albertos provincija turi pakankamai alyvos žaliavų, kad galėtų patenkinti dabartinius alyvos trūkumus JAV ir Kanados rinkoje, tačiau jai trūksta alyvos perdirbimo gamyklų. Šiuo metu beveik pusė visų alyvos perdirbimo gamyklų Šiaurės Amerikos vartotojams yra Golfo įlankoje. Todėl praėjus dviem uraganams, naftos produktų gamyba labai nukentėjo, ir pakilo kainos. Albertos provincijos naftos žaliavos galėtų konkuruoti su pasauline rinka, tačiau sunku rasti investuotojų, kurie sutiktų laukti, kol jų kapitalas neš vaisių tik po 8-12 metų. Naftos perdirbimo įmonės reikalauja didelių pradinųjų išlaidų, turi būti užtikrintas žaliavų tiekimas pagal produkto poreiklavimus.

Daugumoje provincijų panaikinus mokesčių už mokslą suvaržymus aukštosios mokykloms ir universitetams,

paskutinių aštuonerių metų laikotarpiu studentų mokesčiai pakilo nuo 50 iki 160%. Daugiausia pakilo teisių ir medicinos mokslų studentų mokesčiai. Britų Kolumbijos ir Kvebeko provincijose kainos už mokslą pakilo vos 5%.

Imigracijos įstatymų pakeitimas, kurį planuoja imigracijos ministeris Joe Volpe, leis padidinti metinį imigrantų skaičių 35%. Bus krepiama daugiau dėmesio į amatininkus ir asmenis su specialiu išsilavinimu, kurių trūksta Kanadoje, o taip pat į tuos, kurie sutiktų gyventi užmiesčiuose bei atokiau nuo miestų esančiose provincijų vietovėse. Tikimasi, kad bus kitaip pažiūrėta į užsieniečių profesionalų universitetinius laipsnius.

Nelegalūs imigrantai randa vis naujų būdų įsmukti į Kanadą. 17 asmenų su pietų Korėjos pasais pasiprašė išeiti iš turistinio laivo, nes sunkiai sirgę jūros liga. Vos palikę laivą, Halifax stotyje jie sėdo į traukinį su bilietais į Torontą. Kai po keturių dienų dar 4 pietų korėjiečiai bandė palikti laivą, ši kartą imigracijos valdininkai nuodugniau patikrino jų pasus ir paaiškėjo jų grupės imigracinis planas. Visi jie Kinijos piliečiai, tikėjęsi Kanadoje gauti pabėgėlių statusą. Imigracijos departamentas nemano, kad jų tarpe galėtų būti teroristų grupės asmenų.

Šiaurės vakarų koridorius Kanados Arktikoje kelia vis daugiau rūpesčio pakrančių apsaugos laivams. Ne dėl to, kad reikia saugoti Kanadą nuo imigrantų ar nelegalaus importo, bet dėl koridorių norinčių pasinaudoti asmenų, nuotykių ieškotojų, kurie nori būti pirmais ji perplaukusiais asmenimis laivais. Yra net tokių drąsulių, kurie mėgina plaukti plastmasiniuose laivuose. Vienas pripučiamo guminio laivo savininkas prašė būti pakrančių apsaugos ledlaužio palydėtas per visą 4000 km koridorių. 1906 m. norvegas Roald Amundsen buvo pirmasis, perplaukęs šiuo koridoriu iš Atlanto į Ramųjį vandenyną ir po to per 100 metų jį pasekė tik apie 100 laivų.

Toli nuo pietinių JAV uraganais nuniokotų valstijų Kvebeko miestas nukentėjo nuo smarkių liūčių, kurios patvindė Lorette upę, ir keli šimtai namų buvo apsemti. Vanduo gatvėse pakilo iki vieno metro. Panašiai nukentėjo ir Stephenville miestas Newfoundland provincijoje. Per keletą valandų iškrito 11 cm lietaus, ir daug kelių bei tiltų buvo nuplauti. Keli šimtai žmonių buvo evakuoti. Ligoninėse buvo paskelbta nepaprasta padėtis, ir dalį savo veiklos darbuotojai turėjo nukreipti teikiant pagalbą nuo potvynio nukentėjusiems asmenims. Kanados ministeris pirmininkas Paul Martin pažadėjo paremti nukentėjusius miestų gyventojus. AKV

MŪSŲ TĖVYNĖJE

PAVOJINGAS DUJOTIEKIS

DELFI skelbia, kad Rusijos ir Vokietijos susitarimas (pasirašytas rugsėjo pradžioje) tiesi dujotiekį Baltijos jūros dugnu sukels pavojų gamtai, ypač, jeigu bus paliesti pušų šimtmečio jūros dugne gulę cheminiai ginklai. Susitarimą pasirašiusios Vokietija ir Rusija ketina dujotiekį į Vakarų Europą transportuoti Rusijos dujas, aplenkiant Baltijos valstybes ir Lenkiją. Šios valstybės siekė, kad dujotiekis būtų tiesiamas jų teritorija, nes jos tada būtų garantuotos, jog Rusija nepanaudos prieš jas energetinės blokados ar nesiims manipuliuoti kainomis. Sutartį kritikavo Europos parlamento narys Vytautas Landsbergis bei Lenkijos prezidentas Aleksandras Kvasnievskis.

EKONOMIKOS KONFERENCIJA

Rugsėjo 22-23 d.d. Kaune įvyko tarptautinė mokslinė ekonomikos ir vadybos konferencija "Žinių ekonomikos kūrimo ir vystymo valdymas". Konferenciją surengė Europos vadybos organizacija (CECIOS-EMA), Baltijos vadybos fondas ir Vytauto Didžiojo universitetas. Dalyvavo žinovai ir mokslininkai iš 19 valstybių – JAV, Didžiosios Britanijos, Prancūzijos, Olandijos, Vokietijos ir kt. Perskaičyti pranešimai apie žinių visuomenės formavimą, naujų diegimą, modernių organizavimo formų taikymą organizacijose, naujų išgūdžių kūrimą, sklaidą ir išsilavinimą. Toks renginys organizuojamas pirmą kartą Lietuvoje, ir ji – pirmoji iš naujųjų Europos sąjungos narių, pasirinkta šiam tikslui.

ISTATYMAS DĖL PAVARDŽIŲ

Lietuvos vyriausybė rugsėjo mėnesį pritarė įstatymo projektui "Dėl vardų ir pavardžių rašymo dokumentuose", kuriame tautinių mažumų atstovų vardus ir pavardes dokumentuose siūloma rašyti ir nelietuviškais lotyniško pagrindo rašmenimis. Nauja tvarka leis nelietuvių kilmės asmenims savo vardus ir pavardes rašyti atitinkamos tautinės mažumos kalbos lotyniško pagrindo rašmenimis, įvedant raides q, x, w. Asmenvardžiai iš nelotyniško pagrindo rašmenis vartojančių kalbų bus perrašomi. Vyriausybės teikiamas įstatymo projektas paremtas nuostata, kad dokumentas, kuriame įrašytas asmenvardis, turi išsaugoti asmens tapatybę, o ne sukurti naują. Kartu atsiranda galimybė kitataučiams išlaikyti autentišką vardą ir pavardę. Siūloma, kad nauja rašymo dokumentuose tvarka įsigaliotų 2007 m. sausio 1 d.

SEMINARAS GUDIJOS REIKALU

Vilniuje rugsėjo 23 d. vyko seminaras, kuriame ŠAS (NATO) valstybių parlamentarai, kitų tarptautinių organizacijų, Gudijos opozicijos ir Lietuvos valdžios institucijų atstovai bei politologai ieškojo būdų, kaip paskatinti Gudijos demokratizavimo procesą. Seminarą rengė seimas ir

ŠAS parlamentarų grupuotė, jame aptarta situacija Gudijoje, jos opozicijos bandymai siekti demokratijos, bendradarbiavimas su Gudijos visuomeninėmis organizacijomis. Dalyviai taip pat išgirdo pranešimus apie Gudijoje dingusius žmones, politinius kalinius, žodžio laisvės ir kitų žmogaus teisių pažeidimus, rinkimus.

PAMINĖTA GENOCIDO DIENA

Minint Lietuvos žydų genocido dieną rugsėjo 23, prezidentas Valdas Adamkus Žuvusiųjų gelbėjimo kryžiumi apdovanojo asmenis, kurie nepaisydami mirtino pavojaus sau ir šeimai Antrojo pasaulinio karo metais gelbėjo žydų tautybės žmones nuo nacių genocido. Apdovanoti 59 asmenys, iš jų 39 – po mirties. Prezidentas išreiškė viltį, kad žydai ir lietuviai matys vieni kitus ne per senų nuoskaudų prizmę, o kaip dvi tautos, atsimenančios ir gerbiančios praeitį, gebančios iš jos mokytis ir kalbančios ne priekaištų ir kaltinimų, o atgailos ir atleidimo kalba.

MINĖJIMA RENGSI KOMISIJA

Rugsėjo 27 d. Lietuvos seimas sudarė komisiją, kuri rūpinsis Laisvės gynimo 15-ųjų metų minėjimu. Komisijai, kurioje dirbs parlamentarai, ministrai, mokslininkai, Kovo 11-osios Akto signatarai, vadovaus seimo pirmininkas Artūras Paulauskas. Iki šių metų spalio 15 d. komisija turės parengti minėjimo programą. Vyriausybė bus prašoma skirti lėšų šiai programai įgyvendinti.

IŠVYKSTA SAVANORIAI

Krašto apsaugos savanorių pajėgų būrys KFOR-13 rugsėjo 27 d. išvyko į tarptautinę misiją Kosovo – Serbijoje ir Juodkalnijoje. Būri išlydėjo lauko pajėgų vadas brigados generolas Arvydas Pocius bei krašto apsaugos savanorių pajėgų vadas pulkininkas leitenantas Antanas Plieskis. Išlydėtuves vyko Lietuvos didžiojo kunigaikščio Butigeidžio dragūnų mokomajame batalione Klaipėdoje. Būrys, sudarytas iš Krašto apsaugos savanorių pajėgų Žemaičių apygardos 3-osios rinktinės savanorių, taikos rėmimo misijai rengėsi dvylika savaičių ir išėjo pasirengimo misijai kursą. Tai ketvirtasis iš savanorių pajėgų sudarytas taikdaryų būrys. Kariai pusmetį tarnaus bendrame Lenkijos ir Ukrainos batalione POLUK-RBAT.

ATIDARYTAS TILTAS

Naujųjų mokslo metų išvakarėse statybininkai baigė seniausio, dar 1906 m. statyto, Žvėryno tilto remontą, trukusį maždaug metus. Iš plieninių konstrukcijų pastatytas Žvėryno tiltas iki šiol nė karto nebuvo pagrindinai remontuotas. Praėjusių metų birželio mėnesį atsivėrus maždaug kvadratinio metro skylei, paaiškėjo, kad metalinės tilto perdangos visiškai surūdijusios. Remontas kainavo per 4.5 mln. litų, jį atliko bendrovės "Viadukas" ir "Tilsta".

2005 m. Amerikos lietuvių fondo Pelno skirstymo komiteto (PSK) posėdžio dalyviai. Iš k. LF atstovas PSK-joj Algirdas Ostis, buvęs PSK pirmininkas Kęstutis Ječius, LF garbės pirmininkas dr. Antanas Razma, JAV LB atstovas PSK-joj Almis Kuolas, LF atstovė PSK-joj Ramona Steponavičiūtė-Žemaitienė, JAV LB atstovas PSK-joj Marius Laniauskas, PSK komiteto pirmininkė Daina Kojelytė, LF antrininkas Vytas Vaitkus, JAV LB atstovė PSK-joj dr. Ona Daugirdienė, JAV LB antrininkas Mindaugas Bielskus

“Aukšinė” JTO sukaktis

VILIUS BRAŽĖNAS

Ką tik karaliai, diktatoriai, vienaip ar kitaip išrinkti prezidentai ir iki gyvos galvos save išsirinkę valstybių vadai susirinko iškilmingai paminėti Jungtinių Tautų Organizacijos (JTO) įsteigimo 60-mečio. Galima net įtarti, jog jie netiki, kad moraliai subankrutavusi JTO nesulauks “deimantinio” (75 metų) jubiliejaus. Net tokio aiškaus jubiliejaus – “auksinio” (50) nesusigriebė taip iškilmingai paminėti. Iš to viso didelio šurmulio išėjęs didelis “šnipšt” įtaigoja dabar paskelbti prieš 10 metų JTO jubiliejaus progą *Draugui* (Čikagoje) rašytą ir 1995 m. lapkričio 14 d. tame laikraštyje išspausdintą savo laišką redakcijai. Jis buvo užvardytas lygiai taip, kaip ir šis rašinys. Tada buvo rašyta:

Deja, turiu nepaklusti Danutės Bindokienės (spalio 25 d. *Drauge*) sakiniui: “Tad visi nuoširdžiai palinkėkime ilgiausių metų JTO!” Daugelį metų buvau tarp tų, kurie veikė ir įtaigojo priešingą kryptimi. Džiugu matyti, kad ne tik JAV visuomenėje, bet ir kongrese, abiejose partijose, JTO pagaliau matoma be dailiai nudažytos kaukės.

Vienok sutinku, jog tai yra “auksinė” sukaktis. Ir savaitinėje *The Washington Times* (X.30- XI.5 laidoje) panašiai teigiama. Pagal *Money* žurnalą, vidutinio lygio JTO buhalteris gauna \$84,500 algos, plius 30 dienų atostogų, 80% buto nuomai (virš 26% algos) ir \$12,675 kiekvieno vaiko mokymui. To pat lygio buhalteris Niujorke tegauna \$41,964 metams ir 16 dienų atostogų. Priedo JTO tarnautojai po 30 metų gali sukalti iki 1,6 milijono pensiją! Viršūnėse JT gen. sekretorius susižeria \$344,200 algos, su visokiaisiais priedais, kai JAV prezidentas gauna tik \$200,000 ir be priedo dukters mokslui.

Denverio *Rocky Mountain News* tarptautinis redaktorius Holger Jensen savo skiltyje nurodo, jog Ženevoje, kur ruošiamas 300 JT konferencijų kasmet, esą 9000 JT tarnautojų. Jų vidutinė alga esanti \$75,000 metams, su nemažai priedų, nors jie tedirba “... gal dvi valandas per dieną”. Palyginus net su Amerikos lietuvių uždariais, aniems yra tikrai “auksinė”

sukaktis. Ką jau bekalbėti apie Lietuvos žmones, kur pensininkų litai nueina JTO nario mokesčiui, tai organizacijai paaukuoti.

Nebūtinai tiesa, kad be JTO atliekamos humanitarinės pagalbos pasaulis šiandien “neišsiverstų”. Dar prieš JTO krikščioniškos misijos atlikdavo šimteriopai daugiau su vos dešimtadaliu ar mažiau išlaidų. Ir dabar yra pilna savanoriškų šalpos organizacijų, kurioms JTO biurokratai maišosi po kojom. Tačiau blogiausia, kad esama galimybės, jog, “taikai palaikyti”, sovietiniai omonai gali atsirasti Lietuvoje su “žydraisiais šalmis”, rusakalbių “žmogaus teisėms ginti”. (Laiško pabaiga.)

Tad taip man ir daugeliui amerikiečių atrodė komunistų (JAV ir SSRS) sukirpta ir daugumoje 50 metų jų vadovauta ar įtaigota JTO. Dabar, po daugybės mažų karų ir gausybės veidmainiškų pareiškimų bei agresijos ir net atvirų skerdynių nutylėjimo ši neveikli ir gal dar brangiau kainuojanti pasaulinė dėlė prašosi pribraigimo, o ne “reformų”. Ir kas ją reformuotų, jeigu ne tie patys raudonieji jos steigėjai ir korumpuoti, skurdiję pasaulį savo karjerai naudoja JTO biurokratai.

Apie reformas tie biurokratai pakilo ypač garsiai kalbėti, kai buvo pagauti su nagais dolerinės grietinės puodynėje. Tai buvo riebūs Irako diktatoriaus Sadamo Huseino kyšiai už JTO suteiktą sankcijų nuolaidą pardavinėti naftą (“nafta už maistą”). Vietoje maisto badaujantiems ir vaistų mirštantiesiems vaikams Huseinas už naftos pinigų statė sau rūmus, ginklavo, statė didžiausią pasaulyje mečetę (save vyriausiu “mūla” padaryti) ir puolė kaimynus naftai monopolizuoti. Jau dabar matome, ką reiškia naftos trūkumai vien tik Kinijai įsiterpus.

Tad nereikia būti geopolitikos žinovu, kad suprastum kas būtų buvę, jei dauguma arabų naftos būtų atsidūrusi Sadamo kontrolėje. Aišku, kad jis, drauge su savo bičiuliais rusais būtų galėjęs statyti labai aiškius ultimatus.

Tad galima įtarti, kad ne dėl masinio naikavimo ginklų, o dėl naftos monopolio pavojaus JAV įsivėlė į karą Irake.

PĖDOS SPECIALISTAS

CHIROPODIST ROBERTAS NEKRAŠAS

- ▶ KULNO SKAUSMAI
- ▶ PĖDOS SKAUSMAI
- ▶ PIRŠTŲ DEFORMACIJOS
- ▶ NAGŲ DEFORMACIJOS IR GRYBELINIAI SUSIRGIMAI
- ▶ ĮAUGĘ NAGAI
- ▶ VIETINĖ NEJAUTRA IR CHIRURGINIS GYDYMAS
- ▶ SENIORŲ PĖDŲ PRIEŽIŪRA

- ♦ VAIKŲ EISENOS NESKLANDUMAI
- ♦ PLOKŠČIAPĖDYSTĖ IR EISENOS SUTRIKIMAI
- ♦ PĖDOS DEFORMACIJŲ TAIKYMAS ORTOPEDINIAIS INDEKLAI
- ♦ PRIIMAME VISUS PLANINIUS DRAUDIMUS
- ♦ STERILUS ĮRANKIAI

LIGONIUS PRIIMAME:

352 WILLSON ST.E., ANCASTER, Ont. TEL. (905) 648-9176

RE/MAX FOUR SEASONS REALTY LIMITED

Associate Broker, 67 First Street Collingwood, Ontario L9Y 1A2

Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamus, ūkius, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwoodo apylinkėse kreipkitės į

Angele Šalvaitytė, B.A.,
pirkimo ir pardavimo atstovė.
Ji mielai jums patarnaus.

Nemokamas 1-888-657-4844
Darbo 705-445-8143

Elektroninis paštas: salvaitis@bmls.com
Tinklalapis: www.homesgeorgianbay.com

LIETUVIŲ TELKINIUIOSE

Hamilton, ON

KLK MOTERŲ DR-JOS SKYRIAUS VALDYBA praneša, kad spalio 5 d., 1 v.p.p. vykstame į teatrą pasižiūrėti vaidinimo "Come Blow your Horn"; spalio 11 d. vyks KLK moterų dr-jos valdybos susirinkimas; spalio 23 d. vyks visuotinis susirinkimas. Paskaitą skaitys pėdos specialistas dr. Robertas Nekrašas. Po paskaitos pasivaišinsime kavute ir pyragais. Primename, kad 2006 m. kovo 8 d. rengiama išvyka pasižiūrėti muzikinio veikalo "Oklahoma". Užsakymus priimsime nuo lapkričio 5 d. M.E.

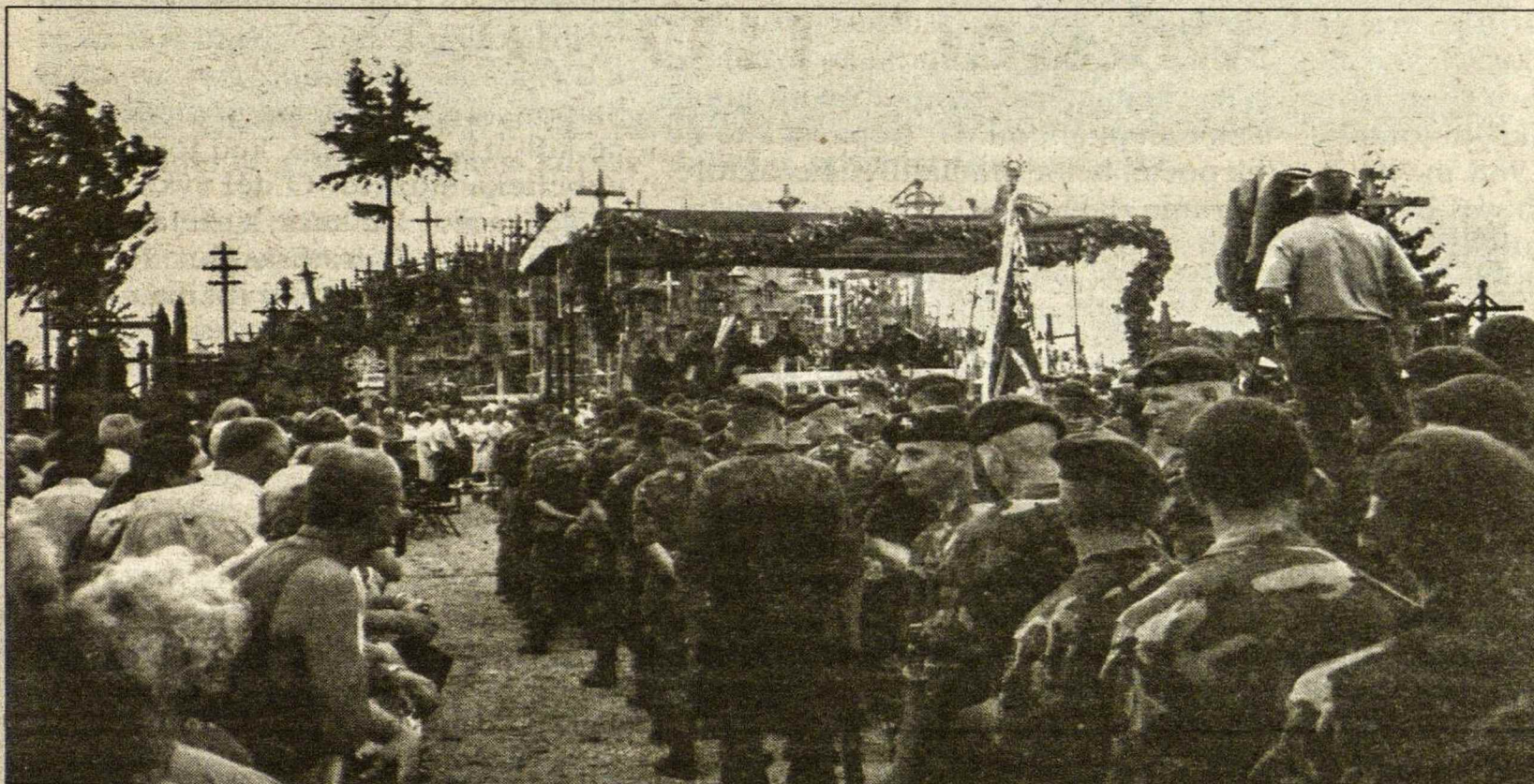
RUGPJŪČIO MĖN. vieną šeštadienio popietę Hamiltono lietuvių apklankė Toronto pensininkų mišrus choras "Daina". Nudžiugino mus jis gražiomis dainomis, o koncertą pajavairino

choro vadovės Lilijos Turūtaitės ir Vytauto Mašalo duetai. Malonu buvo išgirsti lietuviškų dainų, o scenoje pamatyti muzikos ir poezijos mėgėjų, sulaukusių garbingo pensininkų amžiaus, nepailstančių ir aplankančių savo kaimynus Hamiltone.

TĖVYNĖS SAJUNGOS Hamiltono grupės iniciatyva rugsėjo 10 d. buvo surengtas Tautos šventės minėjimas. Meninę programą atliko muz. sol. Lilija Turūtaitė su Vytautu Mašalu, kurie pa trionėmis dainomis atitinkamai nutaikė Tautos šventės minėjimo dalyvius. Minėjimą vedė ir paskaitą skaitė Tėvynės sąjungos Hamiltono grupės pirmininkas Lionginas Paškus, poezijos padeklamavo Marija Kalvaitienė. Minėjime dalyvavo svečiai iš Toronto - KLB krašto valdybos pirmininkė Rūta Žilinskienė su vyru kun. A. Žilinsku. Lietuvos

prezidento Valdo Adamkaus skirtą DLK Gedimino ordino medalių pirmininkė įteikė ilgameitei lietuviškų radijo laidų "Gintariniai aidai" vedėjai Liudai Laugalytei-Stungevičienei. Minėjime dalyvavo "Gintariniai aidai" radijo laidų įsteigėjas inž. Eduardas Stungevičius ir daug Hamiltono bei apylinkių lietuvių. Po minėjimo vyko rengėjų paruoštos vaišės. L.L.S.

LIETUVIŠKA RADIO LAIDA "Gintariniai aidai" Hamiltone yra transliuojama iš McMaster universiteto 26-ti metai. Girdima kiekvieną sekmadienį nuo 1-2 val.p.p. CFMU-FM 93.3. Internetu <http://cfmu.mcmaster.ca>. Nemokamai pranešamos lietuvių bendruomenės žinios, minimos tautinės-religinės šventės, skelbiami liūdni ir linksmesni lietuvių gyvenimo įvykiai, dainos, muzika, poezija. Inf.

METINIAI ATLAIDAI KRYŽIŲ KALNE. Liepos 30 d. jau nuo 2 v.p.p. žmonių minios ir kariuomenė nuo Šiaulių ir kitų apylinkių žygiavo pėsčiomis, automobiliais ir autobusais, visi artinosi prie Lietuvos Kryžių kalno. Šiandien tas kalnas tik vienas toks pasaulyje. Jis lankomas ne tik savų žmonių, bet ir iš visų kitų kraštų kiekvieną dieną. Metinėje šventėje altorius buvo įrengtas aukštai. Priekyje 7-ni vyskupai atnašavo šv. Mišias. Aplinkui buvo daug kunigų, seselių. Giedojo gausus choras ir grupė jaunimo. Visa pašlaitė buvo užpildyta visokio amžiaus žmonių ir kariuomenės. Teko dalyvauti 11-os val. Mišiose ir prie Kryžių kalno šventovėje, kurios klebonas Mykolas Letkauskas, OFM, prieš Mišias pranešė, kad Mišios atnašaujamos kiekvienais metais už a.a. Vidą Mockuvienę. FM.

Pirmasis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose -

TALKA LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 905 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais - nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais - nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais - nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais - nuo 9 v. ryto iki 12 v. dienos. Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 51 MILIJONĄ DOLERIŲ

MOKAME UŽ:
kasd. pal. čekių sąsk. iki .0.75%
santaukas1.00%
kasd. pal. taupymo s1sk. .0.75%
INDĖLIAI:
90 dienų indėlius1.50%
180 dienų indėlius1.55%
1 m. term. indėlius2.50%
2 m. term. indėlius2.75%
3 m. term. indėlius3.00%
4 m. term. indėlius3.40%
5 m. term. indėlius3.85%
RRSP ir RRIF
(Variable)1.00%
1 m. ind.2.50%
2 m. ind.2.75%
3 m. ind.3.00%
4 m. ind.3.40%
5 m. ind.3.85%

PASKOLAS
Asmenines nuo4.70%
nekiln. turto 1 m.4.70%

*Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai

*Narių santaupos apdraustos TALKOS atsargos kapitalu 3 mln. dol. ir Kanados valdžios iki \$100,000.00 sumos draudimu

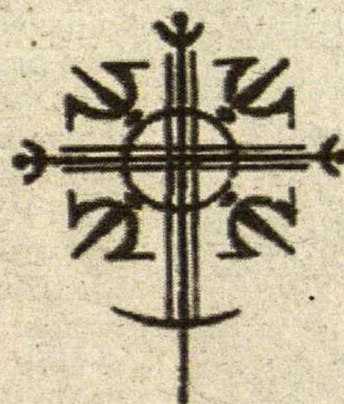
Sekite kasdieninę informaciją apie procentus TALKOJE
MASTER CARD KREDITO KORTELE - INTERAC KORTELE
TINKLAPIS: www.talka.ca

LEDAS REFRIGERATION
AIR CONDITIONING & APPLIANCES
Skambinti

R. Jareckul

Tel. 416-370-3539
arba 416-825-3328

(Nemokamai atvažiuoju į kainoti)

"Dievas teikia mums meilę,
kad mylėtume tą, kurį
Jis mums duoda"

Lougheed Funeral Home

Žmonės, kurie atjaučia kitus

Sudbury

Ontario

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Į uragano "Katrina", kuris nusiaubė New Orleans miestą, sukūrus pakliuvo ir Lietuvos motorlaivis "Audrė", vežęs į JAV-bes 5 tūkstančius tonų rūdos, naudojamos metalurgijos pramonėje. Lietuviams jūreiviams pavyko išsigelbėti. Laivo dyvikos asmenų įgula daugiau kaip savaitę buvo įkalinta New Orleans miesto uoste, nes Mississippi upės laivyba buvo sutrukdyta žmonių gelbėjimo valčių. Jūreiviai iš Reikjaviko, Islandijos sostinės, išplaukė rugpjūčio 10 d. Su "Katrina" jiems teko susitikti prie pietinės Floridos krantų. Tai, pasak laivo kapitono J. Podolskio, buvo menkniekis palyginti ką teko patirti per audrą New Orleans uoste. Tiesiog, esą, neįmanoma žodžiais perduoti audros vaizdo. Viskas trukę maždaug valandą. Stai ga sutemo. Pakilo didžiulis garsiai švilpiantis vėjas – iš visų pusių pasipylė vanduo – be galo daug ir labai stipriai. Pasak kapitono, tik Dievo ranka motorlaivis prisispaudė prie kranto ir todėl neapvirto. Laivo įgula visą laiką palaikė ryšį su Lietuva. Ta galimybė sustiprino jūreivių jėgas. Baigėsi ir maisto atsargos, bet gavo pagalbos iš netoli esančio Houston miesto. Po kurio laiko laivas galėjo pajudėti aukštytyn Mississippi upe ir už 50 jūrmylių iškrauti krovinį. Lietuvos jūreiviai labai dėkingi Lietuvos ambasados pareigūnams Vašingtone, padėjusiems gauti leidimą iškrauti laivo krovinį. (Amerikos lietuvis, 2005 m., 37 nr.)

Italija

Lietuvių operos žvaigždė Violeta Urmanavičiūtė-Urmana paskutinį liepos šeštadienį susituko su žymiu italų operos dainininku Alfredo Nigro. Jungtuvės įvyko jaunojo tėviškėje – viename Brindisio provincijos miestelyje, ant Jonijos jūros kranto, pietų Italijoje, hercogų rūmuose. Vestuvėse dalyvavo tik jaunųjų tėvai, Violetos dukterėčios ir Alfredo seserys bei broliai, iš viso 14 žmonių. Vaišių stalas lūžo nuo itališkų valgių. Po vaišių svečiai pailsėję išskubėjo prie jūros ir paplūdimį. Jaunieji šioje vietovėje užsibus kelias savaites. Violeta iš Alfredo gavo dovanų – žiedą su stambiu topazu ir briliantais. Ji sakė šį žiedą nešiosianti ypatingomis progomis. Pasilieka ir toliau dainininkės Urmanos vardą, o savo pase tikriausiai pridėsianti prie savo pavardės ir vyro pavardę. Alfredas Violetą išvydo prieš penkerius metus, kai jis ką tik buvo persikėlęs gyventi į Milano miestą ir kai Urmana giedojo arkikatedroje per Mišias. Prasidėjusi draugystė nenutrūko pasibaigę vedybomis. (Lietuvos rytas, 2005 m., 187 nr.)

Gudija

Gervėčių parapijiečiai švenčia savo gerbiamo ir mylimo klebono kun. Leono

Nestiuko 50 metų amžiaus sukaktį. Ta proga apie sukaktuvinininką rašoma laikraštyje *Lietuvių gados*, 2005 m. 7-tame numeryje. L. Nestiukas gimė 1955 m. liepos 24 d. Gudijoje, Volgodos srityje. Tėvas Petras – gudas, motina – lietuvė Bronislava Uždavinytė. Nors tolokai gyvendama nuo Lietuvos, motina savo sūnų mokė tikėjimo ir lietuvių kalbos. Dievas ir Lietuva – tai didžiosios vertybės, kurias jaunas Leonas gavo iš savo mamos. Pastarasis sunkiomis sąlygomis baigęs vidurinę mokyklą, 1984 m. įstojo į Kauno kunigų seminariją. Baigęs ją ir iššventintas kunigu, buvo paskirtas kunigauti į Gudijos miestelį Ivią. Kun. L. Nestiukas klebono pareigas 1996 m. pradėjo eiti Gervėčių parapijoje. Kun. L. Nestiukas Mišias lietuvių kalba atnašauja Gervėčių šventovėje ir Girių koplyčioje. Pradėjo mokyti vaikus tikybos, sutvarkė apleistą Gervėčių šventovę. Sukaktuvinininkas gyvai prisimena 1996 m. rugpjūčio 2 d., kai jam teko sveikinti apsilankiusį garbingą svečią vysk. P. Baltakį, OFM. Klebonas saugo vyskupo laiškų ir tikisi, kad jis nėra Gervėčių pamiršęs. Šia proga sukaktuvinininką sveikino Gervėčių lietuvių bendruomenė, Rimdžiūnų lietuvių vidurinės mokyklos mokiniai ir mokytojai, Gervėčių klubas. "Jūs – mūsų krašto viltis ir pasididžiavimas saugant lietuviškąsias mūsų šaknis gimtinėje" – sakė klubo sveikinime.

Australija

Melburno LB apylinkės metinis susirinkimas įvyko liepos 25 d. Lietuvių Namų patalpose. Pranešimus padarė LB apylinkės valdybos pirm. A. Vaitiekūnas, kultūros veiklos reikalais – B. Prašmutaitė ir išdo – D. Gaylard. Valdybos pirmininko pranešimu, apylinkės veikla praėjusiais metais pasižymėjo gyvumu bei įvairumu. Prie sėkmingų renginių prisidėjo Melburne surengtos Lietuvių dienos. A. Vaitiekūnas padėjo šio renginio organizaciniam komitetui, kurio suorganizuota šventė sutraukė daug dalyvių iš visų Australijos lietuvių telkinių. Pasak pranešėjo, Lietuvių dienos pagyvino visą lietuvišką veiklą. Palinkėjo sėkmės Geelongo lietuviams, kur vyks kitos Lietuvių dienos. LB apylinkės valdybos narė kultūriniais reikalais B. Prašmutaitė apžvelgė praėjusių metų renginius. Išd. D. Gaylard kalbėjo apie bendruomenės finansinius reikalus. Biudžetiniai metai baigti su nuostoliu, bet revizijos komisija nerado jokių priekaištų. Išrinkta nauja jaunos kartos valdyba: pirm. B. Zumeris (advokatas), vicepirm. R. Statkus (paskutinių metų studentas), sekr. G. Kymantaitė (studentė), išd. V. Krivickas (kompiuterių vadybininkas), N. Žemkalnytė ("Gintaro" tautinių šokių mokytoja ir australų renginių organizatorė) – kultūrinių renginių koordinatorė. (Tėviškės aidai, 2005 m., 18 nr.) J.A.

VYTAUTAS KUTKEVIČIUS

Rugpjūčio 26-28 d.d. Jurbarko, Krašto istorijos muziejaus salėje, įvyko tarptautinis šiuolaikinės literatūros forumas *Šiaurės vasara*, kurio tema buvo *Teksto trauka*. Šie forumai organizuojami jau ketvirtį metų vasarų pabaigoje. Pirmasis įvyko Nidoje kaip vokiečių rašytojo Tomo Mano festivalio tęsinys. Paskui buvo nuspręsta forumus rengti Jurbarko – ir organizatoriams, ir dalyviams patiko įdomios Krašto muziejaus patalpos bei jauki seno parko aplinkuma. Kas be ko, turbūt nemažą reikšmę turėjo ir finansiniai reikalai – juk Jurbarko kone viskas gerokai pigiau negu kurortinėje Nidoje, o jurbarkiečiams malonu, kad ta proga Jurbarko vardas suskamba radijo, televizijos ir spaudos žiniuose, iš forumo sugrįžę namo užsienio svečiai Jurbarką pamini ir savo žiniasklaidoje.

Šiemetinio forumo rėmėjai buvo Lietuvos kultūros ministerija, Jurbarko rajono savivaldybė, Suomijos literatūros informacijos centras ir Šiaurės ministerių tarybos biuras Lietuvoje. Forumo partneris – leidinys *Lietuviškos knygos*. Kaip ir ankstesnių forumų, taip ir šio projekto autorė rašytoja ir eseistė Giedra Radvilavičiūtė, pirmininkaujantis filosofas, Kauno Vytauto Didžiojo universiteto profesorius Leonidas Donskis, o vadovė – Dalia Strimaitytė. Jau kelinti metai tie patys forumo organizatoriai, todėl ir šiųmetinis renginys vyko sklandžiai, turiningai, įdomiai.

Po gilių pranešimų apie lietuvių ir pasaulio literatūrą sudėtingas problemas, po karštų diskusijų aktualiais filosofijos bei literatūrologijos klausimais forumo dalyviams pertraukų metu teikė atgaivą džiaz muziką. Žytaus Lietuvos džiaz Vytauto Labučio vadovaujamas JAZZ TRIO pagrojo originalias improvizacijas *Čia ir dabar*, pulsuojančias dramatiškumą, dažnai nepaisydamas tradicinio džiaz taisyklių.

Kartu su V. Labučiu grojo bosistas virtuosas ir originalus džiaz kompozitorius Leonidas Šinkarenko ir vienas iš įdomiausių Lietuvos būgnininkų, *big-bendo* perkusininkas, profesorius Arvydas Joffė. Savitą šiuolaikinės modernios muzikos stilių pademonstravo ir

Literatūrinė vasara

Tarptautinis šiuolaikinės literatūros forumas

JAZZ DUO kontrabosininkas bei kompozitorius Vytis Nivinskas ir jauna, talentinga, ne pagal amžių brandaus muzikinio mąstymo vokalistė bei kompozitorė Andrė Pabarčiūtė. Skambėjo visai laisvos džiaz improvizacijos. Jurbarkiečiams, daugiau įpratusiems prie tradicinio meno, ta muzika buvo kiek neįprasta.

Visi trys forumo vakarai buvo skirti literatūrinių kūrinių ištraukų skaitymui, pažintims su autoriais, diskusijoms, na, ir džiaz muzikai.

Iš svečių, atvykusių į forumą, pats įdomiausias ir dargi egzotiškiausias buvo japonų rašytojas Joh Sasaki. Gimęs 1950 m., jis jau maždaug 50 knygų autorius. Japonijoje jo sukurti detektyvai, trileriai, istoriniai romanai spausdinami gana dideliais tiražais. Pagal kai kuriuos jo parašytus kūrinius yra sukurti kino filmai, o kai kurios veikalų inscenizacijos vaidinamos teatruose. Rašytojas domisi technika, automobiliais ir ypač istorija. 1988 m. jis išspausdino romaną *Nulis virš Berlyno*, kuris buvo išverstas į anglų kalbą ir pernai išleistas JAV. Joh Sasaki japoniškai perskaitė šio romano nedidelę ištrauką, o L. Donskis – jos vertimą į lietuvių kalbą. Į pateiktus klausimus rašytojas atsakinėjo angliškai.

Buvo įdomu susipažinti ir su atvykusia populiaria Suomijos rašytoja Anja Snellman. Gimusi 1954 m., jau išleidusi per penkiolika romanų, be to, yra sukūrusi ne vieną filmų scenarijų. Jos kūrinių yra išversti į keletą užsienio kalbų. A. Snellman ypač pagarsėjo romanu *Mama ir kalė*, beje, pernai išleistu ir lietuviškai. Ji mėgsta polemiskai interpretuoti dabartinį moterų gyvenimą, jų meilę, aistrą, seksualumą ir mirtį. A. Snellman perskaitė suomiškai ištrauką iš romano, o paskui buvo perskaitytas ir vertimas į lietuvių kalbą. Rašytoja atvirai atsakinėjo į jai pateiktus klausimus.

Forume buvo pažadėjusi dalyvauti ir latvių prozaikė Nora Ikstena, deja,

negalėjo atvykti. Pernai Lietuvoje išleistas jos romanas *Gyvenimas yra gyvenimas yra gyvenimas*. Jame pavaizduotas trijų kartų moterų gyvenimas, kurių likimuose atsispindi Latvijos XX šimtmečio istorijos vingiai. N. Ikstena dar yra išleidusi romaną *Gyvenimo šventė*, novelių rinkinį ir biografiją. Jos kūrinių jau yra išversti į keletą kalbų. Seminaro-diskusijos *Teksto autonomija ir autoriaus pėdsakai* metu L. Donskis perskaitė N. Ikstenos pranešimą, parašytą anglų kalba, kuriame ji išdėstė savo samprotavimus apie suvartytą mąstymą, emocijų stygių ir realybės filtraciją.

Daiva Čepauskaitė nūnai bene naujausia „poezijos šalies“ žvaigždė. Ypač ji išgarsėjo pernai išleidusi savo trečią poezijos knygą *Nereikia tikrai būti būtinai*. Jos eilėraščiuose lyrinį polėkį nuolat meniškai prilaiko ironija; ji tarsi skelbia, kad tyri jausmai ir gryna laimė neįmanomi. D. Čepauskaitė ne tik poetė, bet ir dramaturgė bei aktorė. Forumo dalyvių ir svečių ji supažindino su pluoštu savo eilėraščių, kurie, beje, jau išversti ir į anglų kalbą. Klausytojai plojimais atsidėkojo poetei.

Seminarą-diskusiją *Siužeto neįmanoma nušauti* pradėjo filosofijos profesorė Jūratė Baranova. Anksčiau besidomėjusi filosofijos istorija, dabar ji daug rašo apie literatūrą, spaudoje neretai skelbia savo gana asmenišką eseistiką. 2002 m. ji išleido knygą *Etika: filosofija kaip praktika*, kurioje bandoma susiaurinti ribą tarp filosofijos ir literatūros kritikos. Joje aiškinama prielaida, kad mąstymo pratybos yra atspira išoriniam ir vidiniam chaosui. Diskusijoje J. Baranova plačiai analizavo esė žanrą, anot jos, personalinė eseistika yra tartum poetinė proza. Dažname esė, pastaraisiais metais paskelbtų mūsų periodikoje, pasigendame siužeto. Ar tai gerai, ar blogai priklauso nuo autoriaus pateikiamos medžiagos įdomumo ir rašymo įtaigumo.

Diskusijoje *Tikėti ar netikėti siuže-*

tu? dalyvavo ir Saulius Žukas, literatūrologas, leidyklos *Baltos lankos* vadovas, kelių knygų ir daugelio straipsnių literatūros istorijos ir teorijos klausimais autorius. Kūrinius jis gvildena vadovaudamasis Algirdo Juliaus Greimo semiotinės teorijos principais. Jis aptarė fabulos ir siužeto sampratas, pažymėjo, kad XX š. moderniojoje literatūroje fabulos vaidmuo gerokai sumažėjo. Mat gyvenimas pasidarė labai chaotiškas. Deja, skaityti besiužetinį romaną daugeliui skaitytojų nuobodu arba tiesiog varginantis darbas. Užtat mūsų visuomenėje gana populiarūs aštraus siužeto (nors ir esantys šalia didžiosios literatūros) kūrinių – detektyvai, fantastiniai bei meilės romanai.

Seminare-diskusijoje *Tarptautinis vertimas: siužeto mirtis ar atgimimas* aktyviai pasireiškė Dalia Staponkutė, nuo 1989 m. daugiausia gyvenanti Kipre, tenyksiame valstybiniame universitete dėstanti literatūros teoriją ir rašanti daktarinę disertaciją iš vertimų teorijos ir kelionių literatūros. 1997 m. pasirodė jos pirmasis vertimas iš naujosios graikų kalbės – Niko Kazantzakio romanas *Paskutinis gundymas*. D. Staponkutė, aptardama pomodernistinę kultūrą, pažymėjo, kad joje dažnai nebelieka siužeto. O dėl vykstančios globalizacijos kai kurie siužetai keliauja per įvairias literatūras. Vis dėlto geriausi grožiniai kūriniai įtikinamai įrodė, kad „neįmanoma siužeto nušauti“.

Viso forumo metu diskusijoms aktyviai vadovavo ir neretai pats išsakė savo nuomonę Leonidas Donskis. Dažnai savo argumentuotą nuomonę pareiškėdavo ir forumo projekto autorė Giedra Radvilavičiūtė.

Du vakarus forumo dalyviai bei svečiai dalyvavo kavinėje-bare „Monopolis plus“ surengtuose naktiniuose klubuose. Vyko filmų peržiūra ir diskusija *Žodžiai ir vaizdai: trumpos istorijos*. Savo įdomius komentarus išsakė iš Švedijos atvykusi Asa Steinsvik, kultūros vadybininkė, kinematografe, besidominti filmų sąsajomis su literatūra.

Forumo pabaiga įvyko rugpjūčio 28 d. vakare Vilniuje, kavinėje-bare „Artistai“. Čia vilniečiams buvo skaitomos literatūrinių kūrinių ištraukos, vyko pažintys su autoriais, diskusijos ir, žinoma, vėl skambėjo džiaz muzika.

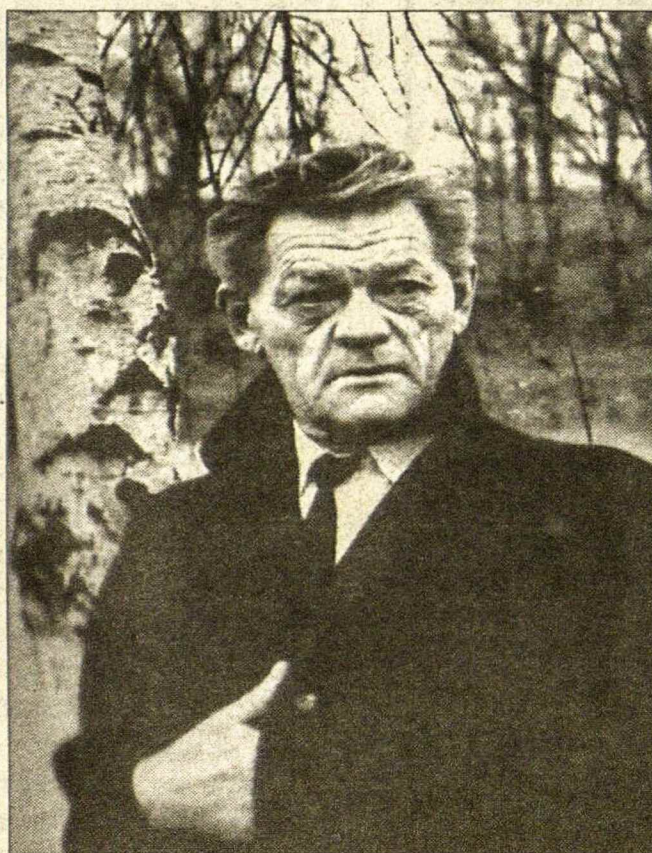
Tyliai, tyliai verkė lietus...

Prisimenant poetą Paulių Širvį

Šlamėjo beržas, gailiomis ašaromis verkė rugpjūčio lietūs. Ne vaizduotėje, bet realybėje tapiau norimą paveikslą. Stovėjau prie poeto Pauliaus Širvio kapo ir rankomis liečiau baltaliemenį beržą. Širdies gelmes apglaustė nepaprasto gerumo jausmas. Vis tyliai, tyliai verkė rugpjūčio lietūs, pėdas palikau kapinėse, o mintys buvo kažkur toli, toli...

Kiekvienas žmogus žemėje palieka pėdsaką... Poetas Paulius Širvyš gilių pėdsaką paliko lietuvių literatūros ložėje. Tai žmogus – legenda... Rugsėjo 6 d. poetui būtų suėję 85 metai. Įspūdingais renginiais per Lietuvą nuvilnijo lietuvių poeto jubiliejui skirti renginiai. Rokiškio rajono savivaldybės viešojoje bibliotekoje šiai sukakčiai pažymėti vyko literatūrinė-teatrinė programa *Paulius Širvyš. Tolimoji klajūno viltis*. Poeto kūryboje vyrauja meilės, karo, tėviškės temos.

Pauliaus Širvio poeziją skaitė aktorius Petras Venclovas. Gerbiamas svečias renginio metu sakė: „...Mane sujaudino, kad esate čia, esate su Pauliumi, šiame krašte, jo negalima nepaminėti... Aš noriu pagerbti poetą, Jūsų žemė mane čia pakvietė. Teko dar gyvam esant poetui skaityti jo poeziją. Tai buvo nepaprastos akimirkos“, -

Poetas PAULIUS ŠIRVYS

teigė aktorius.

Viešosios bibliotekos skaitykloje įsiviešpatavo tyla, liejosi eilės. Aktorius Petras Venclovas kreipėsi į poetą: „...Šiandien, Pauliau, Tau paskaitysiu beržą. Viskas kinta. Viešpatauja medžiaginės vertybės, džiugu, kad dar rei-

kalingas dvasinis žodis...“ Aktorius teiravosi, ar auditorijoje yra poeto buvusi meilė Alfonsa Žegliūnaitė-Liolienė, kuriai poetas dedikavo ne vieną eilėraščių. Gerbiama Alfonsa Žegliūnaitė renginyje dalyvavo kartu su savo vyru, rajono literatų klubo „Vaivorykštė“ nariu, Vladu Lioliu. Nuskambėjus populiariajam eilėraščiui *Aš – beržas*, Alfonsa Žegliūnaitė-Liolienė įteikė poetui puokštę gėlių. Viešojoje bibliotekoje veikė literatūros paroda *Beržų lopšinės dainiūs*.

Veiklos tąsa: Rokiškio „Romuvos“ gimnazijos bibliotekoje parengta literatūros paroda *Paulius Širvyš darsyk sugrįžta...* Literatūros parodoje unikalią medžiagą sutiko pateikti poeto Širvio buvusi meilė Alfonsa Žegliūnaitė-Liolienė. Parodoje pateikiamos laišku, sveikinimų, straipsnių kopijos, fotografijos. Bibliotekos darbuotojos parengė pačios naujausios informacijos apie poetą aplanką *Paulius Širvyš (1920-1979)*. Su jubiliejine paroda susipažino „Romuvos“ gimnazijos bendruomenė.

„Romuvos“ biblioteka

Jau ne kartą informavome *Tėviškės žiburių* savaitraštį apie Rokiškio „Romuvos“ gimnazijos bibliotekoje kaupiamą unikalių leidinių fondą. Prasidėjus 2005-2006 mokslo metams ir toliau komplektuojamas fondas, ieškoma rėmėjų, dalyvaujama leidyklų skelbiamose akcijose.

Džiaugiamės, kad Lietuvos Spau-

dos, radijo ir televizijos rėmimo fondas (direktorius Mykolas Karčiauskas) visuomet palaiko gimnazijos bibliotekos idėjas, paremia leidinius, vaizdajuostėmis, periodiniais leidiniais. Iš šio fondo 2005-2006 m. m. pradžioje gavome fotografijų albumą *Vytautas Stanionis*, o grožinės literatūros mylėtojus fondas pradžiugino kraštiečio, poeto, dramaturgo, literatūros mokslo kritiko Sigito Parulskio leidiniais: *Trys sekundės dangaus*, *Nuogi drabužiai*, Valdo Papičio, Marko Zingerio ir kitų autorių leidiniai.

Šių metų veiklos programoje taip pat numatoma palaikyti glaudžius bendradarbiavimo ryšius su fondais, ambasadomis, archyvais, muziejais ne tik Lietuvoje, bet ir užsienyje. Gimnazijos direktorius Gediminas Matiekus džiaugiasi ne tik Lietuvos ir užsienio institucijų rodomu dėmesiu ir parama gimnazijos bibliotekai, bet ir privačių asmenų iniciatyva, kurie labai geranoriškai dovanuoja leidinius su nuoširdžiais įrašais ir palinkėjimais gimnazijos bendruomenės nariams. Šią vasarą gerbiamas Juozas Kazickas savo leidinį *Vilties kelias* dovanavo gimnazijos bibliotekai su įrašu: „Miliems jauniems moksleiviams rokiškėnams, siekiantiems šviesos jų „Vilties kelyje“ gražiausi linkėjimai...“ Gimnazijos bibliotekos darbuotojos visiems dėkoja už supratimą, geranoriškumą ir paramą, auklėjant jaunąją kartą.

Reda Kiselytė, Rokiškio „Romuvos“ gimnazijos bibliotekos vedėja

“Pauliaus kursas” - evangelinis renginys

Evangelinio renginio “Pauliaus kursas” dalyviai, optimistiškai nusiteikę

Birželio 18-30 d.d. Vilniuje, Trinapolyje, Kristaus Karaliaus seserų vienuolyno rekolekcijų namuose vyko Katalikų evangelizacijos centro (KEC) surengtas “Pauliaus kursas”, skirtas Gerosios Naujienos skelbėjams paruošti. Šis kursas Lietuvoje organizuojamas penktą kartą po šešių metų pertraukos. Iš visos Lietuvos susirinko jaunimas, besidomintis praktine evangelizacija ir norintis įgyti grupinio darbo patirties skelbiant evangeliją: pasauliečiai (tarp jų 7 VDU studentai), vienuolės, seminaristai.

Dvylikos dienų programoje buvo: teoriniai dalykai, kūrybinis darbas grupėse, žaidimai, bendravimas vakarais. Kasdieninė asmeninė ir bendruomeninė malda bei Eucharistijos šventimas leido patirti bendruomeniškumą ir Dievo Dvasios veikimą. Esame dėkingi kunigams: prel. Edmundui Putrimui, mons. Gintarui Linui Grušui, kun. Žydrūnui Vabuolui, kun. Vaidui Vaišvilai, kurie aukojo šv. Mišias. “Pauliaus kurso” baigmė buvo - birželio 29 d. evangelizacija Vilniaus miesto gatvėse ir

Evangelinei veiklai pasiryžę “Pauliaus kurso” dalyviai Vilniuje

vakaro renginys: “Jėzus gyvas! Gyvenam?!”. Jį paruošė kurso dalyviai ir KEC darbuotojai. Daugiau nei valandą trukusioje programoje, Alumnato kiemelyje, skambėjo muzika, vaidinimai, pasidalinimas gyvenimo patirtimi. Renginio pabaigoje visi susirinkusieji galėjo pabendrauti prie puodelio kavos ar arbatos.

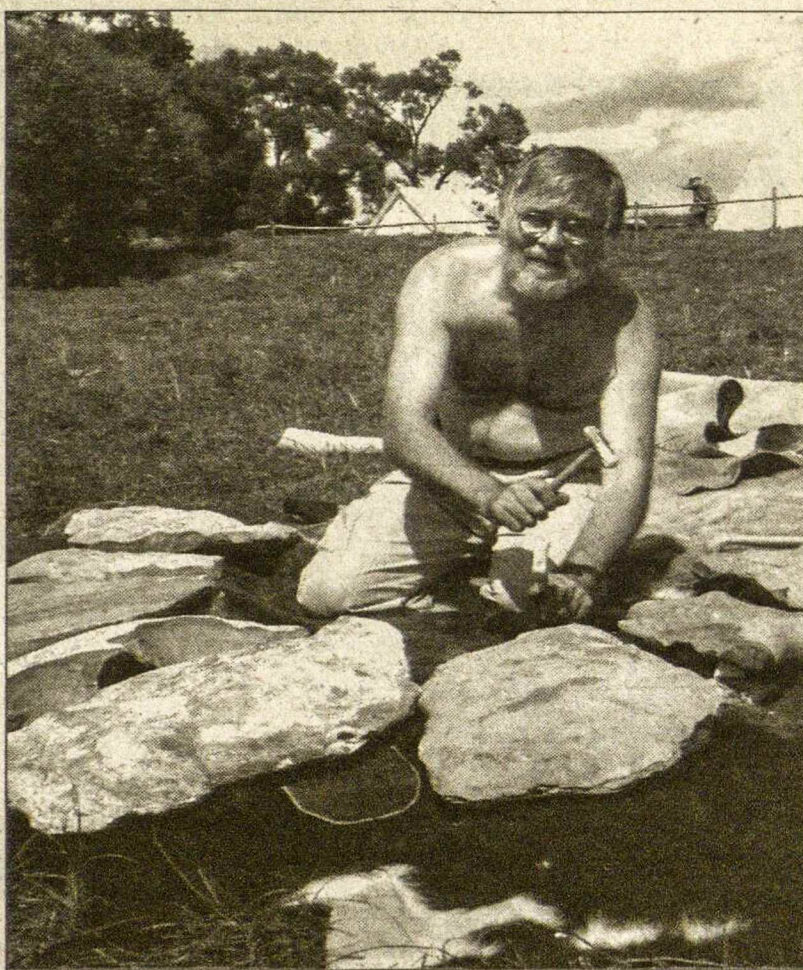
“Pauliaus kurso” koordinatore Živilė Matulevičienė džiaugėsi, kad šiame kurse

dalyvavo įvairių pašaukimų atstovai ir tikisi, kad ši patirtis įkvėps juos dalintis Gerąja žinia tiek žodžiu, tiek darbais. Kurso metu daugelis pajuto, kad jų kūrybiškumas buvo išlaisvintas, o po vakaro programos patikėjo, kad Dievas gali veikti ir per juos.

“Pauliaus kurso” organizatoriai ir dalyviai dėkoja fondui “Renovabis” už finansinę paramą. **Svetlana Adler, VDU KTF IV k.**

Vaidai iš festivalio “Gyvoji archeologija” Kernavėje šią vasarą. Kairėje - taip atrodė archeologas prof. A. Luchtanas; Kernavės slėpinių atradėjas. Dešinėje - Kernavės festivalyje titnaginiais “kariljonas” skamba kaip tikri varpai

Ntr. S. Sajausko

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Vilniaus universiteto merginų choras “Virgo” rugpjūčio 28 d. Šv. Jonų šventovėje pristatė vilniečiams savo naują programą, kurią paruošė gastrolėms Pietų Amerikoje. Programoje skambėjo pasaulio chorinė klasika – Orlando di Lasso, Johannes Brahms, Gustav Holst kūriniai, lietuvių chorinė muzika – Jono Tamulionio, Algirdo Martinaičio, Dalios Kairaitytės kompozicijos bei populiarios užsienio autorių dainos. Į programą buvo įterpta ir Lotynų Amerikos dainos – Carlos gardel *Tango canción*, Miguel Matamoros *Lacrimas negras* bei įdomi suomių kompozitoriaus Einojuhani Rautavaara siuita panaudojant Garcia Lorca tekstus.

Pietų Amerikoje choras viešėjo nuo rugsėjo 2 iki 22 dienos. Dalyvavo tarptautiniame Buenos Aires chorų festivalyje, surengė koncertus Rosario, Cordobos ir kituose Argentinos miestuose. Iš viso “Virgo” dainavo net 13-je koncertų. Šioms gastrolėms choras buvo papildytas “Pro musica” choristėmis, kurios anksčiau dainavo “Virgo”. Nuo 1980 metų VU merginų choras dalyvavo apie 30 tarptautinių festivalių, koncertavo per 20 pasaulio valstybių: JAV ir Kanadoje (1990, 1992 ir 1994 m.), Kanarų salose (1995), Meksikoje (2002), Japonijoje (2004). Laimėjo 10 tarptautinių konkursų Ispanijoje, Graikijoje, D. Britanijoje, Šveicarijoje. Choras yra išleides 4 kompaktines plokšteles – dvi klasikinės ir dvi lietuviškos muzikos.

Valstybinis operos ir baleto teatras 80-ąjį sezoną pradės rugsėjo 30 dieną Anatolijaus Šenderovo baleto *Dezdemona* premjera. Pasak teatro administracijos, žiūrovams bus sunku atpažinti teatro vidų po plataus masto atnaujinimų. Baleto šokėjus labiausiai pradžiugins naujos scenos grindys, orkestrą – atnaujinta orkestro ložė, virš jos įrengtas akustinis stogelis. Salėje įstatyta nauja specialios sudėties grindų danga, kuri pagerins salės akustiką. Pertvarkius naujų, patogesnių salės kėdžių išdėstymą, parterioje sumažėjo beveik 150 žiūrovų vietų, tačiau pirmajame balkone įrengtos naujos ložės, kuriose kėdės galės būti sustatomos teatro svečių pageidavimu.

Kompozitorės Audronės Žigaitytės vokalinei-choreografinę misteriją *Praregėjimas* rugpjūčio 27 dieną, užbaigiant Kristupo vasaros festivalį, Vilniaus universiteto Didžiajame kieme turėjo progos pamatyti ir vilniečiai. Anksčiau šią vasarą ji buvo parodyta Tytuvėnų festivalio koncertuose. Misteriją režisavo klaipėdietis Ramūnas Kaubrys, spektaklio dailininkai – Reda ir Arūnas Uogintai, choreografiją sukūrė Aurelijus Liškauskas. Misteriją atliko dainininkai Asta Krikščiūnaitė, Sabina Martinaitytė, Vladimiras Prudnikovas, saksofonininkas Petras

Vyšniauskas, birbynininkas Egidijus Ališauskas, perkusininkas Arkadijus Gotesmanas, Šiaulių valstybinis choras “Polifonija”, Šiaulių berniukų choras “Dagilėlis”, Klaipėdos muzikos centro kamerinis choras “Aukuras”, Klaipėdos muzikinio teatro baleto grupė, Tytuvėnų festivalio orkestras.

Misterija “Praregėjimas” buvo sukurta 1997 metais panaudojant poeto Vinco Mykolaičio-Putino žodžius. Joje mėginama pažvelgti į aktualias gyvenimo ir mirties tiesas. Maro akivaizdoje misterijos veikėjai perkainoja vertybes, atranda naujas seniai pažintų dalykų esmes. Pasak kompozitorės, gyvenimo ir mirties sankirta – aukščiausia žmogaus buvimo pakopa – nepraranda reikšmės ir mūsų dienomis, nes jausminio sukrėtimo metu praregime ir pradedame gyvenimą tarsi pažindami pasaulį iš naujo. Lietuviškų sceninių veiklų autorė Audronė Žigaitytė yra sukūrusi operą *Mažvydas*, kuria 1988 metais savo veiklą pradėjo Klaipėdos muzikinis teatras. 2002 metais Klaipėdos teatre buvo pristatyta kompozitorės opera *Žilvinas ir Eglė*, kuri tapo pirmąja lietuviška opera atsikūrusios Lietuvos metais parodyta užsienyje, Torūnės (Lenkija) festivalyje *Probalica* 2003.

Mažosios Lietuvos patriarcho Martyno Jankaus bareljefas ir nauja paminklinė lenta ant senojo ažuolinio paminklo Bitėnuose buvo iškilmingai atidengti tradicinės metinės Lietuvos spaustuvininkų ir leidėjų sueigos M. Jankaus muziejuje proga. Paminklinė lenta ir bareljefas, sukurti klaidėdiečio skulptoriaus Algirdo Boso, primins M. Jankaus nuopelnus lietuviškai spaudai. Lietuviškos periodinės spaudos pradininkas M. Jankus (1858-1946) aktyviai dalyvavo pirmųjų lietuviškų laikraščių *Aušra*, *Varpas*, *Garsas* ir kt. leidyboje, savo spaustuvėje Bitėnuose 1889-1912 metais jis išspausdino 362 knygas ir leido 25 periodinius spaudinius. Spaudos draudimo metais ši spaustuvė buvo visų knygnešių kelio į Didžiąją Lietuvą pradžią, o pats spaustuvininkas tituluotas Mažosios Lietuvos patriarchu. M. Jankus mirė Vokietijoje 1946 metais, o jo urna su pelenais perlaidota Bitėnų kapinaitėse 1993 metais.

Slovėnijos sostinės Liublianos vasaros festivalyje rugpjūčio mėnesį pasirodė ir lietuvių muzikai. Dirigento Roberto Šerveniko vadovaujamas ansamblis ir solistė Skaidra Jančaitė pilies “Palatium” salėje atliko Arnold Schoenbergo dainų ciklą moters balsui ir šešioms instrumentams *Pierrot Lunaire*, sukurta 1912 m. ir turėjusį įtakos visai XX šimtmečio Europos muzikos raidai. Taip pat programoje skambėjo Modest Musorgskio vokalinis ciklas *Vaikų kambarys* ir Antano Jasenkos kūrinys *Girdėk, girdėk* Birutės Marcinkevičiūtės žodžiais. **G.K.**

PRISIKĖLIMO
KREDITO KOOPERATYVAS

3 Resurrection Rd., Toronto, ON M9A 5G1
Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414
FAX: (416) 532-4816
Anapilyje tel.: (905) 566-0006 Fax: (905) 566-1554

KASOS VALANDOS: pirmad., antrad. ir trečiad. nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtad. ir penktad. nuo 9 v.r. iki 8 v.v.; šeštad. nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p.; sekmad. nuo 8.30 v.r. iki 12.45 v.p.p.
ANAPILYJE: antrad. nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtad. nuo 1 v.p.p. iki 8 v.v. ir penktad. nuo 11 v.r. iki 6 v.v.; sekmad. nuo 9 v.r. iki 12.30 v.p.p.

AKTYVAI per 67 milijonus dolerių

MOKA UŽ:

90-179 d. term.ind.	1.25%
180-364 d. term.ind.	1.30%
1 metų term. indėlius	1.70%
2 metų term. indėlius	2.05%
3 metų term. indėlius	2.30%
4 metų term. indėlius	2.55%
5 metų term. indėlius	2.90%
1 metų "cashable" GIC	2.25%
1 metų GIC-met. palūk.	2.75%
2 metų GIC-met. palūk.	2.75%
3 metų GIC-met. palūk.	3.10%
4 metų GIC-met. palūk.	3.10%
5 metų GIC-met. palūk.	3.25%
RRSP, RRIF "Variable"	1.00%
RRSP ir RRIF-1 m.term.ind.	2.75%
RRSP ir RRIF-2 m.term.ind.	2.75%
RRSP ir RRIF-3 m.term.ind.	3.00%
RRSP ir RRIF-4 m.term.ind.	3.35%
RRSP ir RRIF-5 m.term.ind.	3.50%
Taupomąją sąskaitą iki	1.00%
Kasd. pal. čekių sąsk. iki	1.00%
Amerikos dol. kasd. pal. taupymo sąsk.	1.50%
Amerikos dol. GIC 1 metų term. ind.	2.50%

IMA UŽ:

Asmenines paskolas nuo	5.50%
Sutarties paskolas nuo	5.50%
Nekiln. turto paskolas: Su nekeičiamu nuošimčiu	
1 metų	4.30%
2 metų	4.60%
3 metų	5.00%
4 metų	5.20%
5 metų	5.35%
Su keičiamu nuošimčiu 1, 2, 3 metų	4.50%

Duodame CMHC apdraustas nekilnojamo turto paskolas

Duodame komercines nekilnojamo turto paskolas

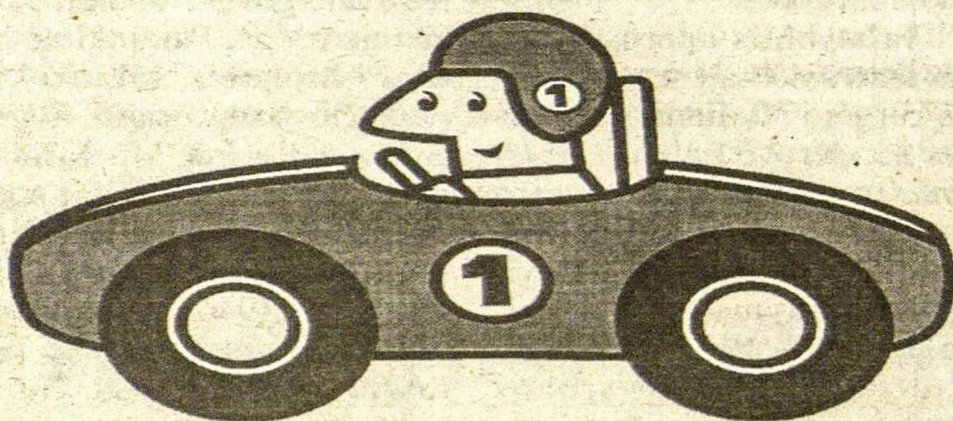
KELIAUJANT | EUROPA NEUŽMIRŠKITE | SIGYTI

AMEX EURO ČEKIŲ

NAUDOKITĖS "INTERAC-PLUS" KORTELE

Mūsų tikslas - ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas
APLANKYKITE MŪSŲ TINKLALAPĮ: www.rpcul.com

PERKANT MAŠINĄ

IMKITE PASKOLĄ 5.50%

IR DAR DUOSIME iki \$300 DEĞALAMS

PRISIKĖLIMO KREDITO KOOPERATYVAS

SU ŠTURMU

SIUNTINIAI | LIETUVĄ
LĖKTUVU arba LAIVU

905•271•8781

PETRAS ŠTURMAS

Paėmimas iš namų pagal susitarimą iš Toronto, Hamiltono, Niagara Falls, Londono, Wasaga Beach apylinkių

DR. STASYS DUBICKAS

DANTŲ GYDYTOJAS

398 Guelph Line, Burlington

(tarp QEW ir Lakeshore Rd.)

Privati AUTO-AIKŠTĖ ("parking")

(905) 333-5553

TAIP PAT PRIIMA PACIENTUS TORONTE - 2373 BLOOR ST.W.

Ateitininkų apklausos atgarsiai

Anketos duomenys, kuriuose atsispindi dabartinė būklė ir ateities rūpesčiai

Iš tikrųjų turininga buvo š.m. birželio 29 - liepos 4 d.d. Dainavoje įvykusi jubiliejinė ateitininkų stovykla. Jos eigą aprašė Vincas Kolyčius TŽ 31-32 numeryje (rugpjūčio 16). Programa buvo svari ir įdomi, su istorine apžvalga, religiniais ir filosofiniais įvertinimais, kūrybiškais momentais, pvz. - naujoviškas spektaklis, talentų vakaras, ateitininkijos teismas, kiti dvasią pakeliantys ir linksmi pabendravimai. Pasiliko išpuodis, kad ateitininkija sveika, gyvuojanti.

Ar tai teisybė? Ateitininkijos teismo nuosprendis - taip. Itin įdomu buvo susipažinti su prieš stovyklą prarastose ateitininkų apklausos rezultatais. Vytas Kliorys, kuris paruošė anketą Šiaurės Amerikos ateitininkams, surinko ir suvedė, stovykloje pateikė jos rezultatus. Paaiškinta, kaip ir kodėl apklausa buvo įvykdyta.

Jos tikslas buvo sužinoti, kur mes stovime, kokie mūsų nariai, kas mums svarbu ir ką mes tikime? Norint planuoti ateitį, reikia pažinti dabartinę ateitininkijos būklę. Statistika kruopščiai suskirstyta pagal klausimus, pateikta lentelėse, kurios atspindi atsakovų demografiją, veiklumą, lietuviškumą, katalikiškumą, ateities lūkesčius. Duomenys taip pat buvo paskirstyti pagal Ateitininkų federacijos sąjungas - moksleivių (MAS), studentų (SAS), sendraugių (ASS) ir atskirai figūravo nepriklausantys jokiai sąjungai.

Anketą užpildė 52 MAS nariai, 40 SAS narių, 87 ASS ir 30 nepriklausančių. Iš viso - 209 buvę arba dabar esantys ateitininkai. Iš jų - 126 moterys, 83 vyrai, dauguma gimę JAV-se (150). Didžiausi skaičiai atsakovų buvo paaugliai (14-18 m.), o 46 buvo 41-50 metų amžiaus grupėje.

Mokslinę anketos analizę, vertinančią dažniausiai gautus atsakymus, sudarė dr. Romualdas Kriaučiūnas. Jis pateikė įdomią apklausos atsakovo charakteristiką. Joje išryškėjo, kad pagal statistiką atsakovas yra moteriškos lyties, vidutiniškai 35 m. amžiaus, gimusi JAV, baigusi 14 mokslo metų, dalyvavusi stovyklose, studijų dienose, bet jų neorganizavusi. Jos manymu, centro valdyba gerai vadovauja veiklai, vietinė veikla nėra pablogėjusi nei pagerėjusi (žr. www.ateitis.org).

Šiame rašinyje labiau norima pasidalinti išpuodžiais, peržvelgus apklausos rezultatus - pateikti kai kuriuos į akį krintančius duomenis arba dėmesį pagaunantias mintis.

Pavyzdžiui, reikšminga, kad iš viso 95% atsakovų yra dalyvavę ateitininkų stovyklose, 86% sendraugių yra joms vadovavę arba jas organizavę (60%). Atsakydami į klausimą "kokios yra veiklos kliūtys?" atsakyta, kad pirmiausia - neturima pakankamai laiko, antra - trūksta vadovų (arba narių), ir trečia - trūksta informacijos apie veiklą.

Lentelės rodo, kad labai mažai kas skaito Ateitį ar ateitininkų skyrių Drauge. Daugiausia laiko ateitininkiškai veiklai skiria moksleiviai, o visi ateitininkai šiemet skiria mažiau laiko veiklai negu anksčiau. Lietuvių kalbos mokėjimas ir vartojimas žymiai silpnėja, net sendraugių tik 40% kalba lietuviškai.

Religingumo srityje - dauguma atsakovų

lanko Mišias kas savaitę, ir nors tikėjimas yra stiprus - pvz. Kristaus prisikėlimo ir amžinojo gyvenimo klausimu, bet yra ryškių tendencijų nesutikti su Bažnyčios mokymais kunigų celibato, moterų išventinimo kunigėmis, gimdymo kontrolės ir nuodėmių klausimais.

Galvodami apie ateitį, 48% atsakovų labai norėtų, kad jų vaikai būtų ateitininkai, 54% - kad vaikai kalbėtų lietuviškai, ir 55% - kad vaikai būtų katalikai.

Gausios buvo papildomos pastabos raštu. Daug kas nusiskundė, kad ateitininkiška veikla neegzistuoja jų apylinkėje, arba yra neprieinama (toli važiuoti), arba neaktuali. Ateitininkija praradusi "ugnį", nėra energijos, daugiapusiškumo, entuziazmo, noro vadovauti. Dažnas atsakovas dirba kitokioje veikloje - parapijoje, skautų organizacijoje.

Atsakovų nuomone, kliūtys veiklai yra ryšių trūkumas tarp centro valdybos ir kuopų, pasenusios veiklos formos, nepakankama lietuvių kalba - t.y. nariai, kurie mažiau supranta lietuviškai, jaučiasi atstumti. Kiti taip pat jaučiasi atstumti, nes ateitininkai veikia kaip aukštesniųjų "klubelis". Būtina stiprinti ryšius - ne tik valdybų su nariais, bet ir Lietuvos ateitininkų su išeivijos ateitininkais. Reiktų daugiau panaudoti techninius ryšius, ypač jungti jaunimą. Svarbu keisti veiklos eigą, jeigu reikia.

Kelios išimtinios pastabos: veikla nuo mažens yra itin svarbi vaikams, nes per ją susidaro draugystės, veikla tada ilgainiui juos traukia ir riša. Reikia "daugiau planavimo ir komunikacijos, ne sapnavimo ir savimeilės". "Gauni iš ateitininkų veiklos tiek, kiek pats prisidedi. Visiems reikia dėti pastangas į veiklą, ne tik vadovams".

Pastarąsias mintis galima pritaikyti bet kokioje veikloje. Įdomu, kad panašios išvados išryškėjo suvedus rezultatus apklausos, kurią prieš dvejus metus paskleidė Kanados lietuvių bendruomenė. Aiškiai buvo pabrėžta asmeninių kvietimų ir elektroninių ryšių naudojimo svarba veiklos stiprinimui - tinklalapių, aplinkraščių, narių "data base" sudarymas ryšiams užmegzti ir palaikyti.

Veikloje didžiausią išpuodį, ypač jaunimui, palieka stovyklos, o švenčių surengimas - labai prasmingas būdas sutelkti narius pabendravimui ir kultūriniam pasidalinimui. Bendruomenei svarbu pritraukti naujus narius, pradėti veiklą, užmegzti dialogą ne tik su naujai atvykusiais iš Lietuvos, bet ir su silpniau lietuviškai kalbančiais trečiosios kartos nariais ir mišriomis šeimomis. Kaip ir kitur, norima veiklos pajvairinimo. Įdomiausias siūlymas buvo jaunatviškas paraginimas: "Rasti žmones, kurie sugeba atlikti darbą ir juos priversti tapti nariais".

Tai yra mūsų laikų iššūkiai visoms organizacijoms, norinčioms žengti pirmyn. Tačiau plačiosios visuomenės kintančių vertybių kontekste ateitininkijai, ypač Šiaurės Amerikoje, šie iššūkiai yra net sudėtingesni ir reikalaujantys dar ryžtingesnių pastangų.

R. Sakalaitė-Jonaitienė

Ateitininkai jubiliejinėje stovykloje Dainavoje š.m. liepos pradžioje klausosi diskusijų

Ntr. R. Jonaitienės

Dvasininkas ir valstybininkas

Šiomet ir užjūriuose, ir Tėvynėje lietuviai pagerbia šviesų iškilus dvasininko Mykolo Krupavičiaus atminimą. Rugsėjo 17-ąją minėjimas vyko ir Marijampolėje.

Vietinių meistrų naujai įrengtų vargonų akordai sukvietė į baziliką. Presbiterijoje – prel. M. Krupavičiaus giminaičiai, svečiai. Šv. Mišių aukoti išėjo Vilkaviškio vyskupas R. Norvila, emeritas J. Žemaitis, MIC, generalvikaras kun. A. Poniškaitis, kun. A. Kajackas, kan. K. Žemaitis. Vysk. R. Norvila paragino maldomis atsidėkoti a.a. Prelatui už Lietuvos valstybės stiprinimą.

Ganytojas pamoksle pabrėžė prelato M. Krupavičiaus neįkainojamos vertės pastangas ir įsipareigojimą Tėvynei, žmonių gerovei. Įsiminė ir tokie žodžiai: "Anksčiau nebuvo tiek moralinių vingių kaip šiandien, kai prisimename Prelato troškimą tarnauti Lietuvai. Jo pavyzdys skatina jausti atsakomybę ne tik sau, bet ir Dievui. Kaip buvęs pedagogas, kunigas, profesorius, redaktorius, politikas jis savo žmogiškomis savybėmis padės ir mums gyvenimo kelyje".

Erdvioje salėje – visi 5 šv. Mišias atnašavę dvasininkai, Sukaktuvinių giminaičiai, krikščionių demokratų atstovai iš Marijampolės, Kauno, Šakių, Kalvarijos skyrių. Dalyviai gavo lankstinukus "Prel. Mykolas Krupavičius / 1885.10.01–1970.12.04 / (120-osioms gimimo ir 35-osioms mirties metinėms", išleistus Kaune bei "Mykolas Krupavičius - Sūduvos Ažuolas (Marijampolėčių bendrija 2005 m. nr. 3) su svarbiausiais jo turtingos biografijos bruožais.

Dėstytoja N. Gruodienė atliko liaudies dainą *Oi giria, giria*. Renginio vedėja L. Pinkienė įžangai pakvietė iniciatorių Ant. Jakšį, kuris sakė, jog "XXI amžiuje pateiktoji tėstinė medžiaga apie Prelatą paskatino paminėti jį ir mieste prie Šešupės".

Lietuvos Mokslų akademijos Istorijos instituto mokslinis bendradarbis A. Katilius pranešime *Prelatas Mykolas Krupavičius emigracijoje* nagrinėjo patrioto dvasininko veiklą už Tėvynės ribų. Jo plunksnai priklauso kelios knygos, 20 brošiūrų, 150 straipsnių. Svarbiausia – jis Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto (VLiko) pirmininkas 1945-1955 m. ir Pasaulio lietuvių bendruomenės kūrėjas 1949-1952 m.

Pranešimu *Kunigystė ir visuomeninė veikla prelato Mykolo Krupavičiaus asmenyje* Vytauto

Didžiojo un-to profesorius kan. K. Žemaitis nušvietė Sukaktuvinių studijas Seinų kunigų seminarijoje, Petrapilio dvasinėje akademijoje, Prancūzijoje, kapelionio darbą berniukų gimnazijoje Voroneže, klebonavimą Veiveriuose, Kalvarijoje. Giliausi pėdsakai – 1917 m. jo įsteigta Lietuvos krikščionių demokratų partija, pravesta žemės reforma, Žemės ūkio ministerio pareigos, įsteigta Žemės ūkio akademija Dotnuvoje bei 14 ž. ū. mokyklų, savaitraštis ūkininkams, leidinio *Laisvoji Lietuva* redagavimas, vokiečių persikiojimą užtraukęs *Memorandumas, Tėvynės sargas* (JAV).

Atsiminimais apie savo dėdę prel. M. Krupavičių dalijosi jo dukterėčia, nusipelnusi mokytoja G. Jarumbavičiūtė. Prelatas globojo jauni-
mo organizacijas, buvo visiems jautrus, paslaugus.

Prof. Z. Zinkevičius pristatė savo naujausią knygą *Krikščionybės ištakos Lietuvoje*, kurią daugelis išgijo.

Kaunietis K. Kuzminskas kėlė mintį, kad 4-rias partijas suskilusiems krikščionims demokratams reikia susivienyti, kai gruodžio mėn. Priskelimo šventovės kriptojė bus perlaidojami iš Čikagos Šv. Kazimiero kapinių parvežti Prelato palaikai. Be to, bus kreipiamasi į vyriausybę išleisti proginę monetą ir pašto ženklą Prelato įamžinimui (įamžinimo grupės globėjas arkiv. S. Tamkevičius, SJ). Paskui mokytoją Genovaitę salė garsiai kartojo jos Dėdės credo: "Mylėk Viešpatį Dievą už viską labiau, artimą – kaip pats save, o Tėvynę – už save labiau". Seimo narys socialdemokratas A. Rimas reiškė pasitenkinimą, kad buvo pakviestas ir daug sužinojo apie tokį garbingą tautietį. Ant. Jakšys siūlė Marijampolės savivaldybei vieną miesto gatvę pavadinti Mykolo Krupavičiaus vardu. Jam pritardamas A. Rimas užsiminė, kad ieškos lėšų šaltinio grįžęs į Vilnių.

Televizijos ekrane dėmesingai buvo stebimas trumpo metražo filmas *Mykolas Krupavičius*.

Vyskupas R. Norvila dėkojo už bendromis jėgomis taip ryškiai atkurtą paveikslą nusipelnusio dvasininko.

Jeronimas Šalčiūnas

ATSIŪSTA PAMINĖTI

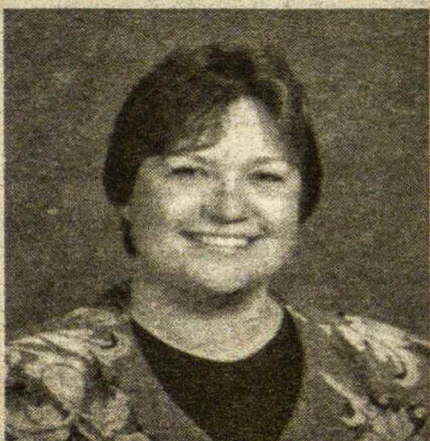
SKAUTŲ AIDAS 4, liepa-rugpjūtis 2005. Redaktorė v.s. Alė Namikienė. Administratorė v.s. Albina Ramanauskienė (4613 W. 106th Place, Oak Lawn, IL 60453 – 5246, USA) Metinė prenumerata – 10 dol. JAV.

MUZIKA ŽINIOS, 2005 metai, 256 nr, Leidėjas – Šiaurės Amerikos lietuvių muzikos są-

junga. Valdybos pirm. Faustas Strolia (15325 Sequoia Ave., Oak Forest, IL, 60452, USA). Muzikinė komisija – Rita Kliorienė, Algirdas Bielskus, Jonas Govėdas (miręs).

Metinė prenumerata – 10 dol. JAV. Priedas – Helmutas Lingertaitis *Šienapjūtės prisiminimai*.

ROYAL LEPAGE

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižadu mielai ir sąžiningai patarnauti.

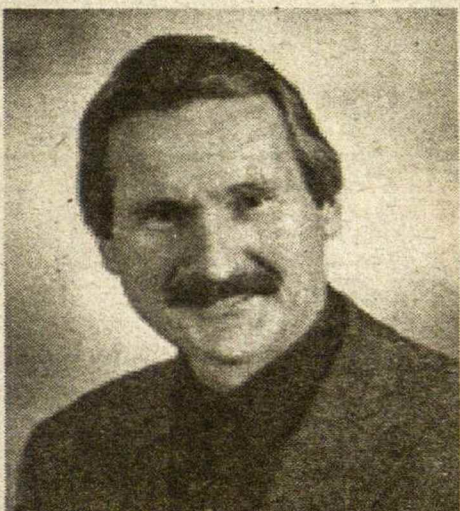
Lina Kuliavienė

2320 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6S 1P2

Tel. (416) 762-8255 Fax. (416) 762-8853

Sutton GROUP

ANTANAS GENYS

"Jūsų nekilnojamo turto aptarnavimas nuo 1981"

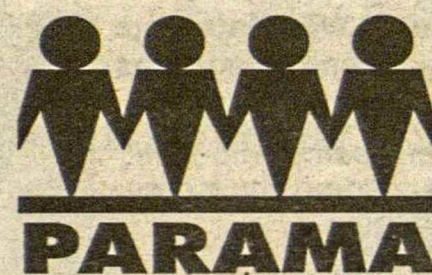
PIRKIMAS ir PARDAVIMAS PATIKIMOSE RANKOSE!

Dėl nuosavybės įvertinimo skambinkite

(416) 236-6000

Sutton Group-Assurance Realty Inc.

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

AKTYVAI per 138 milijonus dolerių

MOKA UŽ:

1.00% Taupomoji sąskaita
iki 1.00% kasd. palūk. čekių sąsk.
1.10% už 30-89 d. term. indėlius
1.25% už 90-179 d. term. indėlius
1.30% už 180-269 d. term. ind.
1.30% už 270-364 d. term. ind.
1.70% už 1 m. term. indėlius
2.05% už 2 m. term. indėlius
2.30% už 3 m. term. indėlius
2.55% už 4 m. term. indėlius
2.90% už 5 m. term. indėlius
2.25% 1 m. "Cashable" GIC (min. \$75,000)
2.40% už 1 m. GIC invest. pažym.
2.75% už 2 m. GIC invest. pažym.
3.20% už 3 m. GIC invest. pažym.
3.20% už 4 m. GIC invest. pažym.
3.25% už 5 m. GIC invest. pažym.
1.00% RRSP & RRIF (variable)
2.65% RRSP & RRIF 1 m.term.ind.
2.75% RRSP & RRIF 2 m.term.ind.
3.20% RRSP & RRIF 3 m.term.ind.
3.35% RRSP & RRIF 4 m.term.ind.
3.50% RRSP & RRIF 5 m.term.ind.
2.50% už JAV dolerių 1 metų GIC
1.50% už JAV dol. kasd.pal.sąsk.

Nuošimčiai gali pasikeisti savaitės eigoje

IMAME:

už asmenines paskolas
nuo5.50%
už nekilnojamo turto
paskolas (mortgages) su
- nekeičiamu nuošimčiu
(fixed rate)
1 metų4.20%
2 metų4.70%
3 metų5.25%
4 metų5.20%
5 metų5.30%
- su keičiamu
nuošimčiu4.50%

DUODAME

• asmenines paskolas
• *mortgičius iki 95% įkainoto turto*
• riboto kredito paskolas
(Line of Credit)
• komercinius mortgičius

NEMOKAMI PATARNAVIMAI

SĄSKAITŲ IŠLAIKYMAS • KREDITO IR DEBITO KORTELEŠ
ČEKIAI • PINIGINĖS PERLAIDOS (MONEY ORDERS)
KELIONĖS ČEKIAI (TRAVELER'S CHEQUES)

PASLAUGOS TEIKIAMOS INTERNETU!

GALITE PATIKRINTI SAVO BALANSĄ AR APMOKĖTI SĄSKAITAS
Elektroninis paštas: info@parama.ca

KITOS PASLAUGOS

KELIONIŲ APDRAUDA NARIAMS IR SVEČIAMS IŠ KITŲ KRAŠTŲ
PERSIUNTIMAS PINIGŲ (WIRE TRANSFERS) Į LIETUVĄ IR KITUR

IEŠKOTE DOVANOS?

PARDUODAME LIETUVOS BANKO PROGINES MONETAS

KASOS VALANDOS

Pirmad., antrad. ir trečiad. nuo 9 v.r. - 3.30 v.p.p.; ketvirtad. ir penktad. nuo 9 v.r. - 8 v.r.
LN skyriuje - penktad. nuo 9 v.r. - 3.30 v.p.p.;
Royal York skyriuje - šeštad. nuo 9 v.r. - 1 v.p.p.

SKYRIAI:

1573 Bloor St.W., Toronto ON M6P 1A6 Telefonas: 416 532-1149
2975 Bloor St.W., Etobicoke ON M8X 1C1 Telefonas: 416 207-9239

APLANKYKITE MŪSŲ TINKLALAPĮ: www.parama.ca

ONTARIO LAND SURVEYOR

TOMAS A. SENKUS, B.Sc., O.L.S., O.L.P.

40 Burrows Avenue, Toronto, Ontario M9B 4W7

E-mail: tomsenkus@rogers.com

TEL: (416) 237-1893

FAX: (416) 237-0426

Galvojat parduoti ar sužinoti
Jūsų nuosavybės vertę, veltui
įvertinsiu be jokių įsipareigoji-
mų. Mielai ir sąžiningai patar-
nausiu surasti Jums tinkamą
namą ar "condominium".

SKAMBINKITE

TEODORUI

STANULIUI, B.A.

416-879-4937

(nešiojamas)

RE/MAX WEST REALTY Inc. Tel. 416 769-1616;
namų 416-231-4937

JUOZAS (JOSEPH) NORKUS

Re/max West įstaigoje
ilgiausiai dirbantis agentas

♦ 25 metai namų remonto patyrimas ♦
Daugiau kaip 12 metų pardavimo-pirkimo patyrimas ♦ Namų nuomų ir nuomininkų reikalų specialistas.

RE/MAX West Realty Inc.
1678 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P
1A9. Skambinti bet kuriuo metu įstaigos
tel. 416 769-1616, namų - 416 769-3577

Nemokamas namų įvertinimas

Bloor West Village

DENTAL CARE

Dr. J. Birgiolas
Dr. S. Dubickas

2373 Bloor St. West
Tel. (416) 763-5677

RE/MAX
Realty Specialists Inc.
Independently Owned and Operated

Birutė (Betty) Bartusevičius
Sales Representative

2691 Credit Valley Rd., Suite 101
Mississauga, Ontario L5M 7A1
Fax: 905-828-2829

Bus: 905-828-3434

Cell: 416-427-1875

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LL.B.
PACE LAW FIRM

- ♦ asmeninės žalos, atsiradusios ryšium su kūno sužalojimu, išieškojimas
- ♦ imigracija į Kanadą
- ♦ testamentų sudarymas
- ♦ palikimų tvarkymas
- ♦ konsultacijos Lietuvos respublikos teisės klausimais

295 The West Mall, 6th Floor
Toronto, ON M9C 4Z4
Tel. 416 236-3060
Fax 416 236-1809

SPRINTING
NET

Atliekame visus paruošimo ir spausdinimo darbus.
Prieinamos kainos, aukšta kokybė.
TEL. (416) 252-6741
66 Mimico Ave., Toronto ON
Savininkas Jurgis Kuliešius

"SAMOGITIA"
Knygų rišykla
"SAMOGITIA"
meniška įranga
knygas bei žurnalus

A. PLENYS
3333 Grassfire Cres., Mississauga,
Ont. L4Y 3J8. Tel. (905) 625-2412

MARGUTIS Parcels

4134 Dundas St. West, Toronto, ON. M8X 1X3 Fax: (416) 233-3042

Reguliarūs dvisavaitiniai maršrutai siuntiniams
laivu ir lėktuvu tiesiai į Vilnių

Tel: (416) 233-4601

\$300* COUPON **\$300***
off for 1 parcel
* coupon is valid only at "Margutis-Pysanka" head office.

ŽINIOS IŠ LIETUVOS

• Serbijoje ir Juodkalnijoje vykusiame Europos krepšinio čempionate jauna Lietuvos rinktinė (tik šeši seni žaidėjai), ketvirtą kartą 47:63 pralaimėjo Prancūzijos rinktinei. Rinktinei nepavyko apginti čempionų titulo ir laimėti medalį, tačiau pavyko iškovoti keliaus į 2006-ųjų metų Pasaulio krepšinio čempionatą Japonijoje. Paskutinės rungtynės lietuviai 79:70 nugalėjo Slovėnijos krepšininkus ir užėmė 5-ąją vietą. Čempionais tapo Graikijos rinktinė, baigė 78:62 nugalėjusi Vokietijos krepšininkus, o Prancūzijos rinktinė laimėjo bronzą 98:68, nugalėjusi Ispanijos rinktinę.

• Turkijoje vykusiame Euro-

SPORTAS

pos moterų krepšinio čempionate, nors Lietuvos rinktinė liko be medalių, tačiau išsikovojo keliaus į 2006-aisiais metais Brazilijoje vykiantį pasaulio čempionatą.

• Lietuvos stipriuolis Žydrūnas Savickas pasaulio galiūnų čempionate Kvebeke po pirmosios varžybų dienos užėmė pirmąją vietą.

• Gudijos Minske vykusiose tarptautinėse bokso varžybose Lietuvos komanda užėmė antrąją vietą. Laimėjo šeimininkų rinktinė, trečią vietą – Lenkija.

• Lietuvos tautinio olimpi-

nio komiteto (LTOK) pirmininkui Artūriui Poviliūnui įteiktas specialus Tarptautinio olimpinio komiteto (IOC) prizas "Sportas ir kilnus elgesys". Apdovanojimas Artūriui, einančiam šias pareigas jau 17-tus metus, įteiktas Vilniaus "Karolinos" viešbutyje vykusiame Europos "Fair Play" judėjimo (EFPM) 11-ojo kongreso atidarymo ceremonijoje. Prizą A. Poviliūnui įteikė specialiai į Vilnių atvykęs IOC narys, vokiečių Walter Troeger. Jis pažymėjo, kad LTOK vadovas savo nuosekliu darbu daug nuveikė olimpinio judėjimo labui. V.P.

Toronto "Aušros" jaunieji krepšininkai su treneriu V. Šimkumi ant kopų kalno Nidoje

Toronto "Aušros" jaunieji krepšininkai po žaidimo su Klaipėdos V. Knašiaus krepšinio mokyklos auklėtiniais ir treneriais

Ntr. J. Kuliešiaus

UŽSIPRENUMERUOKITE

"TĖVIŠKĖS ŽIBURIUS"

Norintiems susipažinti "Tėviškės žiburiai"
siunčiami nemokami šešias savaites

Vardas, pavardė

Gatvė

Miestas

Provincija/Valst.

Pašto kodas

Telefono numeris

E-pašto adresas

SIŪSKITE ŠIĄ ATKARPĄ ADRESU:
TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI
2185 Stavebank Rd., Mississauga, ON
L5C 1T3, Canada

SKAUTŲ VEIKLA

Taiklumo užsiėmimai "Romuvos" stovykloje š.m. liepos 31 - rugpjūčio 7 d.d. Prižiūri ir moko ps. G. Senkus Ntr. R.R. Otto

• Rugsėjo 24 d. po Maironio mokyklos pamokų įvyko 2005-6 metų sezono atidarymo iškilminga sueiga, kurioje dalyvavo apie 100 skautų-tų. Vyriausiojo skautininko įsakymu buvo apdovanoti Pažangumo žymeniu: Danielius Šarūnas, Mykolas Kamaitis ir Tomas Krakowski, o Tėvynės sūnaus žymeniu Gintaras Valiulis. Tuntų įsakymais buvo pasveikinti ir išvardinti grįžtantys ir nauji vadovai bei pavaduotojai. Po įsakymų skautai ir skautės buvo pervesti į naujas drauges ir pristatyti draugininkams. Kanados rajono vadas v.s. Romas Otto tarė žodį sveikindamas visus ir padėkodamas visiems vadovams už pasiryžimą dirbti su jaunimu. Abu tuntininkai Rūta Baltaduonytė-Lemon ir Marius Rusinas taipgi visus sveikino ir padarė pranešimus. Po iškilmingos suei-

gos vyko atskiros draugovių sueigos.

• Liepsnelių ir Giliukų skautai auga kasmet (10) ir tėveliai prisijungia prie vadovavimo. Šiemet ps. Alvydas Saplys sutiko būti padėjėju.

• Praeitą savaitgalį į "Romuvą" buvo suvažiuavę talkininkai, vadovaujami Viktoro Šimkaus, kurie paukštyčių nameliams uždengė naujus stogus. Skautiškas ačiū visiems, kurie prisidėjo prie šio sunkaus darbo.

• Ieškoma skautiškų knygų. Jei kas turi ir nenaudoja skautiškų knygų, jomis galėtų pasinaudoti mūsų skautės ir skautai. Prašom kreiptis į Marių Rusiną tel. 905-848-0320. Planuojama sudaryti skautiškų knygų skyrių Priskelimo parapijos bibliotekoje, kad visi galėtų jomis pasinaudoti. Būsime labai dėkingi už jūsų auką. M.R.

JAUNIMO ŽODIS

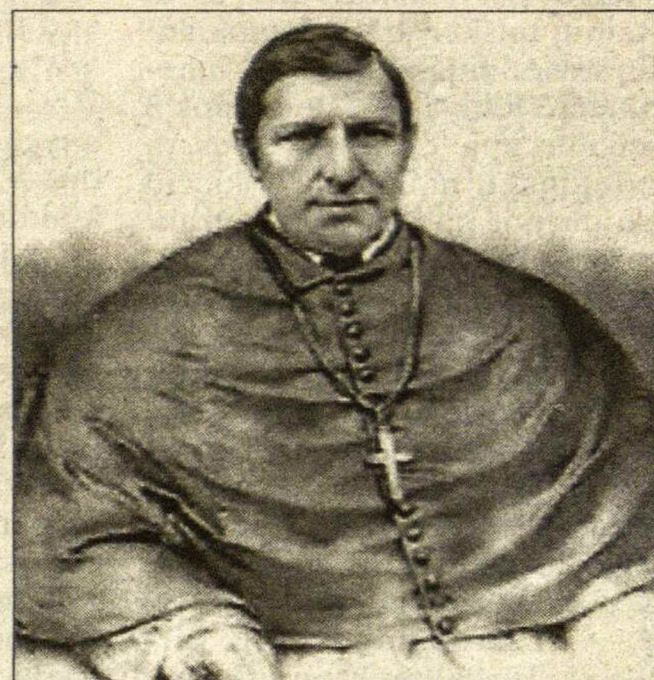
Toronto Aukštesnieji lituanistiniai kursai

Žemaičių vyskupo Motiejaus Valančiaus vyskupavimas sutapo su liūdnu ir tamsiu laikotarpiu lietuvių tautai, kada buvo iškilęs pavojus net jos tautinei bei religinei tapatybei. Esant tokiai sunkiai ir pavojingai padėčiai, vyskupas Valančius buvo ne tik rūpestingas ir išmintingas tikinčiųjų ganytojas, bet ir tikras moralinis savo tautos vadovas, - rašė savo laiške Lietuvos vyskupams Lietuvos krikšto 600-ųjų metinių proga popiežius Jonas Paulius II.

Kodėl taip pagarbiai apie Motiejų Valančių rašė pats popiežius, kodėl lietuviai didžiuojasi, galėdami savo istorijon įrašyti šio vyskupo, rašytojo, blaivininko, gimusio lietuviams vėliau ir Nepriklausomybės diena tapusią vasario 16-ąją, vardą? Kuo mus žavi ši asmenybė ir kuo mums yra svarbi?

Praeitų metų lituanistinių kursų abiturientai perskaitė apie Motiejų Valančių "Lietuvių literatūros skaitiniuose" (tuomet dar rankraštyje) ir atsakė į šiuos klausimus.

Literatūros mokytoja R. Žemaitytė-De Iuliis

Motiejus Valančius yra nepamirštama ir daug gero nuveikusi asmenybė Lietuvos istorijoje. Jį galima vadinti Lietuvos dvasiniu tėvu, kuris rodė tautiečiam kelią į šviesą, teisybę, išsilavinimą... Tikrąja to žodžio prasme jis buvo gyvenimo mokytojas, autoritetas, kuriuo dauguma sekė ir gerbė. Ir tai tik dalis priežasčių, dėl ko M. Valančius mane žavi.

Jis padarė daugybę darbų, būdamas dvasininkijos atstovu. Žinoma, jis buvo ne tik dvasininkas, bet ir pasižymėjęs rašytojas, lietuvių literatūros prozos pradininkas, švietėjas, pirmasis lietuvių pedagogas, kuris, kur bebūdamas, kovojo už lietuviybę. Gimė Telšių apskrityje, valstiečių šeimoje, bet sugebėjo pakilti į pačias aukštumas, baigdamas katalikiškų mokslus, tai yra žemaičių Kalvarijos dominikonų gimnaziją, vėliau ir Varnių bei Vilniaus dvasines seminarijas. Lietuvai tada buvo sunkus metas, bet, jos laimei, kylanti M. Valančiaus dvasininko žvaigždė neleido tautiečiams paklysti aptemdytame šalies gyvenime. Jis prisidėjo prie lietuviybės stiprinimo ir išlaikymo visais jo galioje buvusiais, įmanomais būdais. Kovojo net prieš žalingus žmonių papročius, kaip rūkymas ir alkoholis. Jis įsipareigojo atnaujinti Lietuvos religinę sąmonę, rizikuodamas būti griežtai baudžiamas, organizavo katechizacijos ir švietimo tinklą, visai skatino tėvus perduoti savo kultūrinių bei religinių tautos tradicijų turtą naujosioms kartoms. Motiejaus Valančiaus veikla buvo plati ir labai reikšminga: Jo vyskupavimo metu (25 paskutiniai jo gyvenimo metai) buvo pastatyta per 50 šventovių, Valančius į kunigus iššventino 550 klierikų, 700 tūkst. vaikų suteikė Sutvirtinimo sakramentą. Rūpinosi švietimo įstaigų steigimu. Už visus šiuos žygdarbius rusų valdžia jį visą laiką persekiojo, visai baudė, bet tai nesustabdė M. Valančiaus pasiaukojimo, meilės Dievui ir Lietuvai. Tai mane labiausiai ir žavi, kad jis nepasitraukė nuo savo gerų darbų ir tikslų, kai buvo taip spaudžiamas, persekiojamas ir baudžiamas.

M. Valančius parašė apie 50 knygų, kurios visos reikšmingai susietos su Lietuva. Pavyzdžiui, turbūt žymiausias Valančiaus darbas - apysaka *Palangos Juzė* turi didelę etnografinę vertę, tai tarsi vadovėlis apie Lietuvos geografiją, papročius, tautosaką, lietuvių buitį ir pan. Ktų pavadinimai: skamba kaip netikros pasakos; "Žemaičių vyskupystė", "Kantyczkos", "Antano Tretininko pasakojimai", "Vaikų knygelė" (turbūt išimtis), "Paaugusių žmonių knygelė". Ir visa tai buvo padaryta vieno žmogaus Motiejaus Valančiaus per 74-erius metus...

Andrius Ragainis

Mokinukas Seinų lietuviškos mokyklos atidarymo iškilmėje Ntr. S. Birgelio

M. Valančius vadinamas rašytoju realistu, nes jis rašo tai, kas tikrai atsitinka. Aprašo faktus, tikrus įvykius. Nekalba apie jausmus, jie neanalizuojami. Apysaka "Palangos Juzė" taip pavadinta todėl, kad pagrindinis veikėjas, kilęs iš Palangos keliauja per Lietuvą. Ištrauka, kurią mes skaitėme, yra apie piršlybas. Piršlys nori Dominykui Merkiui, ūkininko sūnui, pripiršti Šlapelių dukrą Domicelę. Dominykas paprašė piršlį, nes jam reikia pagalbos rasti žmoną. Aš nežinau, ar Domicelė nori tekėti. Manau, kad ne, nes jina visą laiką slėpėsi, kai Dominykas su piršliu ateidavo. Ji nėra pasiruošusi, nes vaikiškai elgiasi.

Jaunikis nori pamatyti Domicelės tėvų ūkį, nes, jeigu jis ves Domicelę, žinps, kokį kraitį ji atsineš į jo namus.

M. Valančiaus asmenybė mane žavi. Jis buvo labai pasiaukojantis žmogus. Mylėjo Bažnyčią, Lietuvą ir jos žmones, lietuvių kalbą ir ragino žmones neatiduoti caro žandarams lietuviškų knygų. M. Valančiaus atsidavimas ir meilė lietuvių kalbai, knygoms, literatūrai tikrai mane žavi. Nuostabu, kad jis, dirbdamas vyskupu, pastatė 26 mūrines ir 20 medinių šventovių.

Andrytė Juknevičiūtė

M. Valančius vadinamas rašytoju realistu. Jis gyveno ir rašė tuo metu, kai ryškiausia literatūros srovė buvo realizmas ir daug dėmesio buvo skiriama dabarčiai ir ateičiai, aiškiai jaučiamai istorinė situacija. Aprašyti žmonių gyvenimai, jų sunkumai. Parodytas aplinkos santykis su žmogumi: aplinka lemia žmogaus likimą, poelgius, charakterius... M. Valančiaus kūrinių veikėjai turi prototipus. Pasakojama trečiuoju asmeniu, daug buities detalių aprašymų. Apysaka "Palangos Juzė" pasakoja mums apie keliaujančią kaimo siuvėją Juzę. Aprašyta jo kelionė po Žemaitiją ir Aukštaitiją, iš kur Juzė grįžta į savo tėviškę. Juzė kilęs iš Palangos, ir todėl kūrinyje pavadintas "Palangos Juzė".

Ši apysaka apie tai, kaip piršliai atvažiuoja pas ūkininką Šlapelį ir prašo dukters rankos. Iš pradžių jaunikis sustoja pas Šlapelį ir prašo nakvynės. Šlapelio dukrai Domicelai galbūt patinka svečias. Po kelių dienų svečias sugrįžta su piršliu ir prašo tėvą atiduoti jam Domicelę. Piršliai atsiveža butelį vyno. Vietoj atsakymo Domicelė pradėjo verkti. Piršlys apramino ją, kad jaunikis yra iš geros šeimos, gražus ir t.t. Jinai atsako, kad gal ir tekės.

Domicelė, manau, nori tekėti. Tik čia nekalbama apie jausmus. Valančius rašė realizmo laikui, todėl daugiau rašoma apie žmonių darbus, papročius. Jausmai labiau buvo atskleisti, pvz., impresionizmo laikais (I. Šeinaus "Kuprelis").

Andrytė Kmieliauskaitė

Mane labiausiai žavi Valančiaus nepaprasta meilė žmogui, tėvynei ir Dievui. Ištikimybė Lietuvai Valančius įrodė visu savo gyvenimu. Jis buvo labai drąsus, prieštaravo rusų valdžiai. Valančius rizikuodamas organizavo švietimo tinklą (kiekviena parapija turėjo įsteigtą slapta mokyklą). Valančius ragino lietuvius rusų valdžiai neatiduoti lietuviškų knygų, kaip to buvo reikalaujama. Jis parašė penkiasdešimt knygų, organizavo knygų spausdinimą. Kaip meilė parapijiečiams buvo jo kova su alkohizmu ir rūkymu. Jis mylėjo visus - ir pačius neturtingiausius. Vysk. A. Baranauskas rašo, kad M. Valančius "ragino bučiuoti ne baltus ponių pirštelių, o sugrūbusią sodietės ranką".

Savo darbais M. Valančius daug nusipelnė lietuvių tautai. Už savo kovas su rusais M. Valančius buvo ne kartą baudžiamas. Visą savo gyvenimą jis platinė katalikų tikėjimą. Jis statė šventoves. Savo darbais jis įrodė Lietuvai, koks geras vyskupas jis yra. Jo gyvenimas mums yra pavyzdys, kaip gyventi, mylėti žmogų, tėvynę ir Dievą.

Ramunė Samonytė

(Bus daugiau)

Ketinate keliauti - TEIRAIKITĖS ASTRA SKUPAITĖ-TATARSKY

Jums suteiks informaciją ir pasiūlys
geriausią maršrutą geriausiomis kainomis

Norintys skristi
į Lietuvą -
TEIRAIKITĖS

Jūsų paslaugoms - mūsų agentūros atstovai:
HELSINKIJE, FRANKFURTE, VILNIUJE

"BEST WAY TO TRAVEL"

Royal York Plaza, 1500 Royal York Rd., Etobicoke, ON M9P 3B6
Darbo valandos nuo pirmad. iki penktad., 9.30 v.r. - 6 v.v.

Tel: 416 249-7710 416 209-7737 (mobilius)

1-800-715-5767 Fax: 416 249-7749

Kanados Lietuvių Lithuanian Canadian Fondas Foundation

1 Resurrection Rd., Toronto, ON, M9A 5G1 tel. 416-889-5531
Elektroninis paštas: klfondas@on.aibn.com

KLF daugiau kaip 40 metų remia lietuvišką veiklą Kanadoje ir Lietuvoje. Jūsų įnašai ir aukos lieka Fonde kaip nuolatinis šaltinis, sudarantis galimybę remti lietuviybės išlaikymą bei studijuojantį jaunimą Kanadoje ir teikti finansinę paramą Lietuvai.

Prisiminkime Kanados lietuvių fondą
testamentuose ir remkime jį savo aukomis.

Raštinės darbo valandos: pirmad. ir trečiad. nuo 11 v.r. iki 3 v.p.p.
Telefonas veikia nuo pirmad. iki penktad. tarp 9 v.r. ir 5 v.v.
Išrašome pakvitavimus atleidimui nuo pajamų mokesčių.

Klaidingai pateikiama nuotrauka

G. PROCUTA

Čia jungiama nuotrauka Telšių politinių lietuvių kalinių (73), nukankintų 1941 birželio naktį ar paryčiui iš 24-tos į 25-tą Rainių miškelyje, besitraukiančių sovietinių dalinių. Trys amerikiečių leidyklos, išleidusios 3 veikalus apie Lietuvos žydus, jų gyvenimą ir naikinimą vokiečių okupacijos metais, šią nuotrauką pristato ir įvardina kaip nužudytų žydų Paneriuose prie Vilniaus (Ponary). Atrodo, niekas iš Lietuvos istorikų ir politologų, tyrinėjančių žydų naikinimą to nepastebėjo (o jei pastebėjo, tai neįskėlė viešumai), nors visos trys knygos (ir jų autoriai) yra žinomos bei cituojamos kai kurių jų darbuose.

Chronologine tvarka: pirmoji keturkalbė 2 tomu knyga buvo išleista Niujorke 1974. Ji vadinasi *Jerusalem of Lithuania*, "Illustrated and Documented by Leyzer Ran". Antroji išleista taip pat Niujorke 1982 *Holocaust Library* (serijoje). Jos autorius W. Yitzhak Arad, vadina *Ghetto in Flames*. "The struggle and Destruction of the Jews in Vilna in the Holocaust". Trečioji, kur įdėta klystanti ir klaidinanti Rainių kankinių nuotrauka, yra išleista "Yale University Press" drauge su "YIVO Institute for Jewish Research" (šis institutas buvo įsteigtas ir egzistavo Vilniuje, o prieš karo pradžią buvo perkeltas į Niujorką). Knygos autorius Herman Kruk, iš Lenkijos atbėgęs į Vilnių bibliotekininkas, žuvo per holokaustą, kai Vilniaus getas buvo panaikintas ir likusieji žydai iškelti į Estiją. Herman Kruk knyga vadinasi (ji tarp kitko labai gera ir nau-

dinga, išskyrus tą klaidinančią lietuvių politinių kalinių lavonų nuotrauką) *The Last Days of the Jerusalem of Lithuania*. "Chronicles from the Vilna Ghetto and the Camps". 1939-1944 išleista New Haven ir Londone 2002. Ironiška, kad paskutinioji knyga išėjo lietuvių kalba (laida) Vilniuje 2004 su ta pačia klaidinančia nuotrauka.

Ši nuotrauka pirmą kartą buvo paskelbta *Žemaičių žemėje* Telšiuose vokiečių okupacijos metuėjusiam savaitraštyje, maždaug savaitę po Rainių miškelio žudynių atradimo. Vėliau jos redaktorius K. Mockus 1942 m. parengė specialų leidinį apie šį baisų įvykį, pavadintą *Žemaičių kankiniai*. 1949 m. Pittsburgėje išėjo *Lietuvių žinios* laikraštis išleido knygėlę: J. Padaubietis *Telšių kankiniai*. Čia perspaudinama nuotrauka yra atspausdinta 25 puslapyje. Tą pati nuotrauka buvo pakartota dvikalbiu leidinyje: A. Vytenis *The Red Star*. 52 "Authentic Photographs 1950 In Exile" (vieta nepažymėta). VLIKas 1954 m. išleido specialią knygėlę *Les Martyrs de Lithuanie* "Public par le Service de l'Information du Comité Suprême de Libération de la Lithuanie" (Memmingen). Tą nuotrauka atspausdinta puslapyje 19. Taipogi daugiau informacijos yra paskelbta Bostono Lietuvių enciklopedijoje po Rainiai ir Rainių miškelio kankiniai ir *Žemaičių žemė*.

Dažnai mums lietuviams iš žydų pusės (drauge ir iš keleto lietuvių, Tomo Venclovos) priekaištaujama, kad mes nepažinome, nesidomėjome ir nesidomim mūsų bendrapiliečių žydų istorija, kultūra, ypač jų patirto-

mis didžiulėmis aukomis, kurios, be abejo, buvo daug kartų (skaičiais ir proporcija) didesnės negu lietuvių. Tačiau ar tie, kurie mus kaltina ir priekaištuoja, pažįsta, domisi mūsų kultūra, istorija, mūsų beveik tuo pačiu laiku patirtomis aukomis ir kančiomis. Manau, kad ne. Šis Rainių miškelio lietuvių kankinių lavonų nuotraukos pristatymas kaip žydų žudynių Paneriuose liudijimas, trijose daugiausia "litwakų" parašytose ar paruoštose knygose per paskutinius tris dešimtmečius, aiškiai rodo, kad mūsų kaltintojai nesidomėjo, nežino ir visiškai nepažįsta mūsų dviejų okupacijų istorijos ir patirtų aukų, nes kitaip jų autoritetai ir specialistai nebūtų padarę tokios didelės klaidos ir dargi tris kartus.

Bet tų klaidinančių (o gal net falsifikuojančių?) nuotraukų yra daugiau. Viena iš jų buvo įdėta Harvardo universiteto leidinyje *Surviving the Holocaust*, *The Kovno Ghetto Diary*. Apie ją rašiau *Tėviškės žiburiuose* ir *Kultūros baruose* 2002 metais. Kita nuotrauka parodanti, kiek tie "autoritetai" nesusigaujo ir klysta bei klaidina, yra atspausdinta Charles Lawliss knygoje "...and God Cried. The Holocaust Remembered, N.Y. 1994. Ten 80 psl. po atspausdinta nuotrauka yra parašyta – paaiškinta: "A Lithuanian guard strikes a Jew with his cane during a roundup in Riga, Lithuania, in the summer of 1941". Įsivaizduokite absurda – Ryga Lietuvoje?! Užsimojęs lazda prižiūrėtojas tampa lietuviu vien dėl to, kad asmuo, parašęs tą paaiškinimą, buvo įsitikinęs, kad Ryga yra Lietuvoje, todėl tas pareigūnas tapo lietuviu...

Holokausto literatūroje yra visa eilė neteisingų teiginių apie lietuvių ir Lietuvą, kurie yra kartojami per paskutinius 40 metų. Vieną iš jų ir Lietuvoje kai kurie istorikai ir publicistai yra perrėmę "kaip tikrą pinigą", būtent, kad lietuvių kari-

Ši nuotrauka Rainių miškelyje nužudytų lietuvių kalinių kai kuriuose leidiniuose pateikiama kaip Paneriuose nužudytų žydų nuotrauka

niai daliniai dalyvavo Varšuvos žydų geto sunaikinime. To nebuvo. Kažkas sumaišė latvius su lietuviu, kaip ir čia tik aprašytoje nuotraukoje: latvių ir ukrainiečių daliniai pasidarė lietuviu. Kodėl tie "istorikai, autoritetai ir ekspertai" atidžiai nepasižiūri į *The Strop Report*, *A Facsimile Edition and Translation of the Official Nazi Report on the Destruction of the Warsaw Ghetto*, N.Y. 1979. Ten jokių lietuviškų dalinių ir pavardžių nėra.

Nepadeda tiesai bei istorijai pažinti ir išpūsti ar perdėti lietuvių, talkinusių vokiečiams, skaičiai. Dr. Dov Levin viename sakinys istorijos leidinyje teigia, kad tais laikais kiekvienam vokiečiui Lietuvoje talkino-padėjo 100 lietuvių. (*The Journey Back from Hell*, N.Y. 1988 psl. 269). Kadangi vokiečiai Lietuvoje turėjo specialiai paruoštą (Einsatzgruppe A) arti tūkstančio (990) naikintojų karių, išeitų, kad tarp 200,000 ir 230,000 žydų sunaikinime Lietuvoje dalyvavo apie 100,000 žmonių, 99% iš jų lietuviu.

Perdeda, tik ne tokia didele proporcija kaip prof. D. Levin ir Tomas Venclova daug kartų įvairiom kalbom skelbtame straipsnyje *Žydai ir lietuviai*, kad Kaune Lietūkio garaže lietuviu 1941 m. birželio mėn. nužudė "bene kelis šimtus" žydų. Vadinasi pagal jį – nužudė mažiausia du šimtus (žr. *Vilties formos: eseistika ir publicistika*, psl. 131), o tą žiaurų dalyką aprašanti literatūra mini

žymiai mažesnę nužudytų skaičių, tarp 27 ir 50. Kadangi tas įvykis yra labai daug fotografuotas ir filmuotas iš įvairiausių pozicijų, galutinėse nuotraukose galima suskaičiuoti nužudytų lavonų, jų yra apie 30. Tai kam sakyti keli šimtai, nejaugi kuo daugiau išžudė, tuo kažkaip geriau?! Būtu įdomu sužinoti, iš kokio šaltinio atsirado tie "keli šimtai?"

Bet žinokime, kad ne tik lietuvių visuomenėje kritiškais laikais atsiranda kerštingų neapykanta degančių žudikų; žydų visuomenėje jų irgi yra buvę. Per Izraelio nepriklausomybės karus Irgun Zvai Leumi daliniai, palestiniečių arabų kaimelyje Deir Yassin, nužudė 254 senius, moteris, vaikus ir jų lavonus sumetė į šulinius, (Edgar O'Ballance, *Language of Violence*, San Rafael, Calif. 1979, psl. 26). Dr. Baruch Goldenstein, "naujakurs" iš Brooklyno, Izraelio okupuotame Vakarų krante, Hebrove, 1994 m. vasario 27 dieną automatiniais kariškių ginklu per kelias minutes nužudė 40-50, judėjų ir musulmonų šventovėje, žinojoje kaip Patriarchų kapas, besimeldžiančių palestiniečių. Pagal *The New York Times* (1994.II.28) nužudė 40, pagal Londono *The Daily Telegraph* (1994.II.26) nužudė 50. Bent mes, lietuviai, negarbiname "Lietūkio" žudikų, o dr. Baruch Goldenstein, kraštutinių žydų "naujakurių" yra garbinamas kaip kankinys, nes jis įsiutusius išlikusių gyvų palestiniečių buvo užmuštas.

PADĖKA

KAPAMS PAVILIOJUS MŪSŲ BRANGŲ VYRĄ,
TĖVĄ, SENELĮ IR BROLĮ

ATA

VYTAUTĄ TASECKĄ,

mes iš savo draugų patyrėme visokeriopos pagalbos. Už tai norime visiems nuoširdžiai padėkoti –

Prisikėlimo parapijos kunigams, aukojusiems šv. Mišias už Vytauto sielą, kun. Augustinui Simanavičiui, OFM, palydėjusiems ir kapines, kun. Pijui Šarnpnickui, OFM, lankiusiam ligonį nepaisant savo negalių, ilgos kelionės, o kartais ir labai blogo oro. Jis visada tarė paguodžiantį žodį. Nuoširdus ačiū nepaprastai gražiai giedojusioms Daliai Viskontienei ir Danguolei Radtkienei. Kartu su tais nuostabiais garsais kilo mūsų maldos į Viešpatį. Dėkojame Marytei Kalvaitienei ir Vytautui Štuikiui, skaičiusiems šv. Mišių skaitinius, parapijos tarybos pirmininkei Rūtai Girdauskaitei, suorganizavusiai atsiveikimo eigą ir pakvietusiai karsto nešėjus.

Ačiū organizacijų atstovams, prisiminusiems Vytautą geru žodžiu ir išreiškusiems užuojautą artimiesiems bei šauniesiems karsto nešėjams. Dėkojame visiems už gražias gėles, kurios puošė velionies karstą, Monikai Povilaitienei ir Lilei Nakrošienei, rinkusioms aukas pagalbos reikalingom institucijom ir šv. Mišiom. Dėkojame visuomet buvusiai Vytauto talkininkei Janei Vingelienei už rūpestį vaisėmis, ponioms už pyragus, Birutei Stanulienei už paruoštus skanius pietus, mūsų draugams Lilei ir Vladui Nakrošiams už atsiradimą visur, kur jie buvo reikalingi.

Dėkojame visiems, kurie ligonį lankė, užjautė, tarė paguodos žodį. Labiausiai dėkojame visiems, taip gausiai dalyvavusiems budynėse ir laidotuvėse. Mes esam giliai sujaudinti jūsų nuoširdumo.

Dievas teatlygina gausiai jums visiems –

Taseckų šeima

Lietuvos vietinės rinktinės savanorių, žuvusių 1944 m., palaikų pervežimui iš Ašmenos Lietuvon paaukojo: \$200 – L. Balaišis; \$100 – F. Mockus. Aukotojai tam tikslui prašomi rašyti savo čekius KLB vardu pažymint LVR. Sąskaitos nr. 14143, "Parama", 2975 Bloor St. W., Toronto, ON M8X 1C1. Inf.

Turner & Porter

LAI DOTUVIŲ NAMAI

TORONTE
ETOBICOKE

ir

MISSISSAUGOJE

Hamiltono lietuvių pensininkų klubo nare

ATA

ELENAI GUŽIENEI -
BILEVIČIENEI

iškeliavusiai į amžinybę, jos dukrai ELENAI, sūnams RIČARDUI ir PETRUI bei jų šeimoms, seseriai ONAI DRAMANTIENEI, giminėms ir visiems draugams gilia užuojautą reiškia –

Hamiltono pensininkų klubas "Ažuolas"

SMITH MONUMENT CO. LTD

(nuo 1919 metų)

- ▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
- ▲ Puošiamo lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
- ▲ Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
- ▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.

Skambinti tel. (416) 769-0674

Adresas: 349 Weston Road
(tarp Eglinton ir St. Clair)
Toronto, Ontario M6N 3P7

IVAIROS ŽINIOS

Seselė Nijolė Sadūnaitė, plačiai žinoma politinė disidentė, priešinusis sovietinei okupacijai ir kalėjusi už savo įsitikinimus, buvo pakviesta į 2005 m. knygų mugę Goteborge, Švedijoje, kuri įvyko rugsėjo 29-spalio 2 d.d. Šių metų tema – *Lietuva*. N. Sadūnaitė kalbėjo apie nesmurtinį moterų pasipriešinimą sovietų okupacijai Lietuvoje. Goteborge knygų mugę sulaukia daugiau kaip 100,000 lankytojų ir 1000 žurnalistų. Programoje būna konferencija, kurioje vyksta pranešimai ir autorių pristatymai bei ištraukų skaitymai, knygų paroda ir Tarptautinių teisių centras, diskusijos tarptautinėmis žmogaus teisių, politikos ir ekonomikos temomis.

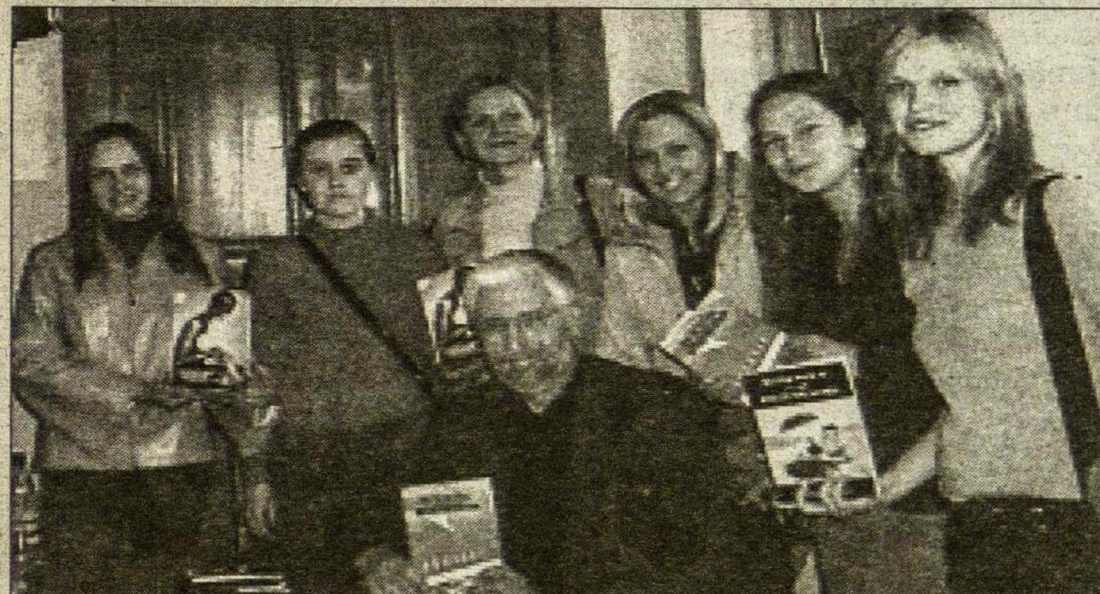
Dainų šventei, kuri įvyks ateinančių metų vasarą, Amerikos lietuvių fondo Pelno skirstymo komitetas paskyrė \$35,000. Kvietia visus, kuriems rūpi lietuviška kultūra, lietuviška daina, jungtis į LF narių gretas ir savo įnašais stiprinti paramą lietuviškai veiklai. ALF adresas: Lietuvių fondas, 14911 127th Street, Lemont, IL 60439, tel. 630 257-1616.

Gauti padėkos laišakai iš ALF paramos gavusių – studentės, siekiančios magistrės laipsnio Linos Lamanaukaitės, ir iš Argentinos Leonardo Perotti-Czeszuno už auką projektui "Urugvajaus ir Argentinos lietuvių". Inf.

Kinijos radijo tinklas "Vilties garsas" ("Sound of Hope") išplatino pareiškimą Jungtinių Tautų 60-ojo viršūnių susitikimo dalyviams apie žiniasklaidos cenzūrą ir spaudą Kinijoje. Jame tvirtinama, kad visos pasaulio atviros visuomenės pripažįsta, kokios žalingos yra žiniasklaidos spaudos pasekmės. Kinijos

komunistų partijos spauda ne tik laiduoja sistemingą korupciją, bet ir užkirta kelią laiku stabdyti SARS epidemijos protrūkį 2003 metais. Oficialiuose pranešimuose paskelbta, jog tik 230 gyventojų žuvo šių metų vasario mėnesio sprogime Sun Jiaowan kasyklose, Liaoning provincijoje. "Vilties garso" žurnalistai sužinojo, kad iš viso šioje avarijoje dingo 3000 žmonių. Taip pat šiais metais Kinijos komunistų partija nesutiko bendradarbiauti su tarptautinėmis sveikatos organizacijomis, stengiančiomis tirti ir išvengti tolesnių apkrėtimų paukščių virusu, kuris paplitęs Qinghai provincijoje, teigė, kad Kinijoje šis virusas yra suvaldytas. Todėl spaudos laisvė Kinijoje nebėra tik gyventojų siekis apginti savo teises ar žengti demokratijos keliu. Ji yra tapusi gyvybiniu klausimu, ir tai ne tik kiniečiams. Pareiškimo autoriai prašo visas valdžias, nevyriausybinės organizacijos, žiniasklaidą ir publiką pasirašyti peticijas, raginančias Pasaulio sveikatos organizaciją imtis priemonių užtikrinti Kinijos bendradarbiavimą įvairių virusų tyrime. Taip pat Tarptautinė telekomunikacijos unija turėtų Kiniją raginti neblokuoti radijo laidų iš "Vilties garso", "Laisvos Azijos" radijo ir kt. Inf.

Toronto pensininkų klubas rengia metinį pobuvį ketvirtadienį, spalio 13, 12 v.d. III-čio aukšto menėje. Bus šilti pietūs gaminami V. Birštono) su vynu ir loterija. Meninę programą atliks T.P.K. choras "Daina", vad. muz. L. Turūtaitės. Įėjimas – \$12 asmeniui. Bilietai gaunami pas Teofilę Kobelskienę tel. 416 760-8003 ir Stasį Kuzmicką tel. 416 769-1351.

Vytauto Didžiojo universiteto laikraštis š.m. birželio laidoje išspausdino Eglės Naprūtės straipsnį apie torontiečio rašytojo Antano Šileikos susitikimą su studentais Lietuvių išeivijos institute gegužės 19 d. Parašas po nuotrauka: "Rašytojas A. Šileika sužavėjo VDU studentes"

Algis MEDELIS

QUEEN SYRENA TRAVEL
133 Roncesvalles Ave. Toronto, Ont.
M6R 2L2 Tel. 416-531-4800

KELIONĖS | VISUS KRAŠTUS VISOMIS ORO LINIJOMIS
LIETUVA – visuomet geriausiomis kainomis!

VISUOMET turiu įvairių pramoginių išvykų -
apžiūrėti Toronto miestą, Niagarą, Ontario šiaurę,
Otavą, Kvebeką ir t.t. - teiraukitės!

VISUOMET ruošiamos maldininkų kelionės -
Roma, Liurdas, Fatima

Toronto įstaigoje esu antradieniais tarp 11 ir 17 val. Atvažiuoti Jums nėra būtina, skambinkite **ALGIUI MEDELIUI** asmeniškai.

Tel. Toronte 416 531-4800

Bilietus prašau atsiimti, į tolimesnes vietas siunčiu X-PRESS paštu

MEDELIS CONSULTING #1202-50 Elm Dr.E., Mississauga, ON
ALGIS ir STEFA MEDELIAI Tel. 905-306-9563

Visos paslaugos atsikviečiant gimines iš Lietuvos, arba Jums skrendant į Lietuvą.
JAV DOLERIUS LIETUVOJE PRISTATOM Į RANKAS PER 7 DARBO DIENAS. Kreipkitės visomis savaitės dienomis, išskyrus antradienis.

Dėl smulkesnės informacijos kalbėkite su **ALGIU MEDELIU**

AUKOJO
TĖVIŠKĖS ŽIBURIAMS

\$100 – E. Pusvaškiene, S. Gotceitienė, D. Vaidila; **\$50** – S. Pautienis; **\$40** – A. Žilinskas; **\$32** – B. Barisas; **\$30** – dr. D. Gottschalk, A. Miciūdas, N.N.; **\$20** – dr. J. Skučas, R. Česonis; **\$10** – S. Augaitis, P.G. Ambraziejus, E. Arbas, A. Jefremovas, R. Pakalniškis; **\$8** – R. Tumpa; **\$5** – G. Kaminskas; **\$3** – K. Gaputis.

Rėmėjo prenumeratą atsiuntė: **\$65** – F. Lazauskas, V. Adomonis; **\$60** – A. Lukas, J. Motiekonis, U. Šiaučūnas, S. Vashkys, A. Baltkois, V. J. Grauzinis, J. Viečerskas, M. Leparskas, E. Paunksnis, V. Staškūnas, R. Striukas, A. Tautkus, A. Žilinskas, S. Pautienis, E. Puodžiukas, S. Pabricienė, J. Janulaitis, A. Dundzila, K. Juzumas, J. Daugėla, R. Feeney, S. Kilikauskas, R. Pakalniškis, A. Ubavičius, J. Katkauskas, S. Matulionis, K. Rudaitis, O. Bakšienė, R. Česonis, J. Polikaitis, N. Bawks, B. Vytas, A. Alsbergas, V. Norvaiša, D. Pažerūnas, V. Puzeris, B. Tumosa, K. Linka, A. Pabedinskis, R. Pilipavičius, V. Razanauskas, A.D. Zakarevičius, V. Žurauskas, S. Baršketis, G. Montvilienė.

Rėmėjo prenumeratą už dvejus metus atsiuntė: S. Rajeckienė, E. Holmes.

Garbės prenumeratą atsiuntė: **\$100** – Z. Dzikas, V. Grenke; **\$80** – B. Jacka; **\$75** – V. Mažeika; **\$70** – P.A. Raulinaitis, G. Stonkus, I. Aleknevičius, S. Gotceitas, D. Rocca, E. Purtulis.

Nuoširdus ačiū už paramą lietuviškai spaudai. Dėkojame garbės bei rėmėjo prenumeratoriams ir visiems, kurie, siųsdami reguliarią prenumeratą prideda ir auką.

A.a. Elenos Gužienės atminimui vietoje gėlių Petras ir Vanda Šidlauskai *Tėviškės žiburiams* aukojo \$20.

A.a. Vytautui Taseckui mirus, užjausdami jo žmoną Onutę ir šeimą, Alina ir Kazys Žilvyčiai *Tėviškės žiburiams* aukojo \$20.

A.a. Vytautui Kuncaičiui mirus Australijoje, užjausdami jo brolį Jaunį ir jo šeimą, S. ir V. Piečaičiai *Tėviškės žiburiams* aukojo \$25.

Brangiai mamytei a.a. Otilijai Kušneraitienei mirus, užjausdama Ireną Kymantienę, jos brolį ir seseris, Stefa Vyskupaitienė *Tėviškės žiburiams* aukojo \$50.

A.a. Vytauto Tasecko šviesiam atminimui pagerbti Hamiltono teatras "Aukuras" Kanados katalikų centrui aukojo \$100.

BPL Import/Export
SIUNTINIAI | LIETUVA

SKAMBINTI
Petras Brasas
(905) 383-1650

HomeLife
Plus Ltd.

2261 Bloor Str. W.
Toronto, Ont. M6S 1N8

NIJOLĖ B. BATES

Tel. (416) **763-5161**

Fax: 416 763-5097

Prašau kreiptis visais namų
pirkimo-pardavimo reikalais.
Patyrimas šioje srityje nuo 1987 m.

KLB ŽINIOS

• Birželio 29 d. R. Žilinskienė ir A. Vaičiūnas dalyvavo dailininko Antano Tamošaičio laidotuvsė Vilniuje. A. Vaičiūnas tarė atsisveikinimo žodį.

• Liepos 1 d. R. Žilinskienė ir A. Vaičiūnas dalyvavo XIII-ajame Pasaulio lietuvių mokslo ir kūrybos simpoziume Lietuvoje A. Vaičiūnas skaitė pranešimą apie Kanados lietuvių bendruomenę.

• KLJS pirmininkas S. Simonavičius, prel. E. Putrimas, A. Vaičiūnas ir R. Žilinskienė dalyvavo PLB ir PLJS Kraštų pirmininkų, atstovų bei kviesti-

nių delegatų suvažiavime Trakuose.

• A. Morkūnas, prel. E. Putrimas, A. Vaičiūnas ir R. Žilinskienė dalyvavo VII Pasaulio lietuvių sporto žaidynių renginiuose Lietuvoje.

• KLB Krašto XIX-sios tarybos antrosios sesijos suvažiavimas įvyks 2005 m. lapkričio 5 d. 9 v. r. Delhi lietuvių Šv. Kazimiero šventovės salėje.

• Sveikiname naujai išrinktą Kanados lietuvių jaunimo sąjungos pirmininką Tomą Jonaitį ir visą valdybą. Linkime sėkmės ir smagaus bei prasmingo bendravimo. Inf.

SPORTO KLUBO "AUŠRA"

50 METŲ JUBILIEJAUS

POKYLIS

š.m. lapkričio 5, šeštadienį,

Prisikėlimo parapijos salėje

6 v.v. – KOKTEILIAI

7 v.v. – VAKARIENĖ / ŠOKIAI

*Veiks baras, loterija,
prisiminimų bei nuotraukų paroda ir kt.*

Bilietai (po \$40 asmeniui) platinami parapijos salėje po 9.15 ir 10.45 v.r. Mišių arba skambinti Rita Grybienei tel. 416-234-5982

DANTŲ GYDYTOJA
Dr. Gintarė Sungailienė

115 Lakeshore Rd.E.
Mississauga, Ont. L5G 1E5
(Į vakarus nuo Hurontario)

Tel. 905 271-7171

Rikis Punkris
REALTOR

HomeLife
Experience Realty Inc.

Ketinate parduoti?

- Speciali pardavimo sistema
- Sąžiningas patarnavimas
- Įvertinimas - nemokamas

Skambinkite: 905 896-1177

Tinklapis: www.rickpunkris.com

DALIA VAŠKEVIČIŪTĖ, CFP

NORĖTUMĖT IŠEITI |
PENSIJĄ?

Nereikia didelio turto, reikia
GERO PLANO!

PASKAMBINKITE MAN,
pasitarsime, padėsiu susitvarkyti ateičiai

905-451-1933

TAUPYMO SASKAITA:

2.4% - kasdieninės palūkanos (be priemokų)

GIC: 1 m. - 3%; 2 m. - 3.2%; 3 m. - 3.45%; 4 m - 3.6%;
5 m. - 3.8% (nuošimčiai gali keistis)

Dale & Morrow
INSURANCE AND FINANCIAL SERVICES

TORONTONT

Anapilio žinios

• Rugsėjo 28, trečiadienį, Otavos mieste mirė a.a. inž. Juozas Danys, 90 m. amžiaus. Po laidotuvių Mišių jo palaikai buvo atgabenti Anapilin į Šv. Jono lietuvių kapines ir palaidoti spalio 3, pirmadienį, 11 val. ryto.

• Anapilio knygne gauta *Lithuanian Heritage* žurnalo liepos-rugpjūčio mėnesių laida ir Zigmo Grybino knyga *Tarp vilties ir išsipildymo*. Taipgi galima įsigyti neseniai išleistą Anapilio vaikų choro "Gintarėliai" garsaploškę (CD).

• Rudeninė kapinių lankymo diena Anapilyje bus spalio 30, sekmadienį. Pamaldos – 3 v.p.p. Lietuvos kankinių šventovėje. Autoakštėje bei kapinėse tvarką prižiūrės Toronto VI. Pūtvių kuopos šauliai. Mokyklinis autobusas į pamaldas vež maldininkus nuo Islington požeminių traukinių stoties 2.30 v.p.p., o nuo Anapilio atgal išvažiuos 5.30 v.p.p. Anapilio autobusėlis tą sekmadienio rytą važiuos įprasta sekmadienio tvarka.

• Anapilyje veikiančiame Kanados lietuvių muziejuje yra surengta paroda labai senų Lietuvos žemėlapių, kuriuos pamatyti galima tik iki spalio 20 dienos. Muziejaus lankymo laikas: sekmadieniais – nuo 9.30 v.r., o pirmadieniais – nuo 1 v.p.p. iki 8 v.v.

• Mišios spalio 9, sekmadienį: 9.30 v.r. už a.a. ses. Onutę Brokaitę; 11 v.r. už parapiją; Vasaagos Gerojo Ganytojo šventovėje 2 v.p.p. už a.a. Feliksą Kasperavičių; Delhi Šv. Kazimiero šventovėje spalio 8, šeštadienį, 3 v.p.p. už a.a. Juozą Vitą (I metinės).

Šv. Jono lietuvių kapinėms aukojo: \$100 – M. Bušinskas; \$50 – B. Barisas.

Tarptautinė mokslinė konferencija "Vilnius 2005" įvyko š.m. rugsėjo 4 d. Valstybiniame dramos teatre Vilniuje. Konferenciją rengė Lietuvos laisvės kovos sąjūdis, Lietuvos politinių kalinių sąjunga, Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių bendrija. Pranešimus komunizmo įvertinimo klausimais, be lietuvių, skaitė Vengrijos, Slovakijos, Lenkijos Ukrainos, Latvijos, Rusijos, Vokietijos, Izraelio atstovai. Pažymėtina, kad pranešimą "Niurnbergas I sujaukė pasaulį" skaitė TŽ bendradarbis, publicistas, ilgametis ir principingas kovotojas su komunizmu Vilijus Bražėnas. **Inf.**

A.a. Bernadetai Stalioraitienė mirus, jos draugai ir artimieji, užjausdami dukterėčią Giedrą, sūnėną dr. Romą su šeimomis, visus mirusių seserų vaikaičius ir provaikaičius, *Kovai su vėžiu ir džiova* sergantiems vaikučiams ir Sibiro tremtiniams aukojo: \$500 – dr. R. ir N. Mitalai; \$50 – A. Michels, D. Mitalienė, G.L. Matukai, E. Šlekys; \$35 – B.T. Stanu-

Prisikėlimo parapijos žinios

• Švenčiant parapijos padėkos dieną, praeitą sekmadienį per Mišias giedojo "Volungės" choro moterų grupė.

• Parapijos padėkos šventė buvo paminėta Mišiomis, kurių metu visos organizacijos ir tarybos sekcijos sudėjo ant altoriaus savo darbo ir veiklos simbolius, o linksma popietė po Mišių vyko parapijos salėje. Grojo kapelinė muzika, veikė virtuvė, baras ir loterija, buvo užsiėmimų vaikams.

• Pasauliečiai pranciškonai, minėdami Šv. Pranciškaus šventę, praeitą sekmadienį po visų Mišių vaišino parapijiečius kava. Antradienį, spalio 4, Šv. Pranciškaus šventė buvo paminėta 7 v.v. Mišiomis ir vaišėmis salėje. Praeitą šeštadienį buvo tęsiama gyvuliukų laiminimo tradicija.

• Šis penktadienis yra mėnesio pirmasis. 7 v.v. bus Mišios ir Šv. Valanda. Prieš Mišias klausoma išpažinčių.

• KLKM dr-jos šios parapijos skyriaus susirinkimas įvyks spalio 16 d., po 12.15 v.d. Mišių parapijos salėje. Programoje diak. dr. K. Ambrozaičio pašnešys apie žmogaus teises. Skyriaus pirmininkė – A. Ratavičienė.

• Parapijos tarybos susirinkimas įvyks spalio 13 d., 7.45 v.v. parapijos kavinėje.

• Parapijos raštinėje (416-533-0621) registruojami vaikučiai, sulaukę 7 metų amžiaus, Pirmos Komunijos pasiruošimo pamokoms, kurios prasidės lapkričio mėnesio pradžioje. Pamokoms vadovaus ir jas ves ses. Paulė. Pirmos Komunijos iškilmes vyks 2006 m. gegužės 7 d.

• Santuokai ruošiasi Trina Hurst su Mark Riegg.

• Rugsėjo 30 d. palaidota a.a. Bernadeta Stalioraitienė, 87 m. Paliko dukterėčią Giedrą Žukauskienę ir sūnėną Romą Mitalą.

• Bilietai į parapijos metinę vakarienę yra platinami sekmadieniais po Mišių; kitu metu pas J. Vingelienę, 416 233-8108.

• Vartotų daiktų ir drabužių išpardavimas vyks spalio 21-22 d.d. parapijos salėje. To renginio reikalais kreiptis į dr. J. Čuplinskienę, 416 533-7425, o dėl stambesnių daiktų ir baldų į B. Biretienę, 416 261-4312.

• Mišios sekmadienį, spalio 9: 8 v.r. už a.a. Ramutę Grigoniene; 9 v.r. už a.a. Elvyrą Šelmiene; 10.45 v.r. už a.a. Oną Beresnevičienę, už a.a. Leontiną Proscenytę, už a.a. Daivą Siurutiene; 12.15 v.d. už a.a. Vaclovą Kecorių.

liai; \$25 – A. Lediene, E.H. Stepačiai; \$20 – E.R. Girdauskai, D. Radzevičienė, E. Benetienė, K. Manglicas, E. Merkelytė, N.N., L. Strumilienė; \$10 – V.K. Gapučiai. Aukos rinko Birutė Matulaitienė ir Monika Povilai-

Lietuvių Namų žinios

• Spalio 2 d. Lietuvių Namų svetainėje pietavo 163 svečiai. Pranešimą padarė ir su svečiais supažindino Moterų būrelio narė A. Byszkiewicz. Svečių knygoje pasirašė E. J. Vidmantai iš Rochesterio, NY.

• Labdaros valdybos posėdis – spalio 5, trečiadienį, 7 v.v. Slaugos namuose, Lietuvių Namų valdybos posėdis – spalio 12 d. Lietuvių Namų seklyčioje.

• Spalio 23 d., 1.30 v.p.p. bus rodomas dokumentinis filmas *Marienburgio kryžiuočių ordino pilis* ir Žalgirio mūšio minėjimo iškilmes mūšio vietoje.

• Įvairaus žanro vaizdajuos-tes platina S. Škema, tel. 416 762-8646.

• Kviečiame visus pietauti Lietuvių Namuose. Jauki aplinka, geras aptarnavimas, veikia baras.

Išganytojo parapijos žinios

• Sekmadienį, spalio 9, 11.15 v. ryto pamaldos, po kurių įvyks konfirmantų pamoka.

• Sekmadienį, spalio 16, 11.15 v.r. iškilmingos pamaldos su Šv. Komunija, kuriose pamokslą pasakys Lietuvos liuteronų vyskupas Mindaugas Sabutis, apeigas atliks kun. Hilda Lorencaitė bei kun. Algimantas Žilinskas. Po pamaldų 1.30 v.p.p. Lietuvių Namų Mindaugo menėje įvyks vysk. Mindaugo Sabučio ir Vilmos Sabutienės pagerbimo bei parapijos Padėkos šventės pokylis. Bilietus platina Petras Sturmas, 905 274-3723.

• Sekmadienį, spalio 23, 11.15 v.r. pamaldose pamokslą pasakys vysk. M. Sabutis. Po pamaldų šventovės patalpose Moterų draugija rengia kavutę, kurios metu bus proga iš arčiau susipažinti su vyskupu ir Vilma Sabutiene bei Povilu Pukiu.

• Sekmadienį, spalio 16 ir 23 konfirmantų pamokų nebus. Jos bus vėl tęsiamos nuo spalio 30 d.

• Tarybos posėdis – spalio 26 d., 7.30 v.v. Augusto ir Hertos Povilaičių namuose, Etobicoke.

Maironio mokyklos žinios

• Nebus pamokų spalio 8 d. – Padėkos savaitgalis.

• Tėveliai, kurie dar neužregistravo savo vaikų, yra prašomi tai skubiai padaryti, nes mokinių registracijos blankai turi būti kasmet naujai užpildyti. To reikalauja TCDSB įstatymai.

• Spalio 1 d. prasidėjo aukštesnieji lituanistiniai kursai.

• Jeigu užbaigėte mokyklą mūsų mokykloje ir norėtumėte, kad kiti mokiniai pasinaudotų jūsų vadovėliais bei skaitymo knygomis, galite jas gražinti knygynei. Iš anksto dėkojame. **Živilė**

Visa išeivijos lietuviška spauda sunkiai verčiasi. Reikia paramos ir "Tėviškės žiburiams". Kas galite, paremkite juos auka, rėmėju ar garbės prenumerata, testamentiniu palikimu.

PUNIA CONSTRUCTION LTD.

REMONTAI
vidaus ir išorės; 15-os metų patyrimas; profesionalus, kokybiškas darbo atlikimas.

Perkant ar parduodant namą verta paskambinti
ALVYDUI GRIGUČIUI
cell: (416) 560-0122
namų: (905) 848-9628

MONTREALQUE

Aušros Vartų parapija

"Nidos" žvejų-medžiotojų klubo renginys "Octoberfest" sutraukė gražų būrį svečių ir praėjo geroje nuotaikoje. Visus akordeono muzika linksmino pirm. Jonas Rimeika; skambėjo dainos, vyko gausi loterija. Visi vaišinosi Rimeikių šeimos paruoštais karštais patiekalais ir kava su pyragais.

Aušros Vartų metinė šventė numatyta lapkričio 13 d. Parapijiečiai prašomi atnešti laimikių loterijai.

Lankosi kun. Paulius Mališka, ilgametis montrealietis, sielovados darbą dirbantis Pietų Amerikoje. **D.S.**

Šv. Kazimiero parapija

• A.a. Kristina Šimonėlienė (**Strimaitytė**) mirė spalio 1 d., sulaukusi 77 metų. Liūdi vyras Leo ir 3 sūnūs bei jų šeimos. Velionės tėveliai išvyko iš Lietu-

vos, kai ji buvo 1 metų. Užaugo Montrealyje. Susituokė su Leo Šimonėliu prieš 59 metus Šv. Kazimiero šventovėje. Velionė buvo labai veikli parapijoje. Jos iniciatyva buvo surengtos dvi madų parodos ir išleista *St. Kaz Commemorative Cook Book* 1987 m. Ji yra buvusi Šv. Elzbiotos dr-jos sekretorė, narė Šv. Onos dr-jos ir Šv. Kazimiero parapijos šimtmečio jubiliejaus komiteto. Po gedulių Mišių Šv. Kazimiero šventovėje palaidota Notre-Dame-dės-Neiges kapinėse.

• **Metiniai parapijos grybų pietūs** įvyks sekmadienį, spalio 23 po Mišių. Parapijiečiai prašomi atnešti pyragų ir laimikių loterijai. Montreilio lietuviai kviečiami atsilankyti.

• **Švč. Mergelės Marijos Rožinis** bus kalbamas po Mišių sekmadieniais spalio mėnesį. **V.L.**

ADAMONIS CASTELLI INSURANCES

LABRECQUE, BROUILLETTE, CASTELLI INC.

1001 SHERBROOKE ST.E., SUITE 555, MONTREAL, QUE. H2L 1L3

TEL: 514-286-1985 FAX: 514-286-1981

Joana Adamonis A.I.B. Petras Adamonis C.I.B.

Montrealio lietuvių kredito unija

1475, rue de Sève
Montréal (Québec H4E 2A8)

Tel.: (514) 766-5827 FAX: (514) 766-1349

UNIVERSITETO STUDENTŲ DĖMESIUI!

Montrealio lietuvių kredito unija "LITAS" **SKELBIA KONKURSA** vienkartinei \$2000 stipendijai gauti.

Paskutinė šių metų stipendijos prašymo diena yra š.m. GRUODŽIO 31 D.

Stipendijos įteikimas įvyks 2006 m. pavasarį kredito unijos "LITAS" metiniame susirinkime.

Dėl išsamesnės informacijos teiraukitės "LITE", 1475 RUE DE SEVE, Montreal, QC H4E 2A8
Tel.: 514-766-5827

KELIONIŲ DRAUDIMĄ parūpinu keliaujantiems į užsienį ir atvykstantiems į Kanadą. Skambinti Mariui Rusinui tel. 416 588-2808 (ext. 26) dienos metu.

IEŠKOME moters, kuri gyventų kartu, padėtų vyresnio amžiaus porai namų ruošoje, ligonės priežiūroje. High Park rajone. Skambinti tel. 416 839-9974.

IEŠKOME MOTERS, kuri gyventų kartu, tvarkytų namus bei gerai gamintų maist. Skambinti tel. 416 728-2199.

IEŠKAU DARBO vaikų ar vyresnio amžiaus žmonių priežiūroje. Taip pat kerpu plaukus savo namuose (15 metų patirtis). Prašome skambinti tel. 416 604-3031.

Vilniaus radijo laidos užsieniui girdimos kasdieną, 7 v.v. 9875 kHz dažniu, 31 m bangos ruožė.

CLEAN FOREVER. Valome kilimus, minkštus baldus ir automobilių vidų nauju būdu - sausomis putomis. Kilimas išdžiūsta per 1-2 valandas. Labai gera kokybė. Skambinti bet kuriuo laiku tel. 416 503-1687.

"BALTIC TREE SERVICE". Genėju ir apsaugau nuo ligų bei kenkėjų visų rūšių medžius, krūmus pigiai ir tvarkingai. Pagrąžinsiu jūsų kiemo vaizdą! Darius Lelis: 647-519-2299 (nešioj.)

SKYTRAIN LTD

TOURS & TRAVEL

2558 Danforth Ave. Toronto M4C 1L3

BILIJAI Į LIETUVĄ!

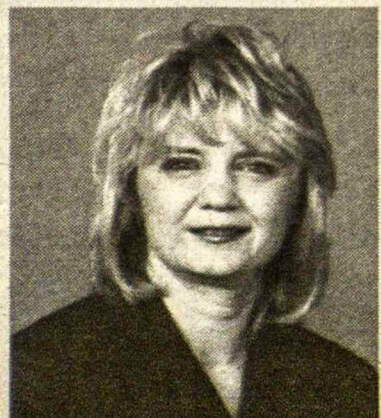
ŽEMIAUSIOS KAINOS!

SKAMBINKITE VIOLETAI

416-690-4922

Rūta Melkienė, PFP

Financial Advisor

Scotiabank

Business and Professional Banking Centre
392 Bay Street at Richmond
Toronto, Ontario M5H 3K5

Enquiries: (416) 866-5700
Direct Line: (416) 866-6102
Fax: (416) 866-7019
ruta.melkiene@scotiabank.com

5 m. "variable" mortgičiai - 3.4%

Mielai Jums patarnausiu, padedant Jums sukurti finansinį planą bei visais paskolų ir investicijų klausimais